

AA
220

SŁOWNIK
Handbuch der Heraldik
HERALDYCZNY

DLA POMOCY

W POSZUKIWANIACH ARCHEOLOGICZNYCH

UŁOŻYŁ

STANISŁAW KRZYŻANOWSKI.

W KRAKOWIE

W DRUKARNI WINCENTEGO KIRCHMAYERA.

Skład główny w księgarni D. E. Friedleina.

1870.

K

1991: 526

Od lat kilku zajmując się badaniem ojczyznej przeszłości i archeologią narodu naszego, przekonałem się nieraz, jak często utrudnione bywają poszukiwania przez brak specjalnych wiadomości heraldycznych.

Robiąc studia nad zabytkami sztuki, epigraficzne, numizmatyczne, sfragistyczne czy nareszcie heraldyczne, spotykamy się często z godłem szlachectwa — z herbem, którego zdeterminowanie i określenie ściśle naukowe nie zawsze bywa łatwe, nietylko dla profana, lecz nawet i dla biegłego w nauce starożytności archeologa.

Cheąc więc przyjść w pomoc w podobnych trudnościach — ułożyłem obecny słownik heraldyczny jako dziełko podręczne, biorąc przy opisie herbu najwybitniejszy przedmiot za wskazówkę, jak naprzykład w herbie Bem:

Baran z rogami wspięty do góry w lewo, obok gryf skrzydlaty wspięty do góry w prawo, nad hełmem to samo; — ztąd więc nazwisko tego herbu należy szukać pod wyrazem Baran.

W herbach złożonych, w których tarcza podzielona na części, brałem zawsze za wskazówkę przedmiot będący na

pierwszej górnej części prawej strony, druga górna lewa stanowi część II, dolna prawa część III i dolna lewa część IV: nadto każdy herb złożony oznaczyłem dla odróżnienia gwiazdką, zastępując takową znak I.

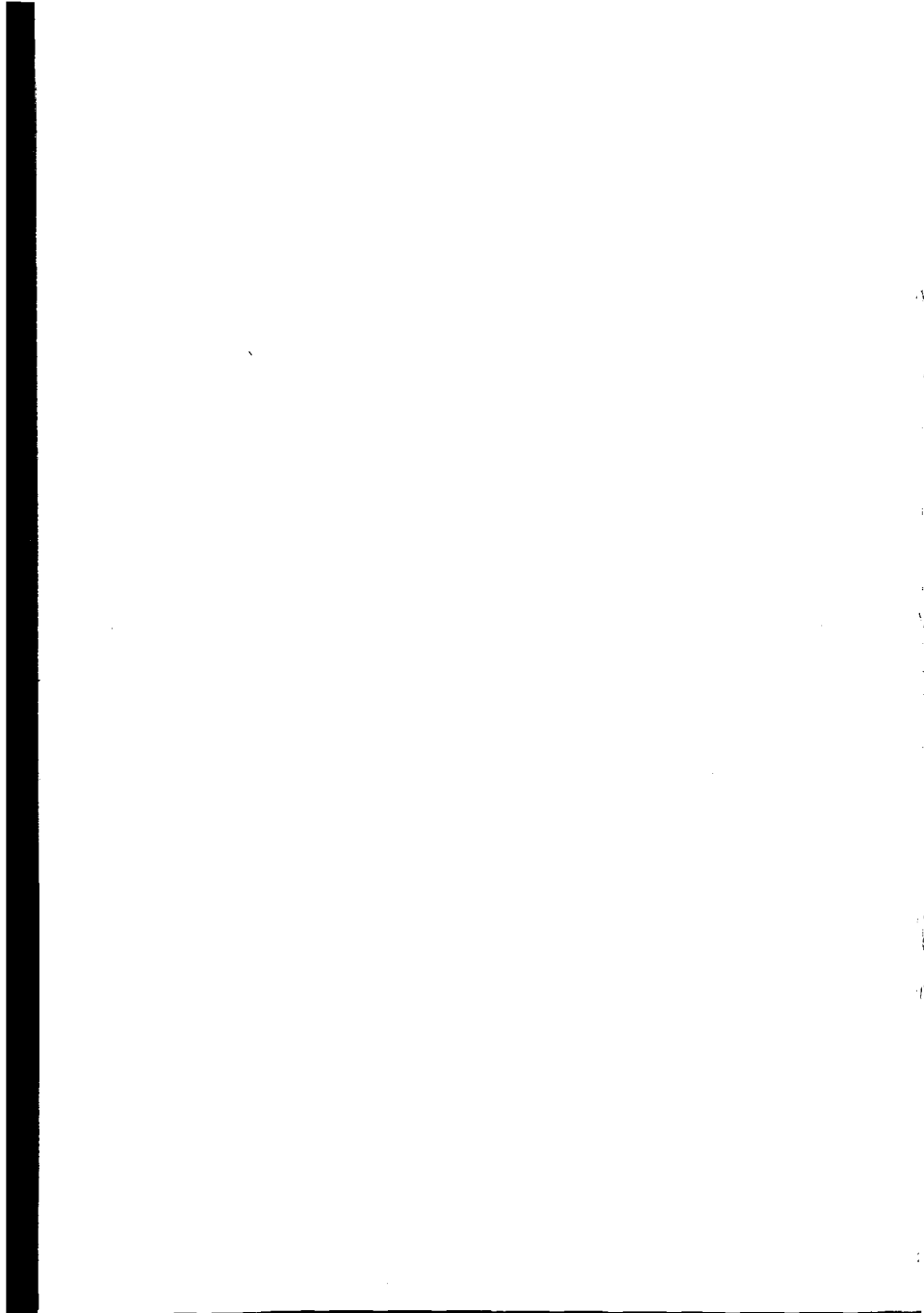
Obeznawszy tak łaskawego Czytelnika z układem obecnego słownika mojego, sądzę, iż mu przyjdzie łatwo w poszukiwaniach archeologicznych wynaleść nazwisko nieznanego mu herbu — a ztąd uniknie on szperania po dziełach heraldyków naszych, i oszczędzi sobie czasu i mozolów. Ułatwienie podobne było zadaniem mojem, a łaskawy Czytelnik osądzić raczy, czy dopiąłem założonego sobie celu.

Pisałem w Krakowie d. 8 grudnia 1869 r.

S. K.

OMYŁKI DRUKARSKIE.

Str.	4	wiersz	od góry	3	zamiast	Sąb	generalny	kozacki,	czytaj	Sąd	generalny	kozacki.
Str.	4	wiersz	29	zamiast	księżyc,	czytaj	księżyc					
"	9	"	3	"	wół	lewo	idący,	czytaj	wół	w	lewo	idący
"	10	"	28	"	Jeździec	nogi	"	nagi	"			
"	17	"	31	"	Krzyż	półtarczny	"	półtoraczny	"			
"	36	"	5	"	niezwiedzia	"	niedzwiedzia	"				
"	37	"	23	"	Pień	dzewa	"	pień	drzewa	"		
"	39	"	7	"	ostzem	"	ostrzem	"				
"	40	"	13	"	ufnlami	"	ufnałami	"				
"	41	"	12	"	kzawalerski	"	kawalerski	"				
"	44	"	2	"	że	"	krzyże	"				
"	49	"	39	"	go	góry	"	góry	"			
"	50	"	30	"	przeciąta	"	przeciąta	"				
"	50	"	35	"	trzy	trzy	wręby	"	trzy	wręby	"	
"	51	"	14	"	żeleżece	"	żeleżece	"				
"	55	"	11	"	ncd	"	nad	"				
"	55	"	40	"	pyszka	"	pyszczka	"				
"	58	"	3	"	z	łuku	strzała	"	z	łuku	strzela.	

ŹRÓDŁA

HERALDYKI POLSKIEJ.

- Ambrosius Marcus.** — Arma sive insignia Regni Poloniae, ejusque praecipuarum familiarum 8. Parisiis, s. a.
- Ambroski Marek.** — Armamentarium, rękopism z r. 1584.
- Arbor Gentilitiae Illustrissimae Comitissae de Ocieszyno Brühl, gentis in Regno Poloniae avita nobilitate.** Tablica genealogiczna rytowana przez Moitte.
- Artes Dobromilienses,** nauka dobromilska. W Dobromilu 1613 r. — Autorem był Jan Lew Herbut Dobromilski; egzemplarz jedyny znany posiadał w roku 1826 Jan hr. Tarnowski.
- Baranowski Stanisław** z Rzeplina. — Herby rycerstwa polskiego na pięć-cioro ksiąg rozdzielone, niegdy przez urodzonego Bartosza Paprockiego zebrane i wydane r. p. 1584 w Krakowie, u Marcina Garwolczyka, a teraz znowu świeżo przez ur. Stanisława Baranowskiego z Rzeplina z wielką pilnością przepisane, rękopism z r. 1635 (Biblioteka Załuskich w Petersburgu).
- Biliński X. M. A., S T. L.** — Herby i familje rycerskie, tak w Koronie jako i w Wielkiem księstwie Litewskiem, niegdyś przez X. Kasprowicza Niesieckiego S. J. r. 1727 przez druk Lwowski zebrane, a teraz zaś usilnością X. M. A. Bilińskiego, S T. Lektora dla swojej szczególnej wygody tymże samym porządkiem zwięzłe, wypiskami skrócone, die 22 Maii 1781. — 4. str. 600 — rękopism (Biblioteka OO. Dominikanów w Podkamieniu).
- Bogdanowicz Dworecki** w Wilnie. — Heraldyka polska, herbarz ułożony w latach 1814—1824, rękopism.
- Brzostowski Paweł Ksawery.** — Wiadomość genealogiczna o domu Brzostowskich od wejścia z Polski do Litwy — 8 — Wilno 1776. To samo po łacinie, Wilno 1796 i po francuzku Rzym 1797 i Wilno 1811.

- Carte** politique, statistique et héraldique de la Wolhynie, de la Podolie et de l' Ukraine provinces de l' ancienne Pologne — fol. Bruxelles 1863.
- Gelsitudo** Illustrissimarum, familiarum D. Stanislai Potocki Vexilliferi Regni et D. Josephae Mniszchówna. — fol. — Leopoli 1774.
- Chelmiecki Ignacy.** — Tablice genealogiczne do historii Polskiej wyjaśniające połączenie rodowe Królów i książąt Polskich z rodzinami monarchów europejskich, oraz domów polskich z niemi skojarzonych, w XIV tablicach wraz z tekstem wydane, na korzyść szpitala w m. Rypinie — fol. — Warszawa 1862.
- Chmielowski Benedykt.** — Zbiór krótki herbów polskich i wslawionych cnotą i nauką mężów — 8 — Warszawa 1763.
- Chrościński Stanislaus Adalbertus.** — Clypeus Serenissimi Joannis III — fol. — Brigae 1717.
- Długosz Joannes.** — Insignia seuclenodia Regni Poloniae — 8, Kraków 1851.
- Dołgorukow K.** — Rossijskaja rodoslawnaja kniga — 8, 2 tomy — Petersburg 1855.
- Domański Wojciech.** — Skarbiec klejnotami familii domu Jerzego Augusta Wandalina z Wielkich Kończyc hr. na Ossowicy Mniszcha, Marszałka koronnego itd. zinwentowany. — Warszawa 1758 — 4, str. 32 — rękopism Towarzystwa Naukowego Krakowskiego Nr. 433.
- Duńczewski Stanisław.** — Herbarz wielu domów Korony Polskiej i W. Xięstwa Litewskiego — fol. 2 tomy — we Lwowie 1757.
- Dunin Szpott.** — Materyały do historii Duninów — Lwów 1858.
- Durjewski Andrzej S. J.** — Herbarz — rękopism.
- Flatt Bogumił.** — O heraldyce (Popis publiczny uczniów szkoły wydziałowej Siedleckiej — 4, Siedlce 1830).
- Gacki ks. Józef.** — O rodzinie Jana Kochanowskiego, o jej majątnościach i fundacyach. Kilkanaście pism urzędowych — 8, Warszawa 1869.
- Gammurini.** — O najznakomitszych familiach polskich — rękopism. — (Biblioteka Magliabecchiana w Rzymie).
- Genealogia** domu ur. Bohdanowiczów herbu Łada — rękopism z wieku XVII. (Biblioteka Krzyżanowskiego).
- Genealogia** et documenta domum et familiam vetustissimam Brühlöwianam demonstrantia in judiciis tribunalitiis Regni Petricoviae sub auspiciis Casimiri Rudzieński Mareschalei — z r. 1749 — fol. kart 29, rękopism Towarzystwa Nauk. Krakow. Nr. 432.
- Genealogia** Cybulskich — rękopism Towarzystwa Nauk. Krakowskiego Nr. 429.
- Genealogie** domów urodzonych Czeczelow i Zawadzkich — rękopism z XVIII wieku. (Biblioteka Krzyżanowskiego).
- Genealogia** domu ur. Kalinowskich — rękopism z XVIII w. (Biblioteka Krzyżanowskiego).
- Genealogia** domu Koniecpolskich — pisana r. 1651, fol. kart 13 — rękopism Towarzystwa Nauk Krak. Nr. 449
- Genealogia** domu Lasockich — kart 18 — rękopism Towarzystwa Naukowego Krak. Nr. 429.

- Genealogia** domu ur. Malskich herbu Nałęcz — rękopism z XVIII wieku (Biblioteka Krzyżanowskiego).
- Genealogia** domu ur. Przytuskich herbu Lubicz — rękopism z XVIII wieku (Biblioteka Krzyżanowskiego).
- Genealogia** domu ur. Samulewskich herbu Sulima — rękopism z roku 1798 (Biblioteka Krzyżanowskiego).
- Genealogia** familii Szydłowieckich z r. 1531 — rękopism.
- Gorczyn Jan Aleksander.** — Herby Królestwa Polskiego, przez Jana Aleksandra Gorczyzna, pracą, nakładem i drukiem ku sławie narodu polskiego wydane w r. 1630 i 1653.
- Hefner.** — Wappenbuch des blühenden Adels von Galizien — 4, München 1863.
- Herbarz** albo krótkie zebranie prześwieatnych domów Ichm. Koronnej i Litewskiej szlachty — fol. — rękopism biblioteki Jagiellońskiej Nr. 57.
- Historia** domus in Rostków et Sztenberk Kostkarum per Majores suos in Regno Poloniae Senatores, honore, dignitate, gestis meritis gloria magnanimos summae: per sanguinem sublimem in propapia profusum Illustrissimae, Ducalis, celsissimae Serenissimae praecipue per sanctum Stanislaum Kostkam Soc. Jesu. Confessorem nobilissimae historico genealogico opere orbi universo exposita A. M. D. G. — fol. rękopism Biblioteki Jagiellońskiej Nr. 79.
- Jabłonowska** księżna Teresa w Wiedniu. — Dopełnienia do herbarza Niesieckiego rękopism z r. 1832.
- Jabłonowski Józef Aleksander.** — Heraldyka to jest osada klejnotów rycerstwa i wiadomości znaków rycerskich, dotąd w Polsce nie objaśniona — 4, Lwów 1742 i 1748.
- Jabłonowski Josephus Alexander.** Tabulae genealogicae Jablonovianae in fol. Amstelodami 1743 et Varsaviae 1749.
- Jabłoński Fr.** — Herby rycerstwa polskiego (Pamiętnik Sandomierski — 12, Warszawa 1829, I 429).
- Kamiński Julian Aleksander.** — Materiały do monografii rodzin Kamińskich — 8, Lwów 1854—1856.
- Kamiński Julian Aleksander.** — Skarbiec Polski — 8, Lwów 1859.
- Kognowicki Kazimierz.** — Życia Sapiechów in 4. T. 3. Warszawa 1792.
- Kojałowicz Wojciech Wijuk.** — Herby litewskich familii — rękopism, 2 T fol. i in 4. były w Puławach.
- Kojałowicz Wojciech Wijuk.** — Herby szlachty pruskiej — rękopism, in 8. tamże.
- Kojałowicz Adalbertus Wijuk.** — Fasti Radiviliani in 4. Vilnae typis academicis 1653.
- Kojałowicz Wojciech Wijuk.** — Historia domu Chodkiewiczów. — Rękopism.
- Kojałowicz Wojciech Wijuk.** — Dziejów Sapieżyńskich ułamek, (Biblioteka Sapieh. Wilno).
- Kojałowicz Wojciech Wijuk.** — O klejnotach albo herbach, których familje stanu rycerskiego w prowincyach W. X. Litewskiego zażywają, te klejnoty in ordinem alphabeticum są zebrane przez księdza Wujka Kojałowicza S. J., teraz zaś przepisane przez

- Michała Marcina Keciłłę S. J. r. 1739, z rejestrami herbów i domów szlacheckich (Biblioteka Załuskich).
- Kojałowicz Wijuk.** — Tablica genealogiczna Królów polskich — rękopism (Biblioteka Załuskich).
- Koll ks.** — Traktat krótki o heraldyce — 1747.
- Koźozwarski Jan S. J.,** w kolegium Ostrogskim profesor retoryki. — Ręcz o herbach polskich — rękopism, 1645. (Biblioteka ś. p. Ambrożego Grabowskiego).
- Konarski (Stanislaus á St. Laurentio).** — Genealogia domus Potoccorum. (Opera omnia Pauli comitis in aureo Potok Pilavitae Potocki — fol. Varsoviae 1747, fol 298).
- Kossakowski hr. Stanisław Kazimierz.** — Monografie historyczno - genealogiczne niektórych rodzin polskich i litewskich — 8, 3 T. Warszawa 1859—1860.
- Kowalski Franciszek.** — Legendy herbowe — 8, Żytomierz 1862.
- Kraszewski Kajetan.** — Monografia domu Kraszewskich — 8, Poznań 1861.
- Kuropatnicki Ewaryst Andrzej.** — Wiadomość o herbach domów szlacheckich w Koronie i W. księstwie Litewskim — in 4. w Warszawie 1789.
- Lelewel Joachim.** — Herby w Polsce (Polska, dzieje i rzeczy jej — IV 8, Poznań 1856, str. 221).
- Leszczyński Jan Michał hr.** — Genealogia Sobieskich, na pergaminie złotem pismem 6½ arkuszy (Biblioteka Tucholskiego, później klasztoru Czestochowskiego).
- Liber geneleos Illustris Familiae Schidloviciae MDXXXI** — czyli rodowód znakomitej rodziny Szydłowieckich, ozdobiony 16 przepysznymi szytchami in folio, z których jedna in folio maj. przedstawia nagrobek Szydłowieckiego w Opatowie. Poznań 1853.
- Lakier Aleksander.** — Russkaja heraldyka soczynienie — kniga 1 — 2 8, Petersburg 1855.
- Łoski J.** — Genealogia Sapiechów — 8, Warszawa 1856.
- Łoski J.** — O Franciszku Łoskim — 8, Warszawa 1864.
- Malinowski.** — Heraldyka czyli nauka o herbach — 4, Warszawa 1841.
- Małachowski Piotr Nałęcz.** Zbiór nazwisk szlachty z opisem herbów — in 8, Łuck 1790 — i 8, Lublin 1805.
- Marek A.** — Herby polskie z XV wieku (wydane staraniem Tytusa Działyńskiego).
- Milewski Ignacy Kapica.** — Herbarz (dopełnienie Niesieckiego) wydanie biblioteki książąt Czartoryskich w Sieniawie — 8, Kraków 1870.
- Misztołt Antonius Alojsius.** — Historia Illustrissimae domus Sapiehanae — in 4 Vilnae 1724.
- Mniszek Karol.** — Herbarz polski na wielki rozmiar — w rękopiśmie.
- Morsztyn.** — Piastów herbarz na pergaminie ze złotymi miniaturami — rękopism, 21 arkuszy (zbiór Tucholskiego, później biblioteka klaszt. Czestochow.).
- Niesiecki Kasper.** — Korona polska — in fol. Lwów 4 T. 1728—1740, i Lipsk 8, T. 10, 1839—1845.
- Niesiecki.** — Korona Polska — rękopism (bibl. Załuskich).

- Notice sur les familles illustres et titrées de la Pologne** — 8, Paris 1862.
- O herbach i mężach sławnych pruskich** — po polsku rękopism (biblioteka Załuskich) — Załuski uważa za dzieło Joachima Posselinsza lekarza nadwornego i historyografa króla Zygmunta III.
- Okolski Simon.** — Orbis polonus — fol. T. 3. Cracoviae 1641.
- Organizaacya Komisji do urządzenia interesów Radziwiłłów** — Wilno 1816.
- Paprocki Bartłomiej z Głogół.** — Panosza, to jest herby znakomitych familij województwa ruskiego i podolskiego — w Krakowie r. 1575.
- Paprocki Bartłomiej.** — Gniazdo cnoty, z kąd herby rycerstwa sławnego Królestwa Polskiego, i W. księstwa Litewskiego itd. — fol. w Krakowie 1578.
- Paprocki Bartłomiej.** — Herby rycerstwa polskiego, na pięć ksiąg rozdzielone — fol. w Krakowie 1584 i 4, Kraków 1858.
- Paprocki Bartłomiej.** — Zrcadlo sławnego margkrabstwi morawskiego — Ołomuniec 1593. — Diadochos id est successio Kralów a Kniżat czeskych — fol. Praga 1602. — Sztambuch szlęzki — fol. Berno 1609.
- Pawliszczew.** — Herbarz rodzin szlacheckich Królestwa Polskiego — 8. 2 tomy, Warszawa 1853.
- Poczet szlachty Galicyjskiej i Bukowińskiej** — 4, Lwów 1857.
- Poszakowski ks. Jan.** — Genealogia JOX. Radziwiłłów, krótko opisana r. 1740 (rękopism biblioteki Załuskich).
- Potocki Wacław.** — Poczet herbów — in fol. w Krakowie 1696.
- Radvanus Joannes.** — Radivilias sive de vita et rebus praeclarissimae gentis immortalis memoriae Radivilii — 4. Vilnae 1592.
- Rodowód domu Potockich z przyłączeniem o celniejszych tej familji członkach, krótkich biograficznych wiadomości, wziętych z Herbarza Niesieckiego i dzieła Siarczyńskiego, pod tytułem: Wiek Zygmunta III, ułożony przez E. hr. R. w r. 1833, fol. rękopism (Biblioteka Krzyżanowskiego).**
- Rutka Theophilus.** — Origines stemmatorum Polonorum — rękopism (Biblioteka Załuskich w Petersburgu).
- Rutka Theophilus.** — Eruditiones circa stemmata gentilicia nobilium Polonorum — rękopism (Biblioteka Załuskich).
- Rzączyński S.** — Armamentarium Regni Poloniae — 8, Posnaniae 1715.
- Rzączyński S.** — Gemmae antiquorum sexaginta poetarum — 8, Posnaniae 1702.
- Sanguszek X. Jan Lubartowicz.** — Dom Jaśnie Oświeconych XX. Sanguszków, opisany niegdys przez JO. Xcia Imci Jana Lubartowicza Sanguszkę wojewodę lubelskiego, a potem syna obligował swego X. Imci Hieronima, jako wyżej wyrażono, żeby o tej książeczce niezapomniał, z której wypisawszy teraz dla JO. Xiężnej Jejmości Dobrodziejki z Sanguszków Krystyny Sapieżyny wojewodziny Brzeskiej, ta książeczka ofiaruje się. — Scripsit Jakubowski — in 4. str. 16 (Biblioteka Krasieńskich, zbiór Swidzińskiego).
- Sapieha Joannes Fridericus.** — Adnotationes historicae de origine, an-

- tiquitate excellentia ordinis Aquilae albae — 4 — Coloniae 1730, to samo po polsku — tłumaczone przez Adama Chodkiewicza bludeń. dangiel. wieloń. stę. — 4, Warszawa 1730.
- Sartorius** — Scutum Sobiescianum — fol. Thoruni 1691.
- Smoniewski Jan Wincenty.** — Poczet szlachty — (rękopism Towarzystwa Naukowego Krakowskiego Nr. 160).
- Spis** szlachty królestwa Polskiego, z dodaniem informacji o dowodach szlachectwa — 12, Warszawa 1851—1854.
- Stadnicki hr. Kazimierz.** — Rodowody domu Stadnickich herbu Śreniawa, od roku 1388 do roku 1861 — zebrał i ułożył Kazimierz hr. Stadnicki, syn Antoniego i Józefy księżniczki Jabłonowskiej — ofiaruje swą pracę Edmundowi hr. ze Siecina Krasickiemu, dziedzicowi dóbr Lesko w ziemi Sanockiej, potomkowi po kądzieli domu Stadnickich, w pamiętce długoletniej przyjaźni i szczerzego poważania. — 11 tablic i 13 komentarzów fol. Lwów 1862.
- Statuta** incliti ac heroici ordinis equitum immaculatae Virginis — in 4to.
- Stemmata** filiarum mearum cum Magdalena de Lesce procreatarum et impost Divina favente gratia procreandorum liberorum — rękopism, fol. (Biblioteka Jagiel. fol Nr. 9).
- Stupnicki Hipolit.** — Herbarz polski i imionospis zasłużonych w Polsce ludzi wszystkich stanów i czasów, ułożony porządkiem alfabetycznym, na podstawie herbarza Niesieckiego i manuskryptów z rycinami herbów — 4, T. III Lwów 1855—56—61.
- Swach Antoni.** — Herbarz polski — rękopism.
- Szantyr.** — Wiadomość o domu Szantyrów.
- Tablica** rodowodów Łuszczyńskich herbu Sas — ułożył z dokumentów i metryk Bogdan Łuszczyński — 1868 r.
- Tablice** genealogiczne Brühlów.
- Terlecki Ignacy,** radca honorowy. — Heroldya i porządek otrzymania od niej utwierdzenia szlachectwa — Ska — Petersburg 1832.
- Tokarski.** — Radziwiłłów herbarz na pergaminie — 10 arkuszy, rękopism (zbiór Tucholskiego, później biblioteka klasztoru Częstochowskiego).
- Vossberg F. A.** — Wappenbuch der Städte des Grossherzogthums Posen — 4. Berlin 1866.
- Waleryana Zbiluta Sieciechowskiego** (pseudonim). — O przyjętych do klejnotu szlacheckiego patrycyuszach — rękopism (Biblioteka Załuskich).
- Wappen** der Stadt Danzig — mit 41 Wappen Math. Deisch Tabel. (Zupełnie nieznane).
- Warszycki Wacław.** — Imion herbowych z urodzenia szlacheckiego wyrachowanych, summaryusz in 8, Gdańsk 1782.
- Wielądko Wincenty.** — Heraldyka — in 8. T. 5, w Warszawie 1794—1796.
- Wilczyński.** — Herbarz — tekst L. Chodźki. Paryż 1859.
- Winkler Benno.** — Die Nationalitäten Pomerellens — 12. Hirszberg.

- Wieruszowski Casimirus.** — Europa in Serenissimo Leszczyniorum domo — in 8. Francofurti 1728.
- Wojęski Stanisław z Brzezia.** — Genealogia Lanckorońskich i Wojeńskich z r. 1652, rękopism.
- Zaluski J. A.** — Index familiarum Poloniae ex quibus aliqui senatum Polonicum condecorarunt. — W polskim języku rękopism (Biblioteka Zułuskich).
- Znaki** pieczętnie ruskie, noty heraldyczne. — 8, Paryż 1862.
- Zodyak** kawalerów Sarmackich, w polu Marsa krwawego kopią i paszkiem odważnie rysowany — anno 1568 — zbiór 232 herbów szlachty polskiej z opisem — in 4. (rękopism Towarzystwa Nauk. Krakow. Nr. 428).

SKRÓCENIA.

a.	albo
kptła	kapituła
kstwo	księstwo
m.	miasto
m. n.	miejski nagrobek
no.	nobilitowany
pwt	powiat
wdztwo	województwo
z.	ziemia

A.

- A.** głoska nad nią krzyż. **Puciata.**
A. głoska, nad nią ostrze strzały,
nad hełmem pięć piór strusich.
Kołodyn, Kołodynski.
Anioł. **Nowogrodzkie wdztwo.**
Anioł stojący z mieczem w prawej
ręce opuszczonym, w lewej ręce
pochwę trzymający. **Kijowskie**
wdztwo.
Anioł w lewo idący, skrzydła pod-
niesione. **Sanek m.**

- Apostołów** dwunastu we dwa rzę-
dy, jeden za drugim, w pierw-
szym siedm, a w drugim pięć.
Chełmska kpia.
Apostoł Paweł z mieczem i księ-
gą. **Krobia m.**
Archanioł Michał z palmą w lewej,
a kopią w prawej ręce, zabija-
jący szatana, stojąc na smoku.
Dołsk m.

B.

- Balk** od góry do dołu, od lewej
ku prawej stronie, na nim trzy
kule, na hełmie dwa orle skrzy-
dła z taciemiż balkami. **Elsnitz.**
Balk na ukos od prawej z dołu
ku lewej w górę, na nim trzy
kawalerskie krzyże, nad hełmem
pięć piór strusich. **Trestka.**
Balk z lewa na prawo od góry,
nad nim trzy gruszki, każda
z nich ma po dwa listki, w ko-
ronie pół koguta na prawo. **Pe-
rnus.**
Balki dwa, trzecim spojone u gó-
ry, na prawym od dołu koniec
w lewo wzniesiony, na lewym
krzyż, nad trzecim górnym spa-
jającym krzyż, nad koroną trzy
pióra strusie. **Radoszyński I.**

- Balki** dwa trzecim spojone u gó-
ry, po bokach i u góry krzyże.
Radoszyński II.
Balki dwa trzecim spojone u gó-
ry, przez środek strzała ostrzem
do góry, u dołu rozcięta. **Ju-
dycki.**
Baran na murawie w prawo sto-
jący, nad hełmem pięć piór stru-
sich. **Junosza.**
Baran z rogami wspięty do góry
w lewo, gryf ze skrzydłami
podniesionymi wspięty do góry
w prawo, nad hełmem to samo.
Bem.
Baranek w lewo stojący, prawą
przednią nogą chorągiew pod-
trzymujący, nad hełmem skrzy-
dło sępie przeszyte strzałą. **Ja-
kubowicz.**

Baranek w prawo stoi na trzech nogach. **Bojanowicz m. n.**

Baranek z chorągiewką w lewo, głowa w prawo, nad głową obwódka, z lewej strony szyi wytryska krew do kielicha obok stojącego. **Wieluńska z.**

Baranka pół wyskakującego w prawo z lasu. **Bojanowo m.**

Baszta kamienna sześcioboczna z blankami, w bramie lew wspięty w prawo, w prawej łapie miecz do cięcia trzymający, nad hełmem pół lwa w prawo z mieczem. **Fuengirola Młokosiewiczza 1844.**

Baszta o dwóch oknach, u dołu brama rozwarła, w środku jej napis: **PORTA PATENS ESTO**, nad tarczą 1731. **Gotańcza m.**

* **Baszta II** wiewiórka na pagórku, III cztery pola, nad koroną anioł z mieczem. **Achinger II.**

Baszta z kończystem nakryciem, szanłem z darniu ubitym, z obu stron uzbrojona, nad hełmem rycerz po pas, trzy kopie ostrzami do siebie obrócone w prawej ręce, w lewej rusznicę trzymający. **Brzeźnicki 1581.**

Baszty dwie, między nimi gałąź bukowa, na niej na tarczy orzeł jednogłowy, w prawo skrzydła rozpostarte. **Inowrocław m.**

Baszty trzy równe nad murem. — **Kampenhhausen.**

* **Bawół** w prawo, II i III krzyż równo-ramienny, — IV bawół w prawo; nad hełmem pół bawołu, w prawo pod tarczą godło: **DEUM COLE REGEM SERVA**. **Bawół Wołowskiego 1839.**

* **Bawół** wspięty do góry w lewo, II sześć pól, nad hełmem ośm kapłonich piór, obok nich po jednej róży. **Kietlicz II.**

Beczka zwyczajna na tarczy dnem do dołu. **Beczka.**

Bełty trzy na krzyż złożone. **Bełty.**

Berła dwa na krzyż złożone. **Sceptra.**

Binda o około związana, końcami na dół, nad hełmem dwa jelenie rogi, między nimi pauza z głową zawiązaną trzymającą rogi. **Nałęcz.**

Binda podwójna w około, końce u dołu na krzyż, nad hełmem dwa jelenie rogi, między tymi trzy pióra strusie. **Czarnkowski, Nałęcz, Nałonie.**

Binda u dołu związana końce na krzyż. **Czarnków m.**

Binda u dołu związana końcami na dół. **Ostroróg m.**

* **Binda** w koło związana końcami na dół na krzyż, II podkowa rogami do góry, nad nią krzyż, także dwa przy rogach na dole, III podkowa z ufnalami końcami na dół, w środku krzyż kawalerski, nad podkową także krzyż bez prawego ramienia, IV jeleni róg w prawo, obok bawoli róg w lewo. **Górski m. n.**

* **Binda** w koło związana końcami na dół, II pół lwa w prawo wyskakującego z muru sześciorzędownego z blankami. **Groth m. n.**

* **Binda** w koło związana, końcami na dół na krzyż, II koń w prawo w pół przepasany, przednia noga i ogon podniesiony, III W. głoska, IV podkowa z ufnalami barkiem do góry, na niej krzyż, na tym kruk wspięty do lotu w prawo, trzyma pierścień w dzióbku. **Romathowski m. n. 1568.**

Binda związana końcami do dołu, w jej środku krzyż, drugi krzyż między końcami; nad koroną pośrodku krzyż, koło którego z jednej strony lilija, a z drugiej róża. **Bartoloni 1589.**

* **Binda** związana końcami do dołu, między dwoma sześciogromniastymi gwiazdami, II koń w prawo przepasany poprzęciem,

- nad hełmem trzy pióra strusie, na nich na krzyż kotwica i topor. **Bersin Berskiego 1847.**
- Binda** związana końcami do dołu, we środku trzy wręby, nad hełmem między dwoma jeleniami rogami panna z głową związaną. **Dybowski.**
- Binda** związana u dołu, końce na krzyż, przez jej środek przechodzi klucz. **Kamionna m.**
- Rinda** związana, końce do dołu, obok trzy gwiazdy, nad hełmem między dwoma jeleniami rogami panna z głową związaną. **Nałęcz II.**
- Binda** związana końcami do góry, w środku jej gwiazda, między końcami krzyż, nad hełmem między dwoma jeleniami rogami panna z głową związaną. **Nałęcz III.**
- Binda** związana końcami do dołu, nad nią strzała ostrzem do góry, nad hełmem pięć piór strusich. **Nowosielski.**
- Biskup** w pontyfikaliach, głowa otoczona kolistą nimfą, w prawej ręce krzyż, w lewej pęk strzał trzyma. **Trzemeszno m.**
- Biskup** w pontyfikaliach z pastorałem w prawem ręku. **Gązawa m.**
- * **Bóbr** na gałęzi pnia, II krzak kwitnącej melisy, nad nią gwiazda ośmiograniasta, — nad hełmem trzy pióra strusie. **Bóbr I Bobrowskiego 1839.**
- * **Bóbr** na gałęzi pnia, II strzała ostrzem do góry orlim ogonem w dole zakończona, — nad hełmem trzy pióra strusie. **Bóbr II Bobrowskiego 1842.**
- Bóg Ojciec** trzymający w obu rękach Chrystusa Pana ukrzyżowanego na krzyżu wzdłuż, nad nimi Duch Ś. w postaci gołębia. **Łucka kpta.**
- Brama** forteczna otwarta, nad nią dwie wieże, między temi więk-

- sza połowa człowieka w lewo z trąbą w ustach. **Kalisz m.**
- Brama** forteczna otwarta, nad nią trzy wieże. **Łęczyca m.**
- Brama** forteczna otwarta, nad nią trzy wieże. **Płock m.**
- Brama** forteczna z murem, nad nią trzy wieże: środkowa, nad nią orzeł jednogłowy w lewo, niższa od obok stojących. **Sieradz m.**
- Brama** forteczna z trzema wieżami, środkowa wyższa od bocznych. **Beż m.**
- Brama** na murawie o pięciu wieżach, nad środkową najwyższą orzeł dwugłowy ukoronowany, nad hełmem takiż orzeł. **Dziannott de Castellati 1662.**
- Brama** obozowa, nad nią krzyż, nad hełmem pięć piór strusich. **Jełowicki.**
- Brama** obozowa, nad nią krzyż u góry rozdarty, nad hełmem mitra. **Ogiński.**
- Brama** o dwóch drzwiach, nad nią korona, nad hełmem trzy pióra. **Owada.**
- * **Brama** o trzech wieżach, II bastion—po bokach tarczy: na prawym dwie lilie, a na lewym jedna lilia, nad hełmem trzy pióra strusie, między niemi gałązka. **Bastion 1816.**
- Brama** o trzech wieżach, pod środkową miecz i pióro na krzyż na otwartej księdze, nad każdą z bocznych wież gwiazda sześciograniasta, nad hełmem trzy pióra strusie. **Budziśław Budziszewskiego 1847.**
- * **Brama** o trzech wieżach, II pół krzyża kawalerskiego,— nad tarczą mitra papiecka (tiara) na niej trzy królewskie korony. **Warmińska kpta.**
- Brama** otwarta, nad nią Matka Boska, Chrystus Pan i święty Wawrzyniec, pod bramą 1681. **Śrem m.**

Brewna dwa, z wyższego trzy ogonie wychodzą, nad koroną to samo. **Brant II, Hibrand.**
Bróg otwarty na czterech słupach, nad hełmem pawi ogon, na nim także bróg. **Leszczyce, Bróg.**
Bróg otwarty na czterech słupach. **Radolin m.**
Brzozy cztery podle siebie rosące. **Lityński pwt 1801.**
Buława gałką do góry, obok dwa kawalerskie krzyże, u dołu z pra-

wej półksiężyc barkiem w lewo, z lewej sześciograniasta gwiazda. **Sąb generalny kozacki.**
Buława gałką do góry, obok niecz ręką do góry wygięty, w lewo, między niemi dwie gwiazdy jedna nad drugą. **Bezpalił 1659.**
 * **Bułek** pięć, II noga człowieka, — nad hełmem pięć piór strusich. **Hosius.**
Byk idący w prawo. **Lipowiec m.**

C.

Cegiel sześć w trzy rzędy (1, 2, 3) nad koroną dwa delfiny, między nimi kula ziemiska, nad nią krzyż. **Rohr, Rarowski.**
Centaur na lewo głową obrócony, na prawo z łuku strzela, nad hełmem trzy pióra strusie. **Hipocentaurus.**
 * **Centaur** w lewo, głową w prawo z łuku strzelający, II jastrząb na pniu stojący w lewo, III łabędź w prawo. **Ginwił II Kulwiec.**
 * **Centaur** w lewo, głową w prawo z łuku strzelający, II jeździec na koniu, III trąby, IV księżyc niepełny do góry, w środku gwiazda. **Holszański.**
Charty dwa siedzące, przednie łapy podniesione, obrócone do siebie plecyma, nad chartami mur. nad hełmem chart wspinający się w lewo. **Leski, Gończy.**
Chomąto do góry końcami obrócone, na lewo pochylone. **Chomąto.**
Chorągiew kościelna na dół trzema frenzlami, nad nią krzyż, nad hełmem trzy pióra strusie. **Radwan, Wirbów.**
Chorągiew kościelna nie zupełna, na niej krzyż z lewej strony, nad hełmem trzy pióra strusie. **Sieniuta.**

Chorągiew o trzech zębach, nad środkowym kula. **Dostojewski.**
Chorągiew rozwinięta w prawo, na niej tarcza, a na tej z ukosa łaska. **Smoleńskie wdztwo.**
Chorągwie trójzębiaste z frenzlami dwie, zębami do dołu, nad hełmem pięć piór strusich, a na nich gwiazda. **Chorągwie, Kmita, Woronowicz.**
Cietrzew w prawo, nad hełmem księżyc niepełny do góry, w środku dwie gwiazdy jedna nad drugą. **Cietrzew.**
Ciołek idący w prawo na murawie, nad tarczą korona królewska. **Trzeionka m.**
Ciołek rogaty bez hełmu. **Kania, 1508.**
Ciołek rogaty w prawo, nad hełmem takiegoż pół ciołka. **Ciołek.**
Czapla czubata, w dzióbku rybkę trzymająca, w lewo idzie, skrzydła ma podniesione, nad hełmem to samo. **Czapla.**
Czara a z niej pół pieska do góry wspiętego w lewo, nad hełmem trzy wręby. **Korczak II.**
Czara około niej wąż obwinięty i z niej pijący, nad węzem gwiazda sześciograniasta, nad hełmem trzy pióra strusie. **Czara Hińcza 1839.**

D.

Daniel na murawie w lewo zwrócony, z gałązką oliwną w pysku, nad hełmem trzy strusie pióra, na średnim gwiazda sześciograniasta. **Daniel Danielskiego 1845.**

Dąb z obciętemi korzeniami i konarami, z dwoma liśćmi, wyżej trzy żołędzie, nad hełmem dąb wyżej opisany nad nim żołędź. **Ajehler 1541.**

Droga od góry do dołu prosto wyciągnięta, na końcu jej dwa księżycy u góry, rogami do góry, na dole rogami na dół, szabla goła na ukos, rękojeść do dołu od lewej w górę, na prawo przedziela drogę, nad hełmem pięć piór strusich. **Ulanicki.**

Drzewce od oszczepu stojące do góry, po bokach u góry ostrze od oszczepów, nad hełmem trzy pióra strusie. **Kopycki.**

Drzewko na ukos z pięcią gałązkami ku prawej stronie, nad hełmem także drzewka dwa, po prawej z dwoma gałązkami a po lewej z trzema. **Linda.**

Drzewo gruszką okryta owocami u góry, twierdza o trzech bastionach. **Międzychód m.**

Drzewo prosto stojące z korzeniami dwoma, gałęziami i liśćmi, w kształcie krzyża. **Szober m. n.**

Drzewo, obok gwiazda sześciopromienna, pod drzewem rzeka płynąca. **Mocarski, 1579, m. n.**

Drzewo o trzech gałęziach, z końca których trzy ognie wychodzą, nad hełmem to samo — **Brant III.**

Działo wylotem do góry, między dwoma kłanrami na zewnątrz obróconemi, nad hełmem trzy pióra strusie. **Cholewicz Tykła 1842.**

Dziewica z oczyma zawiązanemi, w prawej ręce miecz, w lewej zaś wagę trzymająca. **Janowice m.**

Dzik biegnący w lewo na murawie. **Łobzenica m.**

Dzik w prawo obrócony na trzech nogach stojący, nad koroną pół dzika w prawo. **Sokoła.**

Dzika pół w lewo wyskakuje z trójrzędnego muru, nad hełmem strusie pióra. **Łukocz.**

* **Dzika** przednia połowa zrosła. II z tylną częścią niedźwiedzia w prawo, — nad hełmem pół niedźwiedzia do góry w prawo **Sokoła.**

Dzwon narysowany linią, po bokach ucha. **Pruński.**

Dzwonki małe trzy. **Dzwonki.**

* **Dzwonki** trzy (kwiaty) w jednym pęku związane, II pół lwa wyskakuje w lewo, — nad koroną takiegoż pół lwa. **Boner.**

Dzwonnice dwie, obok mur i muru złączone, pod niemi 1407. **Książ m.**

E.

E. głoska odwrócona, razem złączona z przewróconemi L i R,

monogram ten ma znaczyć **Peter. Łabędź I.**

F.

* **Fale** morskie w cztery strefy; na hełmie więcej niż pół psa w prawo z pyskiem i nogami do góry, II orzeł z rozpiętymi skrzydłami i nogami, głowę w koronie w prawo, — nad hełmem

głowa murzyna po ramiona w lewo, bindą przepasana. **Morykoni**. **Flądra** (morska ryba) w prawo, obok klucze zębami do góry, nad hełmem pięć piór pawich. **Pierzcha**.

G.

Gałązka bukowa z trzema listkami u góry, w połowie przecina ją klucz, pod którym głoski C. B. **Buk m.**

Gałązki dębowe trzy o dwóch liściach i jednej żółędzi, dwie u góry a jedna u dołu, nad hełmem między dwoma włóczniami rycerz w zbroi z weżem w prawej ręce, nad nim gwiazda. **Dęb-nik Ejehlera 1845.**

Gałązki lilij trzy, o dziewięciu kwiatach w pęk ułożone, nad niemi infuła biskupia. **Kwieci-szewo m.**

Gęś siedząca na daniu w prawo nad koroną pięć piór strusich. **Paparona, Parta Roma, Budzisz.**

Głowa barania, rogi do dołu zakręcone. **Baranowo m.**

Głowa bawoia od lewej ku prawej stronie, od dołu do góry ukośnie przesyta mieczem, ręką do dołu. **Przytuka m. 1671.**

* **Głowa** bawoia z pierścieniem w nozdrzach, na czole gwiazda, z boku słońce i księżyc, w środku dwie szable, II dwie szable gołe na krzyż na dół końcami, na tych krzyże, III kopje trzy na kształt gwiazdy, IV orzeł jednogłowy w lewo, w dziobie krzyż, stoi na gałęzi w koronie, V księżyc dwa niepełne barkami ku sobie, między niemi miecz do góry ręką do góry, VI ucho od

końca końcami do góry, w środku miecz otulony ręką do góry. **Mohyla.**

Głowa bawoia z rogami, nad hełmem trzy pióra strusie. **Głowa Bawoia.**

Głowa dzika pyskiem w prawo, nad hełmem pół dzika, w górę głowę, dwiema włóczniami na krzyż przesytego. **Deahof.**

Głowa jelenia rogami w górę, między niemi wilk obrócony w prawo, pyskiem w lewo, nad hełmem pięć piór strusich. — **Napiwon.**

Głowa jelenia z rogami. **Sierakowo m.**

Głowa jelenia z rogami, obok tarczy 1530. **Osieczna m.**

* **Głowa** jelenia z rogami w prawo, II drzewo grabowe, — nad hełmem trzy pióra strusie; na pierwszym trąba, na trzecim cęcha leśnicza. **Grabowiec Henke 1848.**

Głowa jelenia z szyją i rogami w prawo, u dołu pod tarczą 1413. **Ujście m.**

Głowa końska w lewo, pod nią księżyc rogami do góry. **Alba Luna.**

Głowa ludzka brodata z zamkniętymi oczyma, spoczywa na młocie. **Zduny m.**

Głowa ludzka w koronie, pod nią dwa drogie kamienie z berłami

- w oprawie; nad tarczą korona królewska, obok tarczy 1455. — **Szamotuły m.**
- Głowa ludzka.** w prawo przepasana bindą. **Morenda m. n.**
- Głowa ludzka** z brodą obrośniętą w zawoju i czapce, z wiszącym końcem, na zawoju księżyc rogami w górę między dwoma piórkami, nad hełmem trzy pióra strusie, strzała w lewo przesyte. **Skanderbek, Aleksander Pan 1767.**
- Głowa ludzka** z wąsami i brodą w koronie, z której dwa rogi bawole do góry wychodzą, pod brodą korona koźcami na dół. **Inowrocławskie wdztwo.**
- * **Głowa lwia** i szyja w prawo, język wywieszony, II trzy żołędzie na różczkach (1 i 2) wiszące ku dołu, między nimi dwa listki dębowe po obu stronach, nad hełmem także lwia głowa i żołędzie. **Szwarcwald.**
- Głowa lwia** w prawo, w poprzek w lewo z paszczki pięć płomieni, także głowa w hełmie. **Zadora, Płomieńczyk.**
- Głowa murzyńska** związana w prawo, nad hełmem trzy strusie pióra. **Mora.**
- Głowa niedźwiedzia** biała w prawo, pysk pobroczony, na hełmie z mitry wychodzi pół niedźwiedzia, w łapach nad głową trzymają wieniec, a nad wieniec trzy pióra strusie. **Lichtfus.**
- Głowa orla** na dwóch nogach rycerskich. **Wasdrott.**
- Głowa orla** z szyją w prawo, pod nią dwie nogi rycerza z ostrogami, na hełmie też nogi stopami do góry. **Wasselrod.**
- Głowa orla** ukoronowana w prawo, pod nią ćwiek zagięty, po rogach tarczy trzy gwiazdy sześciopromienne, okok tarczy 1642. **Ostrzeszów m.**
- Głowa ośla** do góry uszami, w hełmie pół kozy w lewo, w prawo przednie łapy zgięte, rogi na dół. **Półkozie.**
- Głowa** trupia, szabłą cięta z wierzchu **Głowa trupia.**
- Głowa** wieprzowa w lewo, której pysk ręka ludzka rozdziera, na hełmie pół panny pod boki trzymającej się. **Świnka.**
- Głowa** woła z rogami, nad nią krzyż kawalerski, nad tym grabie, po bokach głowy dwa pastorały, pod głową krzyż kawalerski. **Krzywin m.**
- Głowa** woła z rogami, pod nią 1567. **Ryczywół m.**
- Głowa** wołowa przesyta trzema mieczami na krzyż, między dwiema kulami. **Gębica m.**
- * **Głowa** żubra, mieczem z góry przecięta, II berdysz ostrzem przewrócony w prawo, — nad hełmem ręka zbrojna z mieczem. **Dopomian Bogatki 1841.**
- Głowa** żubra, między rogami gwiazda, przez nozdrza przewleczony pierścień, po prawej stronie księżyc rogami dotyka głowy. **Włoskie wdztwo.**
- Głowa** żubra, przez nozdrza nie przewleczona, w hełmie pół lwa w koronie na prawo, z mieczem w łapach. **Wienawa.**
- * **Głowa** żubra z pierścieniem w pysku, na połowę przecięta, II topor. **Leszno m.**
- Głowy** dwie orle w prawo, II pas rycerski z trzema kółkami. III trzy czarne i trzy białe równoległe strefy — w hełmie bawole rogi. **Gretz.**
- * **Głowy** dwie zajęcze w prawo, jedna pod drugą, II pięć na nim dwa grona między temi trzy listki, — nad hełmem trzy pawie pióra. **Melieyan.**
- Głowy** dzika trzy w prawo, dwie u góry jedna u dołu, między nimi pas szachowany, nad heł-

- mem pół jelenia w prawo. **Bydant 1783.**
- Głowy** dzikowe trzy ucięte (2 i 1) nad koroną dwa skrzydła, między niemi pawi ogon, a na nim także głowa dzika. **Ferber.**
- * **Głowy** jelenie dwie w lewo, jedna nad drugą, II lew stojący w prawo opierający się przedniemi łapami na pniu, — nad hełmem trzy pióra pawie, po bokach dwa skrzydła orle. — **Kryszpin.**
- Głowy** kozie trzy, jedna pod drugą wduż tarczy, na hełmie pięć piór strusich. **Zerwikaptur.**
- Głowy** ludzkie trzy, dwie u góry jedna u dołu bez zarostu, brodami się stykające. **Anzelieri 1694.**
- Głowy** trupie trzy, dwie na spodzie, jedna na górze, nad hełmem trzy pióra. **Białogłowski 1600.**
- Goleń** zbrojna kolanem na dół, stopą w lewo, nad hełmem trzy pióra strusie. **Złotogoleńczyk, Nowina.**
- Góra** otoczona czestokołem, w środku którego stoi dziewica, w hełmie z mieczem do cięcia w prawej a tarczą w lewej ręce, na tej tarczy krzyż. — **Żwinogródka m.**
- Grabi** troje, dwoje od góry zębami, trzecie prosto, każde o siedmiu zębach, końcami utkwione w jabłku, nad hełmem pięć piór strusich. **Chocimirski.**
- Grabie** na pół pierścieniu stojące do góry. **Grabie II.**
- Grabie** zwyczajne do góry wzniesione, o siedmiu zębach, utkwione na wzgórk, nad hełmem pięć piór strusich. **Grabie.**
- Grona** winne w pęk ułożone. **Mehylowski pwt. 1801.**
- Groty** trzy podług siebie końcami do góry, nad hełmem trzy pióra strusie. **Groty.**
- Gruszki** trzy z liśćmi szeregami od góry do dołu, od prawej ku lewej stronie, nad hełmem pół koguta. **Spyrn, Pernus.**
- Gryf** skaczący w lewo. **Szląskie kstw.**
- Gryf** skaczący w lewo w koronie. **Słupskie kstw.**
- * **Gryf** w koronie w prawo bieżący, II takiż gryf, — nad hełmem cztery pióra strusie. **Grodecki 1807.**
- Gryf** w koronie wspięty w lewo. **Pomorskie wdztwo.**
- Gryf** w koronie wzniesiony w lewo. **Bełzkie wdztwo.**
- Gryf** w koronie wzniesiony w prawo, w prawej łapie miecz podniesiony do góry trzymający. **Infandzkie wdztwo.**
- Gryf** w lewo wspięty, w lewej łapie różę trzymający, nad hełmem takiegoż pół gryfa w lewo. **Gryferóz 1829.**
- Gryf** w prawo, w szponach miecz ostrzem na dół trzymający, nad hełmem pół takiegoż gryfa. — **Godziśław — Gryf Brzezińskiego. 1847.**
- Gryf** wspięty w lewo, trzymający przed sobą trąbę myśliwską, nad hełmem pół gryfa w lewo, obok trąba. **Gryf II, 1768.**
- * **Gryf** wspięty w prawo, głową w lewo, b) gryf takiż głową w prawo, c) to samo, d) jak (a), e) pół gryfa, głowa w prawo na szachownicy, f) jak (e), g) jak (a), h) dwa miecze na krzyż rękojeściami do dołu, i) czarne pole, II mitra książęca, III napis: TRES IN UNO, IV trójkąt, V gryf wspięty, głowa w prawo, VI szpady dwie na krzyż rękojeściami do góry, VII w środku całej tarczy trzy kruki głowami w prawo, nad tarczą hrabiowska korona; tarczę utrzymują z prawej strony rycerz,

mający w prawej ręce dwie szpady, w lewej chorągiew z krzyżem kawalerskim, na piersiach takiż krzyż; z lewej strony orzeł jednogłowy, głową w lewo, trzymający w szponach berło i chorągiew z cyframi L. i R.; nad armaturą książęcą trzy korony, nad średnią kruk głową w prawo, stojący między dwoma skrzydłami, nad prawą koroną pół gryfa w lewo, i nad lewą pół gryfa w prawo. **Borch II.**

Gryf wspięty w prawo, z mieczem podniesionym w łapie, nad hełmem takiż gryf. — **Chodkiewicz II.**

Gryf wspięty w prawo z ogonem na dół, w lewej łapie pierścień, a w prawej trzy pióra strusie trzymający, nad hełmem trzy pióra strusie w obrączce. **Gryf III.**

Gryf wzniesiony w lewo, skrzydła podniesione, nad koroną pół gryfa i bawoli róg. **Gryf I, Swoboda.**

Gryfa pół od głowy, ze skrzydłami i przednimi nogami w prawo, druga połowa smok z ogonem skręconym, nad głową gryfa krzyż kawalerski, nad hełmem trzy pióra strusie. **Lacki.**

Gryfa pół wspiętego w prawo złączonego z połową orła głową w lewo, pośrodku na tarczy głońska B. **Barcin m.**

Gryfy dwa wspięte, ku sobie zwrócone, nad hełmem trzy strusie pióra. **Dwoj - gryf Brzezińskiego 1848.**

Gwiazda osmiograniasta, nad hełmem pięć piór strusich. **Sternberg.**

Gwiazda osmiopromienna, pod nią dwie głoski M. R. w cyfrę złączone. **Rostarzewo m.**

Gwiazda siedmiograniasta, nad koroną dwie ręce zbrojne z wiciem, obok siedm piór pawich. **Guldenstern.**

* **Gwiazda** sześciograniasta, pod nią miecz ostrzem w lewo, II wół lewo idący, — nad hełmem trzy pióra strusie. — **Holnicki, Schultzów 1842.**

Gwiazda sześciograniasta pod nią trzy strefy, nad koroną dwie trąby szachowane, między niemi gwiazda. **Estken.**

* **Gwiazda** sześciograniasta, II ręka zbrojna z mieczem do ciecica w prawo — nad hełmem takież ręka. **Cios Böttchera 1844.**

* **Gwiazdy** dwie jedna nad drugą, obok pół słońca, II kotwica liną obwita, ankiersztkiem do góry, — nad hełmem trzy pióra strusie. **Freyberg Freyberga. 1839.**

* **Gwiazdy** dwie równoległe położone, II dąb. **Frentzel 1826.**

Gwiazdy dwie sześciograniaste, kotwica wywrócona ostrzem w prawo, między niemi środkiem tarczy balk, nad hełmem trzy pióra strusie. **Besier.**

* **Gwiazdy** trzy jedna podle drugiej, między dwoma linjami, II snopki trzy zawiązane dwa na górze jeden pod spodem, III jak I, IV jak II, nad hełmem murzynka, z głową obwiązaną bindą bez rąk, w prawo obrocona. **Mier.**

Gwiazdy trzy, nad hełmem cztery pióra strusie. **Gwiazdy.**

Gwiazdy trzy pięciograniaste, dwie u góry podle siebie, trzecia pod niemi, nad hełmem kapelusz, obok trzy pióra strusie. **Pawłowski, Rozpół.**

* **Gwiazdy** trzy poziomo, II i III lew wspięty w prawo, IV lilia, V orzeł jednogłowy w lewo, — nad hełmem trzy pióra strusie. **Campioni 1791.**

Gwiazdy trzy sześciograniaste (2 i 1) nad hełmem cztery pióra strusie. **Karp.**

Gwoździ sześć po trzy wiązki końcami złączonych, i naprzeciw siebie głowami ku poprzecznej średnicy tarczy, na kształt dwóch

trójkątów skierowanych: nad koroną trzy strusie pióra. **Wolłowiczów 1798.**

H. głoska, dolne końce zagięte na kształt haczyków, na górnych wręby dwa formują krzyże, linja między palkami na kształt wędzidla. **Cholewa.**

H. głoska na której pasie lilja rozdartą. **Nornicki.**

H. głoska, z jej środka wychodzi krzyż, którego ramię prawe z górnem złączone ukośną linją, na krzyżu pod ramieniem z lewej strony **B. Balcerowicz m. n.**

H. głoska zwyczajna, przez wierzch jej strzała od lewej ku prawej stronie, przy ostrzu gwiazda sześciograniasta i takąż gwiazda obok głoski na dole, nad hełmem trzy pióra. **Drobysz.**

Haki dwa na kształt kotwicy na linii prosto w górę idącej, dwa krzyże równe w poprzek, nad hełmem pięć piór strusich. **Juńczyk.**

Haki dwa, przez środek krzyż, wszystko w kształcie głoski **N.**,

nad hełmem trzy pióra strusie. **Olszewski.**

Haki dwa, przez środek miecz jelcem do góry, nad tarczą laki dwa, między niemi ostrze strzały. **Iwanowicz.**

Haki dwa złączone, główki jak księżycy niepełne, z pomiędzy nich strzała ostrzem do góry, na hełmie trzy pióra strusie. **Hurko.**

Haki strzał różnie załamane, w środku strzała ostrzem do góry, nad nią pół księżycy z gwiazdą, nad hełmem trzy pióra strusie. **Jasieniecki II.**

Hełm w połowie stułą przepasany, nad koroną zbrojna ręka z mieczem. **Strupiński.**

Hełm z przyłbicą w lewo, nad koroną trzy pióra strusie. **Hełm.**

* **Hełm** zamknięty, na jego wierzchołku banda i między dwoma rogami pół łwa z ogonem zadartym, II ryba głowacz. **Alantse 1569.**

I. J.

Jabłko dwoma mieczami od góry a jednym od dołu przeszyte, na jabłku krzyż zwyczajny, nad hełmem trzy pióra strusie. **Herbert II.**

Jabłko trzymane z dołu przez dwie ręce, nad hełmem trzy pióra strusie. **Pleśnik.**

Jan święty Chrzciciel stojący, w prawem rękę trzyma chorąg-

iew, lewa suknią zakryta, po lewej stronie około nóg pół baranka bez rogów. **Przemyskiej kptli.**

Jastrząb lecący w prawo w szponach trzyma gołębia, nad hełmem pawi ogon. **Haubecki.**

Jastrząb na dwóch podkowach, nad hełmem trzy pióra strusie. **Domaradzki.**

Jastrząb w prawo siedzi na pniu, nad hełmem trzy pióra strusie. **Ginwił.**

* **Jastrząb** w prawo, w dzióbce pierścieni, II trzy pierścienie z sobą połączone, — nad koroną dwie trąby, między niemi jastrząb taki jak w hełm. **Engelke.**

* **Jednorożca** czarnego pół w lewo tarczy, II pół karpia od ogona, — nad hełmem biała kita strzała przeszyta. **Niemczyk II.**

Jednorożec biegnący w lewo, nad koroną pół jednorożca. **Bończa, Jednorożec.**

Jednorożec przecięty księżycem, rogami w prawo nieco ku górze obroconym, przy górnym rogu trzy gwiazdy sześciograniaste w trójkąt, — nad hełmem pół jednorożca w prawo. **Bończa II.**

Jednorożec w prawo nad hełmem, pół jednorożca w prawo. **Bończa IV.**

Jednorożec w prawo z gołębkiem na głowie, nad hełmem pół takiego jednorożca w prawo. **Duszek, Duszyński 1823.**

Jednorożec z wiciem na szyi, — nad hełmem pięć piór strusich. **Bończa III 1782.**

Jelca dwa na krzyż złożone, nad hełmem trzy pióra strusie. **Łopot, Bykowski.**

Jelca dwa na krzyż złożone, w kształcie głoski X, nad hełmem trzy pióra strusie. **Korsak.**

Jelca dwa na kształt głoski S, nad hełmem trzy pióra strusie. **Bronic.**

Jeleń biegnący w lewo, między rogami krzyż. **Wirszyc m.**

Jeleń biegnący w prawo, [na szyi korona. **Lubelskie wdztwo.**

Jeleń biegnący w prawo, nogami przednimi na pagórki wskakujący, nad hełmem jelenie rogi. **Cyremberg.**

Jeleń idący w prawo, obok tarczy 1407. **Sarnowo m.**

Jeleń na szachownicy w prawo obrocony, nad hełmem trzy pióra strusie. **Arcemberski.**

Jeleń spoczywający w prawo, nad hełmem pięć piór. **Brochwicz IV.**

Jeleń ukoronowany w biegu w prawo na murawie. **Piła m.**

Jeleń w biegu w lewo, koronę ma na szyi. **Brochwicz I.**

Jeleń w biegu w prawo. — **Wieluń m.**

Jeleń w biegu w prawo, nad hełmem cztery pióra strusie. **Brochwicz II.**

Jelenia pół w prawo, księżyc, gwiazda sześciograniasta, nad hełmem trzy pawie pióra, a na nich księżyc i gwiazda. **Brochwicz III.**

Jelenie dwa wspięte ku sobie, przednimi nogami, dwie linje trzymające. **De la Grange 1685.**

Jeź w kłębek zwinięty, głowę przy ziemi trzymający w lewo, nad hełmem trzy pióra strusie, lub ręka uzbrojona z mieczem do ciecicia w prawo. **Jeź.**

Jeździec nogi na koniu w prawo, dzida smoka przebijająca. **Pogonia III.**

* **Jeździec** na koniu w lewo, nad głową kolista nimba, w prawej kopia którą zabija pod koniem smoka, II strzała ostrzem do góry na pół pierścieniu końce do dołu, pod nią księżyc niepełny barkiem do dołu, w środku gwiazda sześciograniasta, III strzała ostrzem do góry w połowie przecięta, barkiem u dołu pół pierścienia końcami do góry nad tarczą mitra. **Ruskie książęta.**

Jeździec uzbrojony w hełmie w prawo jadący, w prawej ręce miecz podniesiony trzyma. **Smoleńsk m.**

Jeździec uzbrojony w prawo jadący, w lewej ręce miecz podniesiony trzyma i godzi w leżące-

go pod koniem smoka, u którego szyja przeszzyta strzałą. **Kamieniec m.**

* **Jeździec** uzbrojony z mieczem w prawo, II księżyc niepełny barkiem do góry, w środku gwiazda, nad księżycem krzyż, na końcach belki, III krzyż na pół-pierścieniu, IV głowa żubra z pierścieniem w pysku nad nią gwiazda, V serce dwoma strzałami przeszty. **Wiszniowiecki.**

* **Jeździec** zbrojny na koniu w lewo zabijający smoka, II księżyc niepełny rogami do góry, nad nim gwiazda, nad temi strzałą żelazcem do góry u dołu owałnie rozdarta. III jak II, —

IV rycerz na koniu w prawo z mieczem podniesionym w ręku, — nad tarczą mitra książęca. **Ostrogski.**

Jeździec zbrojny na koniu w prawo, w prawej ręce miecz podniesiony, na lewej tarczę w dwóch krzyżach trzymający. **Kieystucz.**

Jeździec zbrojny na koniu w prawo, z mieczem w lewej ręce podniesionym, pod koniem smok leży, obok jeźdźca z prawej strony dziewica, w oddaleniu zamek. **Koszyr.**

Jodła z korzeniem, między dwoma głowami wołowemi, trzymającymi w pysku pierścień. **Zaborowo m.**

K.

K. głoska obok O, dalej znów K głoska, nad hełmem trzy pióra strusie. **Korniakt 1575.**

K. głoska obok odwrotna z prawej strony głoska E, — nad hełmem labędź w prawo. **Duńczyk.**

Kamień młyński, w środku paprzyca, nad koroną ośm szczytów we dwa rzędy głowami w prawo i w lewo po cztery. **Paprzyca.**

Kamieni drogiech dwa z perłami w oprawie, na pasie idącym skośnie od lewej ku prawej stronie od góry do dołu. **Zerniki m.**

Kamienie trzy, dwa u góry jeden u dołu, nad niemi linja w poprzek tarczy, nad nią orzeł bez ogona i łap, skrzydła rozpostarte, w lewo dziób, język wywieszony, — w hełmie taki sam. **Sulima, Pótorla.**

Kamieni siedm złożonych na kupie na murawie, na kamieniach siedzą dwie kawki ku sobie zwrócone, nad niemi gwiazda

sześciograniasta, nad hełmem korona. — **Góra Złoto - skalista 1766.**

Kapelusz kardynalski, nad hełmem to samo. **Dobenek.**

Karpie trzy w lewo, jeden nad drugim, nad hełmem pięć piór strusich. **Korzborg.**

Kawka ukoronowana stojąca w lewo, skrzydła rozpostarte. **Halicka z.**

Kawki trzy. **Trzy kawki.**

Kielich kapłański. **Ottenhausen.**

Klamra, pod nią gwiazda, nad nią krzyż. **Siemionowicz.**

Klamra z końcami zagiętymi u dołu, przez środek przechodzi krzyż kończący się kotwicą, na hełmie trzy pióra. **Gliški.**

Klamry dwie, jedna większa tak ułożona jak brama, druga przez środek jej do góry prosto wyniesiona, z mniejszemi hakami, obrócona w prawo, nad nią gwiazda jedna, pod nią druga, pod drugą trzecia, lecz większa, po bokach klamry dwie, i księ-

- życ do niej barkiem, nad hełmem trzy pióra strusie. **Wyszopolski.**
- Klamry** dwie końcami do dołu, w połowie przecinają się, nad hełmem pięć piór strusich. — **Klamry.**
- Klamry** dwie, złączone z sobą, jedna u góry druga u dołu, końce pozaginane, na hełmie trzy pióra. **Hutor.**
- Klamry** dwie żelazne do góry podniesione, barkami do siebie obrócone, między nimi miecz otłuczony, rękojeścią do góry, na hełmie pięć piór. **Cholewa.**
- Klepsydra** dwoma strzałami przesyta. **Zegar.**
- Klucz** do góry stojący, zębami w prawo, nad hełmem pięć piór. **Klucz, Jasińczyk.**
- Klucz** rozdarty na dwoje, obok gwiazda, nad hełmem trzy pióra strusie. **Klucz.**
- Klucz** zębami do góry (zęby na kształt głoski T) z lewej strony obok gwiazda, nad hełmem trzy pióra strusie. **Obuchowicz.**
- Klucze** dwa na krzyż, u góry i po bokach trzy gwiazdy sześciopromienne — obok tarczy 1415. **Krotoszyn m.**
- Klucze** dwa na krzyż zębami do dołu, u góry między nimi głoska P. **Pszczero m.**
- Klucze** na krzyż złożone w bramie fortecznej, nad nią trzy wieże. **Poznań m.**
- Kłosa** trzy z ziemi wyrastające, nad nimi trzy gwiazdy. **Korn.**
- Kogut** w prawo na ziemi stojący. **Kur.**
- * **Kogut** w prawo z piorunami w szponach prawej nogi — II krzyż legii honorowej, III cztery lufy karabinowe, z bagnietami w prawo do wierzchołka dwóch baszt skierowane — nad hełmem korona szlachecka. — **Falk 1813.**

* **Kolumna** z podstawą, u góry gwiazda sześćo-graniasta, II dwie głowy dzika w prawo, między nimi sprzączka, — nad hełmem sowa siedząca, pod tarczą napis: RECTI-TUDINE STO. 1790. **Puhacz.**

Kolumny dwie, nad tarczą korona szlachecka. **Bielak.**

Kolumny trzy z sobą związane podstawą, także same pod nimi, w hełmie trzy pióra strusie. **Świszczewski.**

* **Koła** od wozu pół, II pół jastrzębia w lewo, — nad hełmem trzy pióra strusie. **Habich.**

Kółka płuźne dwa, u góry pod nimi sztachety, nad hełmem dwa skrzydła orle. **Berszten II.**

Kółka płuźne trzy, dwa u góry jedno u dołu, nad hełmem trzy pióra strusie. **Berszten I.**

Koło młyńskie trybowe, nad hełmem to samo. **Lichtyan.**

Koło nad niem i w środku krzyż. **Jakuszowski.**

Koło od wozu, u góry brak jednego dzwona, w miejsce tego miecz rękojeścią do góry, nad hełmem trzy pióra strusie. **Ossorya, Poświst.**

Koło we środku krzyż kawalerski, nad kołem strzała żelazcem w górę. **Łosiatyński.**

Koło we środku trzy krzyże w trójkąt ułożone do koła przypięte, nad hełmem ręka zbrojna z mieczem w prawo. — **Szaława, Nawrotnik.**

Koło we środku trzy listki lipowe, (1 i 2) złączone u dołu, nad hełmem dwa skrzydła, a na nich także koła. **Schilling.**

Koło wozowe zwyczajne, z piastą i szpicami, nad tarczą lilija. **Radzyn — ratusz 1759.**

Koło zegarowe w niem krzyż, w koronie panna bez rąk, w kapeluszu kardynalskim. **Juczyński.**

Koń prawą nogą przednią trzymający buńczuk, w prawo obrócony, nad hełmem księżyc rogami w górę. **Araż 1768.**

Koń skrzydlaty w biegu w prawo, przez jego środek od lewej ku prawej stronie od góry do dołu pas rycerski, na nim trzy gwiazdy sześciograniaste, — nad hełmem między dwoma strusiami piórami wąż skręcony ogonem w górę z czary pijący. **Dobrorad Woydego 1840.**

Koń w biegu w prawo z siodełm i uzdą, dwie gwiazdy obok siebie, nad hełmem trzy pióra strusie. **Peretyatkowicz.**

Koń w prawo biegący pod nim dwa pasy, nad tarczą dwa hełmy, nad pierwszym syrena z pałaszem do ciecicia, nad drugim pół konia między trąbami. **Chau-doir 1819.**

Koń w prawo w pół przepasany, lewa przednia noga i ogon podniesiony, nad hełmem topór ostrzem w prawo. **Stary koń, Zaprzaniec.**

Konia pół w prawo i pół ryby w lewo, nad koroną toż samo. **Hibryda.**

Konia pół wyskakującego z góry w lewo. **Półkonia.**

Kopija z proporcem na pół złamanym w prawo nachylona, nad hełmem trzy pióra strusie. **Przerowa.**

Kopje dwie na krzyż, nad hełmem orle skrzydło. **Jelita Frankus.**

Kopje dwie na krzyż, nad hełmem skrzydło i noga gryfia. — **Geometer.**

Kopje dwie na krzyż ostrzem do góry, między niemi krzyż równoramienny. **Strzelno m.**

Kopje trzy na krzyż. **Czehryn m. 1592.**

Kopje trzy na kształt gwiazdy, nad hełmem między dwoma

skrzydłami orlemi krzyż. **Słowiański.**

Kopje trzy na kształt gwiazdy, nad hełmem pół kozła wyskakującego. **Jelita, Koźle rogi.**

Kopje trzy na kształt gwiazdy, nad koroną zbrojna ręka w prawo z szablą podniesioną. **Jelita Łapczyński.**

Kopje trzy na kształt gwiazdy sześciopromiennej, nad hełmem baszta wycięta pośrodku, po bokach sztandary. — **Jelita Szydłowski.**

Kopje trzy na kształt gwiazdy sześciopromiennej, nad hełmem dom z którego okien ogień bucha. **Jelita Wielkołucki.**

Kopje trzy na kształt gwiazdy sześciopromiennej, nad hełmem dwa sztandary, między niemi krzyż równoramienny, w połowie chorągiew' kościelna. **Jelita Serny.**

Kopje trzy w kształcie gwiazdy złączone, nad hełmem pół męża zbrojnego przeszytego w połowie kopią, trzymaw w prawej ręce miecz podniesiony. **Jelita Dzyryt.**

Korab' głowami lwiami zakończony, na nim wieża kamienna o czterech blankach, u góry dwie gwiazdy sześciograniaste, nad hełmem skrzydło sępie, lewe skrzydło skośnie przeszyte. **Dąbrowo-korab' Ostrowskiego 1839.**

Korab' lwiami głowami zakończony, z kamienną na środku wieżą, u góry trzy gwiazdy sześciograniaste, nad hełmem trzy pióra strusie, na środkowym bróg. **Gniazdowa Gniazdowskiego 1844.**

Korab' z masztem stojącym, nad hełmem toż samo. **Korab'.**

***Korab'** z masztem ukoronowanany, II gryf wspięty w prawo, — nad hełmem pół gryfa z mieczem. **Krynicki.**

* **Korona** królewska, II skrzydło orle barkiem do linii wzdłuż tarczy obrócone, — nad hełmem dwie trąby, przy każdej po cztery kółka. **Władysławski**.

Korona królewska, w środku jej berło — obok tarczy 1286. **Koronowo m.**

Korona królewska; ze środka wychodzą cztery bawole rogi, nad hełmem pół kozła. **Czeszewski**.

Korona książęca, pod nią trąba myśliwska ze sznurkiem. **Klecko m.**

Korony trzy. **Trzy korony.**

Korony trzy niepełne, rzędem barkami w lewo, końcami w prawo z sobą łączone. **Krocki, Strocki, Naza.**

Korony trzy, dwie u góry jedna u dołu. **Krakowscy biskupi.**

Korony trzy, dwie u góry jedna u dołu. **Smoleńska kptła.**

Korony trzy, dwie u góry jedna u dołu. **Wileńska kptła.**

Korony trzy, dwie u góry jedna u dołu. **Żmujdzka kptła.**

Kosa z prawej strony złączona z pół podkową z ufnalami, barkiem w lewo, nad niemi półtora krzyża, lewego dolnego ramienia brak, nad hełmem noga zbrojna z ostrogą, stopą w lewo. **Prus III, Nagody.**

Kosa z prawej strony złączona z półpodkową z ufnalami, z lewej nad temi półtora krzyża, lewego ramienia brak. **Glarnecki, Prus IV.**

Kosy dwie ostrzem do siebie złożone, w górze nad niemi półtora krzyża, lewego dolnego ramienia brak, nad hełmem ręka zbrojna z mieczem w lewo. **Prus II, Wilcze kosy.**

Kosy dwie ostrzem obrócone, końcami do góry na krzyż, w środku dwa miecze — nad hełmem trzy pióra strusie. **Aleksandrowicz.**

Kosy dwie ostrzem odwrotnie do góry na krzyż. **Zurowicz m. n.**

Kosy dwie toporzyskami do góry, ostrzem ku sobie, końce u dołu na krzyż, nad hełmem pięć piór strusich. **Kosy.**

Koszyk pełen róż. **Buttler.**

Kot morski przednimi nogami do góry w lewo, pasem przepasanym, nad hełmem trzy pióra strusie. **Kot.**

Kotwica hakami do dołu, przez jej połowę miecz rękojeścią z prawej strony, nad kotwicą strzała do góry. **Zdzitowiecki II.**

Kotwica nad nią głoska T złączona, nad hełmem pięć piór strusich. **Jasieniecki I.**

Kotwica nad nią krzyż, w hełmie trzy pióra. **Iuraha.**

Kotwica uchem do dołu, na niej krzyż. **Wenda.**

Kotwica uchem do góry, obok u góry dwie gwiazdy. **Radzie, Kmicio.**

Kotwica uchem do góry, obok u góry dwie gwiazdy, w hełmie trzy pióra strusie. — **Strumberg, Kotwica.**

* **Kotwica** uchem w górę, II trzy gwiazdy sześciogromiaste w słup, z tych środkowa otoczona księżycem rogami w prawo zwróconym, — nad hełmem trzy pióra strusie. **Geppert 1789.**

Kotwice dwie, jedna do góry druga do dołu, barkami związane między sobą. — **Kotwice związane.**

* **Kotwice** dwie na krzyż złożone, II koń poprzem przepasany w prawo, — nad hełmem trzy pióra strusie. **Dostuga Majewskiego 1842.**

* **Koza** nogami przednimi wspięta obrócona na prawo, II orzeł polski, III jak II, IV jak I, — nad hełmem orzeł polski. **Berżewicz.**

* **Koza** wspięta w lewo skacze na

- kolumnę, II koza wspięta w prawo skacze na też kolumnę, — nad hełmem kolumna, obok z lewej strony wspięta koza. **Fritsch 1775.**
- Koziół** (budowniczy) końcem do góry, po nim kłóski zboża, trzy księżycy niepełne, dwa u góry, jeden na środku kozła, na hełmie księżyc a na tym kogut. **Glower.**
- * **Koziół** na skale w prawo, II rzeka płynąca z góry na dół, — w hełmie pięć piór pawich. **Walbach.**
- Koziół** stojący w lewo, tylna część do połowy szachowana, na hełmie pięć piór pawich. — **Wieruszowa.**
- Koziół** w prawo skaczący. **Lublin m.**
- Koziół** obrócony w prawo, na trzech nogach stojący, nad hełmem pół kozła do góry wspiętego. **Koziół I.**
- Krata** z pięcioma balasami, od prawej ku lewej do dołu, — nad hełmem panna po pas z uciętymi rękami. **Schmerling.**
- Krety** trzy we dwa rzędy w prawo obrócone, czwarty w hełmie na tylnych łapach wspięty, obok laur i palma, u dołu różyczka oliwna i krzyż kawalerski, nad hełmem trzy pióra pawie. **Trzy Krety.**
- Krokiew'**, nad nią u góry dwie głowy dzikowe, pod nią trzecia, nad koroną na podstawie koń, w lewo pod tarczą godło: **VIR-TUTE ET LABORE.** — **Czochron.**
- Krokiew'** ostrym kątem do góry, nad hełmem głoska W. — **Abdank II.**
- Krokwy**, trzy jedna nad drugą, i trzy kubki, dwa po bokach nad krokwiami, a trzeci u dołu. — **Kruzer.**
- Król** na majestacie z berłem w prawem ręku. **Grodzisk m.**
- Król** siedzący na tronie z berłem w ręku. **Sandomierz. m.**
- Kruk** dziobem w lewo. — **Wronki m.**
- Kruk** stojący na pniu leżącym, na lewo w dziobie trzyma pierścien dyamentem na dół, nad hełmem trzy pióra strusie. — **Korwin.**
- Kruk** w prawo, w dziobie pierścien, stojący na cztero-rzędowym murze. **Nowicz 1788.**
- Kruki** trzy w srebrnym polu, dwa krzyżyki utrzymujące tarczę. — **Borch I.**
- Krzak** róży o trzech kwiatach, u dołu kiuc. **Opalenica m.**
- * **Krzyż** długi strefiasty, II ośm pasów ukośnych, — nad hełmem dwa skrzydła orle. **Raes.**
- Krzyż** kawalerski, na nim u góry kruk pierścien w dziobie trzymający w prawo, nad hełmem trzy pióra strusie. **Jezierza.**
- Krzyż** kawalerski, na nim w środku tarcza, na której księżyc niepełny, barkiem w prawo rogami w lewo. — **Braclawskie wdztwo.**
- Krzyż** kawalerski, na nim w środku tarcza, na której orzeł dziobem w prawo bez korony. **Wołyńskie wdztwo.**
- Krzyż** nad nim u góry księżyc niepełny, barkiem do góry rogami na dół, opiera się na dwóch trójkątach stykających się z sobą, nad hełmem trzy pióra strusie. **Waga.**
- Krzyż** kawalerski, pod nim gwiazda, nad koroną krzyż. — **Kruczyzna.**
- Krzyż** kawalerski, pod nim pas ozdobiony trzema pryzmami, (2 i 1) pod pasem pszczoła w górę lecąca, — nad hełmem trzy strusie pióra. **Drogodar Fonberta 1845.**
- Krzyż** kawalerski przez całą tarczę. **Cheimńska kptla.**

Krzyż kawalerski w środku koła, obok dwie halabardy, nad hełmem to samo. **Epinger.**

* **Krzyż kawalerski** w środku podkowy barkiem do dołu, II strzała ostrzem do góry z hakami u dołu, w kształcie wąsów na dół zakręconemi, III tarcza niemiecka, IV ryba w prawo, V z pod złotego pieniądza bizantynskiego trzy strusie pióra, dwa w górę a trzecie do dołu; nad koroną trzy hełmy, nad pierwszym jastrząb' w lewo w szponach podkowa z krzyżem; nad drugim orle skrzydło a na nim trzy strusie pióra z pieniądzem, i nad trzecim pięć piór strusich. **Horochów 1791.**

* **Krzyż**, kotwica i pochodnia w gwiazdę, II snop skośnie położony, nad hełmem pięć piór strusich. **Biskupiec Goldtmanów. 1845.**

Krzyż patryarszy obok dwa kółka, obok tarczy 1273, nad tarczą Matka Boska i Bóg Ojciec. **Wschowa m.**

Krzyż podwójny, nad hełmem trzy pióra strusie. **Święcycze.**

* **Krzyż półtarczny** (prawego dolnego ramienia niedostaje), pod nim kosa i pół podkowy z ufnalami, II głowa woia z pierścieniem w wysku. **Staniszewo. m.**

Krzyż postawiony na sześciu górach. **Uszycki pwt. 1801.**

Krzyż prosto stojący, na końcach ramion cztery gwiazdy sześciopromienne, nad krzyżem księżyc niepełny barkiem do dołu, rogami do góry. — **Krucyni, Krzyż.**

Krzyż przewrócony do góry, przez niego strzała ostrzem w prawo, nad hełmem trzy pióra strusie. **Koryzna.**

Krzyż równoramienny, dolne ramie rozdarte, nad hełmem trzy pióra strusie. **Waśkiewicz.**

Krzyż równoramienny, końce rozdarte w środku nich cztery jabłka, nad hełmem cietrzew z podniesionemi skrzydłami. **Gerald, Ośmioróg.**

* **Krzyż** równoramienny, II i III krokiew' między trzema różami, IV krzyż równoramienny. **Casafranca 1799.**

* **Krzyż** równoramienny, II lew wspięty w prawo, III jak II, IV jak I, — nad hełmem między orlemi skrzydłami lew wspięty w prawo. **Bodek.**

Krzyż równoramienny, na końcach ramion cztery gwiazdy sześciopromienne, u góry księżyc niepełny barkiem do dołu rogami do góry. **Grzybowski.**

* **Krzyż** równoramienny, na którego ramionach przy końcu cztery małe krzyżyki, II pięciorakie pole w strefy. — **Triumf, Hyplit.**

Krzyż równoramienny, nad nim wenda na dwóch haczykach końcach, nad hełmem pięć piór strusich. **Chrynicki.**

Krzyż równoramienny, pod lewym ramieniem księżyc niepełny barkiem w lewo, rogami w prawo, nad hełmem pięć piór strusich. **Tarnawa.**

Krzyż równoramienny, po rogach cztery lilije, nad hełmem pawie ogon, na nim takież krzyż. **Bożezdarz.**

Krzyż równoramienny, przez całą tarczę na lewo u dołu głoska W, nad hełmem bawole rogi, między niemi krzyż. **Dębno, Sędowojna.**

Krzyż stojący na dwóch górach, w połowie krzyża księżyc niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, nad hełmem pięć piór strusich. **Hołowiński.**

Krzyż upięszony w środku tarczy, na niej orzeł czarny je-

- dnogłowy w prawo. — **Pruskich ksiąząt.**
- Krzyż** w zduż i w szerz tarczy, na nim po rogach lilje (jak w Gozdawie). **Szwarcz.**
- Krzyż** złamany, pod nim gwiazda sześciopromienna, nad hełmem pięć piór strusich. **Denis.**
- Krzyż** zwyczajny, po rogach przecięty belkami. **Dobczyce m.**
- Krzyża** kawalerskiego połowa, pod nim lilja złączona, nad hełmem trzy pióra strusie. **Komar.**
- Krzyża** półtora, brak lewego dolnego ramienia. **Rychłowski.**
- Krzyża** półtora, brak prawego dolnego ramienia, na pagórku z którego wystają dwie gałązki. — **Linkiewicz 1751.**
- Krzyża** półtora, prawego dolnego ramienia brak, nad hełmem ręka zbrojna z mieczem do cięcia w prawo **Prus I, Turzyma.**
- * **Krzyża** półtora, prawego dolnego ramienia brak. obok kosa ostrzem do środka złączona z połową podkowy barkiem do góry, nad niemi półtora krzyża, II dwie kosy na krzyż ostrzem do środka, a końcami w górę, III noga zbrojna w kolanie zgięta, stopą w prawo skierowana, IV na tarczy orzeł czarny głowa w prawo, na piersi tarcza szachowana. — Trzy hełmy, nad 1-ym ręka zbrojna, nad 2-gim mitra, a nad nią orzeł dwugłowy czarny, na 3-cim noga zbrojna, w kolanie zgięta. **Jablonowskich xiąząt 1844.**
- Krzyża** półtora, z prawej brak ramienia — strzała ostrzem do góry od prawej strony tarczę od dołu do lewej do góry przyszywająca, nad hełmem ręka zbrojna. **Andrzejowski.**
- Krzyża** półtrzecia, brak prawego dolnego ramienia, nad hełmem pięć piór strusich. **Pilawa.**
- Krzyża** półtrzecia, brak ramienia dolnego z prawej strony. **Piotrkowczyk m. n. 1645.**
- Krzyże** cztery, od jednego drzewa wiszące pochyło, dwa u góry a dwa u dołu, pod tarczą mitra. **Rożyński.**
- Krzyże** dwa, jeden do dołu drugi do góry w jedną linię się schodzą, u góry dwie podkowy wspierają. **Baryczko.**
- * **Krzyże** dwa podłe siebie, II lew w koronie, łapa przednia podniesiona, głowa w prawo, III krzyż.—nad hełmem szczyja i głowa jelenia z rogami, na szyi dwie obroże. **Prejten.**
- Krzyże** dwa z sobą złączone, — nad hełmem strusie pióra. **Świen czyc.**
- Krzyże** kawalerskie dwa, jeden nad drugim, nad górnym korona. — **Gdańsk m.**
- Krzyże** trzy, w kole na hełmie ręka do góry z mieczem w prawo. **Satawa.**
- Krzyże** trzy w kształcie głoski Y, między górnemi krzyżami gwiazda sześciopromienna, po bokach krzyża dolnego, któremu brak prawego ramienia gwiazdy, — nad hełmem pięć piór strusich. **Trzywdał.**
- Krzyże** trzy wychodzą z kuli, jeden prosto a dwa pochyło, nad hełmem trzy pióra strusie. **Bro dzic.**
- Krzyże** trzy złączone jeden nad drugim, nad hełmem trzy pióra strusie. **Bojca, Modzela.**
- Księżyc** niepełny, barkiem do góry, rogami do dołu, nad nim ostrze strzały do dołu, pałka, nad nią ostrze strzały do góry. **Białokurowicz, Pocisk.**
- Księżyc** niepełny barkiem do góry, rogami do dołu, pod nim gwiazda sześciopromienna, nad nim z góry utkwione dwa miecze. **Czetworthyński II.**
- Księżyc** niepełny barkiem do gó-

- ry, rogami do dołu, nad nim strzała ostrzem do góry, nad hełmem pięć piór strusich. **Drogostaw II.**
- Księżyc** niepełny barkiem do góry, rogami do dołu, nad nim strzała ostrzem do góry między dwoma gwiazdami. **Garczyński.**
- Księżyc** niepełny barkiem do góry, rogami na dół sięga granic tarczy, nad nim u góry krzyż kawalerski, pod nim gwiazda sześciograniasta, — nad hełmem trzy pióra strusie, nad niemi gwiazda. **Gwiaździc 1791.**
- Księżyc** niepełny barkiem do góry, rogami na dół, nad księżycem dwie gwiazdy sześciopromienne, pod księżycem strzała ostrzem do dołu, nad hełmem pawi ogon, na nim także strzała. **Mściszewski.**
- Księżyc** niepełny rogami do góry, nad nim gwiazda, nad nią krzyż. **Piotrowicz.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, w środku gwiazda sześciograniasta. **Abrahe de Kijow 1507.**
- Księżyc** niepełny barkiem do góry, nad nim strzała ostrzem do góry, i także dwie strzały po rogach. **Siewierski.**
- Księżyc** niepełny barkiem do góry, rogami na dół, w środku gwiazda sześciopromienna, na barku krzyż równoramienny, u końca ramion trzy krzyże, nad tarczą mitra książęca. **Wiśniewiecki.**
- Księżyc** barkiem do dołu, rogami do góry, nad nim na krzyż w prawo tarczy strzała żelazcem na dół, w lewo bułat ostrzem do góry, nad hełmem ręka zbrojna z szablą do cięcia w prawo. **Bakałowicz 1775.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, nad nim miecz rękojeścią do góry, pod księżycem miecz rękojeścią na dół, nad hełmem pawi ogon, na nim to samo co na tarczy. — **Biała, Białunia, Lubiewa, Trzaska.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, na rogach jego dwie gwiazdy sześciograniaste, nad hełmem ręka zbrojna z szablą do cięcia w prawo. **Bojomir 1827.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, ze środka pół księżycy barkiem w lewo, rogami w prawo, po rogach gwiazdy sześciograniaste, nad hełmem trzy pióra strusie. **Cielatkowa.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, nad nim i pod nim dwie gwiazdy sześciopromienne, nad hełmem pięć piór strusich, pod tarczą dewiza: VIRTUS MIHI NUMEN ET ENSIS, QUEM TENEO. **Drzewica.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, nad nim gwiazda sześciograniasta, nad tem pół pierścienia na którym opiera się strzała ostrzem do góry. **Dubno, 1791 ratusz.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, po rogach dwie gwiazdy — ze środka wychodzi chorągiew zwrócona w lewo, nad nią krzyż — nad koroną krzyż równoramienny. **Kulakowski 1776.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, w środku gwiazda sześciopromienna, nad hełmem pięć piór pawich, na nich także księżyc. **Leliwa.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, w środku błija jedna, na niej na korzonku krzyż, nad hełmem trzy pióra strusie **Mikulicz.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, w środku

- miedzy rogami krzyż, pod tym gwiazda sześciopromienna, nad hełmem pół gryfa w prawo. — **Murdeljo.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, nad nim gwiazda sześciopromienna, nad nią strzała ostrzem do góry, u dołu rozdarta nod tarczą mitra książęca. **Ostrogski.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, przy nich dwie gwiazdy sześciopromienne, w środku strzała ostrzem do góry, — nad hełmem pawie ogon, z prawej strony strzałą przeszyty. **Sas.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, nad nim krzyż, nad hełmem pięć piór pawich. **Szeliga.**
- * **Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, nad nim strzała ostrzem do góry, obok dwie gwiazdy, II księżyc niepełny jak w I, nad nim gwiazda i pod nim trzy gwiazdy, III pół kuli, nad nią krzyż kawalerski, pod kulą belk, IV kraty, V miecz rękojeścią do góry, nad nim na krzyż dwie kosy, VI trzy strzały ostrzem do góry tworzą pęk, nad tarczą ręka zbrojna z mieczem podniesionym, obok dwa pęki piór pawich po pięć. **Szteyn 1781.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, nad nim trzy gwiazdy sześciopromienne jedna obok drugiej. **Trzy gwiazdy.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, nad nim gwiazda sześciogromienna, nad hełmem pół lwa w prawo, z pękiem lektorskim w łapach. **Wodzickich. 1800.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, na nich dwie gwiazdy sześciopromienne, przez środek księżyc miecz obosieczny rękojeścią do dołu, nad hełmem pięć piór strusich. **Zbuswicz.**
- Księżyc** niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, na nim miecz ostrzem do góry po bokach rękojeści, gwiazdy sześciopromienne, nad hełmem pięć piór pawich, na nich to samo co na tarczy. **Żukowski.**
- Księżyc** niepełny barkiem w lewo, rogami w prawo, w środku niego gwiazda sześciogromienna, nad księżycem u góry krzyż równoramienny, nad koroną gwiazda sześciogromienna. **Dworecki 1660.**
- Księżyc** niepełny, nad nim głowa końska w lewo, nad koroną trzy pióra strusie. **Allabanda.**
- Księżyc** w pełni, na nim krzyż potrójny, nad hełmem dwa pałasze na krzyż, między niemi u góry trzy pióra strusie. — **Pełnia.**
- Księżyc** pół, barkiem do góry, rogami do dołu, na barku trzy strzały ostrzem do góry, nad hełmem trzy pióra strusie. **Kozieł II.**
- Księżyc** pół, II orzeł biały z kołczanem i strzałami w szponach 1775. **Lewanidów.**
- * **Księżyc** dwa barkami ku sobie spojone, II toż samo, — nad hełmem skrzydła orle, między niemi dwa księżycy. **Blumberg.**
- Księżyc** dwa niepełne barkami do siebie zwrócone, między niemi miecz do góry rękojeścią, nad hełmem pół smoka w lewo, z paszczy wybuchu płomieni, na nim to samo co na tarczy. **Przeponia.**
- Księżyc** dwa niepełne, barkami ku sobie obrócone, między niemi miecz do góry rękojeścią, nad hełmem pięć piór strusich. **Ostoja.**
- Księżyc** dwa niepełne, jeden bar-

kiem do dołu, rogami do góry, drugi barkiem do góry, rogami do dołu, między nimi krzyż kawalerski, nad hełmem trzy pióra strusie. **Kruniewicz.**

Księżycy niepełne cztery, u góry dwa barkiem do góry, rogami do dołu, pod nimi miecz ostrzem do dołu, pod mieczem dwa księżycy barkiem do dołu, rogami do góry, nad mitrą sześć piór strusich. **Druck.**

Księżycy trzy, we środku krzyż. **Hešwiański.**

Kula ziemiska, nad nią dwie klamry końcami na dół, nad klamrami krzyż. **Kliński.**

Kula ziemiska na niej krzyż, nad hełmem trzy pióra strusie. **Ślizień.**

Kula ziemiska przepasana z krzy-

żem u góry, spoczywa na dwóch krzyżach położonych na krzyż u dołu, pod tarczą 1714. **Ostrowo m.**

* **Kuli** armatnich sześć (1, 4, 1) — II noga ludzka goła, stopą w prawo, na dół nad tarczą kapelusza kardynalskiego. **Ozius.**

Kuna przednimi łapami do góry wspięta w prawo, trzyma świat z krzyżem, nad koroną to samo. **Przebendowski.**

Kur w lewo. **Kur.**

Kusza, napięta barkiem do góry. **Żmudzki.**

Kusza napięta bez strzały, nad hełmem trzy pióra strusie. **Korejwa.**

Kusza napięta bez strzały, nad koroną trzy pióra strusie. **Kusza, Kuszaba.**

L.

Lampart w prawo w koronie siedzący, przednie łapy wzniesione, ogon zadarty, na hełmie połowa tegoż. **Lewart, Walny 1103.**

Laski cztery na krzyż w ukos ułożone, w hełmie pelikan na prawo, piskląt troje karmiący. — **Scipion.**

Lemiesz w zwyczajne kwadratowe drzewo włożony, nad hełmem trzy strusie pióra. **Letław.**

Lemiesze dwa, obok siebie końcami do góry a ostrzem na bok obrócone, nad hełmem trzy strusie pióra. **Larissa.**

Lew' do góry wspięty w lewo w bramie fortecznej, nad nią trzy wieże. **Lwów m.**

* **Lew'** dwiema łapami do góry wspięty, II pięć róż ciągiem w pasie. **Bembek 1673.**

Lew' na tarczy ukośnie przedzielonej, między dwoma okrągłymi koronami, nad hełmem skrzydło

z piórami, a na nich lew taki jak w herbie. **Bekaw 1608.**

Lew' na trzech górach w niebieskim polu, trzymający filar podporą nazwany, w gorze korona, z której wychodzą skrzydła dwa orle, przez połowę błękitne i żółte, pomiędzy temi skrzydłami lew w pośrodku stojący na trzech górach, trzymający filar. **Stetner.**

Lew' stojący w prawo z paszczką otwartą, językiem wywieszonym, na grzbiecie jego trzy wieże, w koronie pięć piór strusich. **Przosna.**

* **Lew'** stojący z wypuszczonym językiem z dwoma ogonami, trzymający naczynie z sześcią kwiatkami konwalii II prawe skrzydło rozpięte, nad koroną lew. **Leleweł.**

Lew' w biegu w prawo, głową zwraca się w lewo na małe

- tarczy wśród wielkiej, nad hełmem korona. **Gordon 1658.**
- Lew'** w koronie w lewo wsparty, przednimi łapami, na pniu ogon zadarty. **Ruskie wdztwo.**
- Lew'** w koronie stojący, na lewo w łapach przednich trzyma różę **Schampach.**
- Lew'** w koronie stojący w prawo, w przednich łapach podniesiony miecz **Szemberg.**
- Lew'** w prawo trzymający przed sobą bosak (tarcza na dwie części podzielona), nad hełmem pół lwa z bosakiem w prawo. **Bosak 1826.**
- Lew'** w prawo wspięty na tylnych łapach, przednie podwinięte, język wywieszony, ogon do góry, nad tarczą mitra książęca, **Zy-zemski.**
- Lew'** wspięty na prawo z wywieszonym językiem, przez niego idą trzy pasy od lewej z góry do dołu prawej strony, w hełmie takież lew bez pasów. — **Wolf.**
- * **Lew'** wspięty w lewo, II baszta kamienna, III jak II, IV lew wspięty w prawo, V trzy kopje w gwiazdę, nad koroną cztery hełny: nad pierwszym lew wspięty w lewo; nad drugim między bawolemi rogami trzy kopje w gwiazdę; nad trzecim kozieł w prawo wyskakujący, i nad czwartym orzeł czarny jednogłowy. **Zamojskich 1780.**
- * **Lew'** wspięty w lewo, II orzeł jednogłowy czarny w prawo, III W, IV zakonnica w prawo, V głowa ludzka. — **Lignicy książęta.**
- * **Lew'** wspięty w prawo, II dwie wstęgi nieco ku lewemu schyłone, — nad hełmem między dwoma skrzydłami orlemi pół lwa w prawo z kilofem górniczym w prawej łapie. **Higers-berger.**
- Lew'** wspięty w prawo, ogon zadarty, język wywalony. — **Lwo-wek m.**
- Lew'** wspięty w prawo, w łapach gałązkę palmową trzymający, obok serce, nad niem gałązka różana z dwoma kwiatami. **Zaniemyśl. m.**
- Lew'** wspięty w prawo, w łapach klucze trzymający. — **Skwiercy-na m.**
- Lew'** wyskakujący w lewo z pola, ogon zadarty, język wywalony, na hełmie pięć piór. **Sędziński.**
- Lew'** wzniesiony na przednie łapy w lewo. **Krupski.**
- Lew'** z koroną na murawie, w lewo strzałę do góry ostrzem trzymający, nad hełmem pięć piór strusich. **Bormann 1769.**
- Lew'** z muru wyskakujący, w lewo w przednich łapach koło żelazne, w hełmie takież lew'. **Prawdzic, Szedziński.**
- * **Lew'** z rozwartą paszczą, z podniesioną prawą nogą i ogonem na grzbiet zadartym, II czyste zupełnie, — nad hełmem trzy pióra strusie, po bokach trzy festyny spadające. — **Brunszwicki 1570.**
- Lewki** dwa na prawo, jeden nad drugim, nad hełmem głowa żubra. **Aurszwald.**
- Lilja** naturalna kwiatem do góry, korzeniami do dołu, nad hełmem trzy pióra strusie. — **Podstolski.**
- Lilja** pod nią trzy wręby, albo gradusy, nad hełmem lilja. — **Roch III.**
- * **Lilja** podwójna, II olbrzym z oszczepem w prawej ręce, III głowa z brodą w koronie królewskiej. — nad hełmem korona szlachecka. **Fryze 1763.**
- Lilja** podwójna w połowie związana. **Mixstaelt m.**
- Lilja** podwójna związana w połowie, po bokach dwie białe różę

- w hełmie trzy strusie pióra. **Poronia.**
- Lilja** podwójna związana w połowie z korzeniami, w hełmie trzy strusie pióra, na niej ręka zbrojna z mieczem do góry wzniesiona **Podstolski.**
- Lilja** z korzeniem u dołu, obok dwie róże, nad koroną pół lwa wyskakującego w koronie. — **Oliwa.**
- Lilje** białe trzy jedna nad drugą, na hełmie pięć piór. **Bośnia**
- Lilje** dwie, jedna do góry druga do dołu z sobą związane, nad hełmem pół człowieka w zbroi i szyszaku z dwoma chorągwiakami w rękach. **Bonarowa.**
- Lilje** dwie, jedna do góry druga do dołu z sobą związane, nad hełmem na ognie pawim także lilje. **Gozdawa.**
- Lilje** dwie, jedna do góry druga do dołu z sobą związane, nad hełmem pięć piór strusich, na nich także lilje. **Gozdawa II.**
- Lilje** dwie, jedna do góry druga do dołu z sobą związane, nad hełmem pięć piór strusich. **Gozdawa III.**
- Lilje** dwie, jedna do góry druga do dołu z sobą związane, nad hełmem trzy pióra strusie. **Gozdawa IV, 1775.**
- Lilje** dwie obok siebie spojone, (Gozdawa), nad hełmem między bawolemi rogami także lilja. **Krupka.**
- Lilje** dwie, składające się ze czterech z sobą związanych, szeregiem od prawej ku lewej stronie. **Gozdawa III, Krukberg.**
- Lilje** dwie z sobą związane (jak w Gozdawie). **Korsak.**
- * **Lilje** trzy, jedna nad drugą, II pole gładkie. **Kierdeja.**
- Lilje** trzy obok siebie, pod niemi linija w szerz tarczy, pod tą także lilje, w hełmie kołos w koronie strzałą przeszyty z lewa. **Wierzba.**
- * **Lilje** trzy prostopadle jedna nad drugą, II czyste pole, — nad hełmem trzy pióra strusie. **Wielhorskich 1787.**
- Lilje** trzy, szeregiem jedna nad drugą od góry do dołu. **Gozdawa II.**
- * **Lilje** trzy, II trzy berła z których dwa poprzecznie na kształt krzyża, trzecie zaś przecina środkiem tamte, — nad hełmem jabłko z krzyżem, po bokach bindy. **Brzezioki 1520.**
- Lilje** trzy z gałązkami, utkwione w sercu, nad hełmem dwie trąby. **Heymer Heymera 1843.**
- Lilii** dwa listki z sobą w jeden korzonek schodzące się, w środku jak na górze krzyż, także na dole, po bokach dolnego krzyża gwiazdy, w hełmie trzy strusie pióra. **Pypka.**
- Lilij** dziewięć. **Muskata.**
- * **Lilii** pół, II szachownica, — nad hełmem chłop więcej jak w połowie, trzymający w prawej ręce pół koła wozowego, a w lewej miecz goły. **Wyszogota.**
- Linja** łamana w kształcie stopni, od prawej ku lewej, z góry ku dołowi przecinająca tarczę, nad hełmem też samo. — **Zeibersdorf.**
- Linja** wężykowata w kształcie gradusów, z prawej do góry, do lewej ku dołowi, w hełmie także, między dwoma skrzydłami. **Sartawski.**
- Linja** w szerz tarczy, na hełmie trzy strusie pióra. **Wierzynkowa Łagoda.**
- Linje** dwie, z prawej od dołu do lewej do góry, po rogach prawej u góry i lewej u dołu róże. **Radomski.**
- * **Lis** wspięty w lewo, II pies wspięty w obroży w prawo. **Dubenitz 1824.**

- Listki** trzy na trzech gałązkach złączonych ze sobą, w jednym konarze drzewa u dołu rozciętego. **Seling, 1552 m. n.**
- Listki** trzy na tyłuż gałązkach u dołu złączone, nad hełmem ogon pawi, na nim trzy oszczepy na dół żełczcem. **Lubocki.**
- * **Listki** trzy u jednego korzonka wychodzące, II szachownica, — nad hełmem zbrojny mąż, w prawej ręce listek, w lewej zaś broń trzymający. **Bzachman.**
- Liszka** bieżąca na murawie w prawo. **Latyczowski pwt. 1801.**
- Liszka** w prawo bieżąca, ogon zadarty, nad hełmem skrzydło orle. **Renard.**
- Liszka** z ogonem zadartym w prawo, bieży jedna koło drugiej, na hełmie trzy strusie pióra. **Gryzima.**
- Liszka** z ogonem zadartym, w prawo bieży, w połowie chustką przepasana, nad koroną pióro kogucie i dwa jabłka. **Emberg.**
- Liszki** dwie w biegu na skale w prawo, w koronie na głowach, obrózkach na szyi, ogony zadarte, w hełmie jelen stojący do góry z obrózką na szyi, po bokach skrzydła orle. **Wizemberg.**
- Liszki** trzy, jedna nad drugą w prawo, w hełmie trzy pióra strusie. **Gryzyna.**
- Ludzka** głowa w koronie, z której wychodzą dwa bawole rogi, pod głową korona odwrotnie. **Dobrzyńska z.**
- Lwa** pół do góry wzniesionego w lewo, złączony z taką połową orła w prawo, nad ich głowami korona. **Łęczyckie wdztwo.**
- Lwa** połowa w prawo do góry wzniesiona, złączona grzbietem z orłem, głowy ich w jednej koronie złączone. — **Sieradzkie wdztwo.**
- Lwa** połowa w prawo wyskakująca z muru, łapy wzniesione, ogon zadarty, na murze blanki; kamienie trzy (2 i 1), w hełmie takiż lew. **Zaremba.**
- * **Lwa** pół ukoronowanego w prawo, z ogonem zadartym, II różne dwie obok siebie u góry, trzecia pod niemi, — nad hełmem pół takiegoż lwa. **Turza.**
- * **Lwa** pół w prawo, II od środka wstęga skośnie w lewo, III trzy pasy na przemian ułożone, — nad hełmem pół lwa w prawo. **Garosi 1790.**
- Lwa** pół w prawo siedzącego na murze, ogon zadarty, nad hełmem strusie pióra. **Pielgrzym, Sędziński.**
- * **Lwa** pół w prawo w koronie, ogon do góry, II trzy gwiazdy, — nad koroną takiegoż pół lwa ze skrzydłami. **Ejlenberg.**
- * **Lwa** pół wspiętego w prawo, II trąbka myśliwska, pod nią gwiazda sześciopromienna, — nad koroną trzy pióra strusie. **Jedlina 1792.**
- Lwa** pół wspiętego w prawo, złączonego z pół orłem głową w lewo, na piersiach na tarczy głońska S, u góry korona królewska, pod tarczą 1325. **Solec m.**
- Lwa** pół złączonego barkami z połową orła, u lwa ogon zadarty z pomiędzy tylnych łap do góry, przednie wzniesione, pysk rozwarty, język wywieszony w prawo, u dołu dziób rozwarty, język wywieszony w lewo, skrzydło do góry, łapa rozpostarta, na głowach w jedną złączonych, korona. **Brzeskie wdztwo.**
- Lwa** pół z łapą przednią podniesioną, i pazurami jakby na zdobyć wysuniętymi, z muru o trzech basztach wyskakuje, nad hełmem mitra scytyjska z bandami i sześciu piórami kogucie. **Abstagen 1527.**

- * **Lwa** pół z otwartą paszczą w koronie, w prawej łapie serce palące się trzyma, II trzy beiki. **Amandi 1566.**
- Lwy** dwa, w połowie żółtych w połowie czarnych w koronach, po-

między nimi krzak róży; nad koroną pół lwa z różą. **Lwy Różycki 1790.**

Lwy dwa wspięte do góry, w przednich łapach trzymają hełtarz. **Debell.**

L.

- Łabędź** idący w lewo, skrzydła do góry podniesione. **Zbąszyn m.**
- Łabędź** na murawie w prawo, z wieńcem w dziobie, nad łabędziem z prawej strony pszczoła, z lewej klucz z zębem do góry, nad hełmem także łabędź. **Dołabędź Głuszyńskiego 1842.**
- Łabędź** stojący w lewo, w hełmie tak samo. **Łabędź II, Siemaszko, Dunia.**
- Łabędź** stojący w prawo na wzgórkach, nad tarczą 1661. **Kępa m.**
- * **Łabędź** w lewo, II podkowa do góry ocelami, w środku krzyż. **Salamon m. n.**
- * **Łabędź** w prawo, II strzały dwie złożone, jedna ostrzem do góry druga ostrzem do dołu, III chorągiew o trzech zębach do dołu, nad nią krzyż, IV książyc niepełny barkiem do dołu, rogami do góry, w środku gwiazda. **Zawisza.**
- Łańcucha** pancernego, węzły w essay ułożone, na hełmie trzy pióra. **Kietlicz I.**
- Łapy** niedźwiedzie dwie do góry wzniesione, trzymające jabłko przeszyte strzałą, od dołu do góry; w hełmie skrzydło sępie barkiem w prawo, strzała przeszyte w lewo. **Pniecinia.**
- Ława** bez końców, po bokach nad nią druga mniejsza wisząca, złożona z większą w połowie słupa, nad hełmem trzy pióra. — **Kirkor.**

- Łodzia**, którą pośrodku przerzyła na klucz prostopadłe stojący. — **Bniu m.**
- Łodzia**, na niej baszta o dwóch oknach. **Miejsko — Górki m.**
- Łodzia** o czterech deskach, w hełmie pięć piór pawich, na nich także łódź. **Łodzia.**
- Łodzia** o trzech deskach, z jej środka wychodzi krzyż równoramienny. — **Jankowski - no, n. 1615.**
- Łodzia**, z jej środka wychodzą dwa wiosła na krzyż złożone, między nimi trzy gwiazdy sześciopromienne prostopadłe jedna nad drugą. **Rogowo m.**
- Łodzia**, z jej środka wznosi się wieża, w której bramie otwartej stoi mąż zbrojny z kopią w ręku. **Grzymałowa m.**
- Łodzia**, z jej środka wznosi się wieża z bramą otwartą. **Miłośław m.**
- Łodzia** zwykła. **Pobiedzysko m.**
- Łodzia** zwykła, nad nią u góry gwiazda sześciopromienna. **Zerków m.**
- Łososia** pół przeciętego głową do góry, nad hełmem bawole rogi, między nimi także ryba. — **Hołobok.**
- Łuk** naciągnięty bez cięciwy, przez środek jego przechodzi strzała ostrzem do góry, pod nią trzy wręby. **Bystrzycki.**
- Łuk** naciągnięty do dołu, na cięciwie wisi krzyż równoramienny. **Kamiński.**

Łuk napięty strzałą do góry, w hełmie trzy strusie pióra. — **Łuk.**

Łuk napięty w prawo ze strzałą. **Brzeście m.**

Łuk napięty z cięciwą, na niej dwie strzały ostrzem do góry, pod łukiem trzy belki, nad tarczą hełm z trzema piórami, obok

dwie czapki kozackie. **Wujachiewicz 1691.**

Łuk napięty ze strzałą żelazcena do góry. **Piskarzewski.**

Łuk tatarski do góry cięciwą, na niej krzyż. **Zkrzyżug, Kozika.**

Łuk z cięciwą naciągnięty do dołu, przez niego strzała ostrzem do dołu. **Maszkiewicz.**

M.

M. głoska, na której krzyż stoi, na hełmie pięć piór strusich. **Masalski, Szaszko.**

M. głoska na tarczy, którą utrzymuje z góry pół orła jednogłowego w prawo. **Margonin m.**

M. głoska, w środku krzyż, w hełmie trzy pióra. **Szaszkiewicz.**

M. głoska, wykręcona na środkowej linii krzyż. **Wan.**

M. głoska, z jej środka strzała ostrzem do góry. **Wysocki.**

M. głoski trzy jedna nad drugą, nad wierzchnią krzyż, nad hełmem pięć piór strusich. **Mikułiński.**

Matka Boska w koronie, z Dzieciątkiem na ręku i berłem, stojąca na księżycu niepełnym, otoczona promienistą glorią. **Wolsztyn m.**

Mąż brodaty w stroju rzymskim, głowa otoczona kolistą nimbą, w prawej ręce klucz, w lewej księga. **Wilatowo m.**

Mąż nagi na koniu w pedzie, w prawo, w prawej ręce kopję trzymający i nią zabija smoka, nad tarczą mitra książęca. **Czetwertyński I.**

Mąż nagi wystający ze skrzyni, w rękach trzyma dyscyplinę i gałązkę palmową, naokoło głowy nimba. **Swiecicho-wa m.**

Mąż stary z brodą, nad głową nimba promienista, w prawej ręce klucz, obok na ziemi z prawej strony kamień, z lewej krzak. **Braclaw' m.**

Mąż strzałą przeszyty z lewa na prawo, w hełmie trzy strusie pióra. **Poźniak.**

Mąż w stroju rzymskim, nad głową nimba kolista, w prawej ręce stryczek, w lewej zaś berło trzymający, u góry: S. B. **Kęblów m.**

Mąż zbrojny na galopującym koniu w lewo, w prawej ręce miecz do góry podniesiony, na lewym ramieniu tarcza. **Wilno m.**

Mąż zbrojny na galopującym koniu w prawo, miecz w przeciwnej ręce do góry wzniesiony, na lewym ramieniu tarcza, na niej dwa krzyże złożone z sobą. — **Żmudzkie stwo I.**

Mąż zbrojny na galopującym koniu w prawo, w obu rękach kopję, na hełmie takież z dwoma kopjami i oszczepem. **Szynwowski.**

Mąż zbrojny na galopującym koniu w prawo, w prawej ręce miecz podniesiony, na lewym ramieniu tarcza, na niej dwa krzyże w jeden spojone. **Brześcieńskie wdztwo.**

Mąż zbrojny na galopującym koniu w prawo, w prawej ręce miecz do góry wzniesiony, na lewym ramieniu tarcza z dwoma krzyżami w jeden złączone. **Mińskie wdztwo.**

Mąż zbrojny na galopującym koniu w prawo, w prawej ręce miecz do góry wzniesiony, na prawym ramieniu tarcza, na niej dwa krzyże w jeden złączone. **Mściławskie wdztwo.**

Mąż zbrojny na galopującym koniu w prawo, w prawej ręce miecz podniesiony do góry, na lewym ramieniu tarcza z dwoma spojonymi krzyżami. **Podlaśkie wdztwo II.**

Mąż zbrojny na galopującym koniu w prawo, w prawej ręce miecz podniesiony, na lewym ramieniu tarcza, na niej dwa złączone krzyże. **Połockie wdztwo.**

Mąż zbrojny na galopującym koniu w prawo, ręka prawa z mieczem do góry wzniesiona, na lewym ramieniu tarcza, na niej dwa krzyże w jeden złączone. **Witebskie wdztwo.**

Mąż zbrojny na galopującym koniu w prawo, ręka prawa wzniesiona do góry w prawo, na lewym ramieniu zawieszona tarcza, na niej dwa krzyże razem złączone. **Nowogrodzkie wdztwo.**

Mąż zbrojny na galopującym koniu w prawo, ręka prawa z mieczem wzniesiona do góry, na prawym ramieniu tarcza, na której dwa złączone z sobą krzyże. **Trockie wdztwo.**

Mąż zbrojny na koniu galopującym w prawo, w prawej ręce miecz podniesiony trzyma, a na lewym ramieniu tarcza, na której dwa krzyże w jeden złączone. **Wileńskie wdztwo.**

Mąż zbrojny na koniu w pędzie w prawo, w prawej ręce kopję

jak do ataku trzyma. — **Pogonia II.**

Mąż zbrojny na koniu z dwoma rozwartymi na końcach kopjami i oszczepem, nad hełmem mąż zbrojny, w rękę trzyma dwie kopje rozdarte i oszczep. **Rejtan.**

Mąż zbrojny od głowy do stóp, siedzący na koniu przykrytym czaprakiem, trzymający miecz w paszczy smoka, na którym koń stoi w otwartym polu, wsparty przednimi nogami na piersi smoka. **Lubart książę włodzimierski.**

Mąż zbrojny stojący, w lewej ręce włócznia, nad hełmem tak samo. **Męk.**

Mąż zbrojny w hełmie, w prawicy kopja z chorągiewką. **Czernichow. m. ratusz 1724.**

Mąż zbrojny w szyszaku, na koniu galopującym w prawo, siódło i czaprak na nim aż do kopyt rozciągnięty, z troistą frendzłą, w prawej ręce miecz podniesiony do góry, na ramieniu tarcza, na niej dwa spojone krzyże, nad tarczą mitra. — **W. Księstwo litewskie.**

Mąż zbrojny w szyszaku, ręce podniesione, w prawej strzemię, w lewej cyfrę złączoną M S trzymający, nad hełmem pięć piór strusich. **Sułowski.**

Miecz do góry ostrzem wzniesiony, przy końcu strzały z lewa na prawo przeszyty, w koronie trzy strusie pióra. **Przestrzał.**

Miecz końcem na dół, obok niego strzały dwie żelazem dotykające końca miecza piórami do góry, w koronie kotwica. — **Stojeński, Kotwica.**

Miecz na dół prosto obrócony, końce rozcięte między dwiema podkowami, barkami do siebie, nad hełmem trzy strusie pióra. **Łzawa.**

- Miecz** ostrzem do dołu, rękojeścią do góry, między dwoma odwróconymi trąbami. **Trąby IV.**
- Miecz** ostrzem na dół, księżyc niepełny rogami na dół, na helmie trzy strusie pióra. **Dargelowski.**
- * **Miecz** ostrzem w górę, II dwa orle skrzydła, pod nimi miecz ostrzem w prawo, III hełm w prawo, na nim kruk w prawo z pierścieniem w dzióbce, IV kruk w prawo z pierścieniem w dzióbce, pod nim krzyż kawalerski opierający się na podkowie, — nad hełmem kruk w prawo z pierścieniem w dzióbce, pod tarczą godło: VAILLANCE ET LOYAUTÉ.— **Krasińskich 1837.**
- Miecz** prosto na dół końcami, nad nim księżyc niepełny rogami na dół, nad nimi i po bokach miecza gwiazdy, w helmie trzy strusie pióra. **Zapendowski.**
- Miecz** prosto z góry na dół obrócony, między dwoma sercami, nad hełmem trzy strusie pióra. **Liniewski.**
- Miecz** rękojeścią do góry, końcem opiera się na kuli, po bokach niżej rękojeści także kule, w helmie miecz rękojeścią na dół, po bokach strusie pióra. **Liment.**
- Miecz** rękojeścią do góry ostrzem na dół, ku nim dwa księżycy rogami ku sobie zwrócone. — **Bułat.**
- Miecz** zakrzywiony rękojeścią do góry, od prawej ku lewej stronie przez niego przechodzi strzała ostrzem do dołu od lewej ku prawej stronie, nad tarczą trzy pióra pawie. **Łysienko 1870.**
- Miecz** z rękojeścią ostrzem do góry, między dwoma kłaniami na zewnątrz zwróconymi, nad hełmem trzy pióra strusie. — **Gholewa II.**
- Miecze** dwa do góry końcami, w kształcie krzyża pochylonego złożone, nad nimi i pod nimi cztery róże. **Wioszek.**
- Miecze** dwa na krzyż ostrzem do góry, w złączeniu ich palący się granat, nad hełmem utkwiony miecz. — **Beztrwogi Lipińskiego 1834.**
- Miecze** dwa na krzyż rękojeściami do góry, między nimi u góry i u dołu dwie gwiazdy sześciopromienne, z prawej i lewej strony dwa księżycy niepełne barkami odwrótnie. **Kostrzyn m.**
- Miecze** dwa rękojeściami na dół na krzyż złożone, w koronie trzy strusie pióra. **Pielesz.**
- Miecze** dwa z ukosa na krzyż złożone, z rękojeściami do góry, na helmie kołpak z dwoma piórami. **Gołocki.**
- Miecze** gołe trzy ostrzami u dołu schodzące się, nad hełmem trzy pióra. **Kownia.**
- Miecze** trzy końcami na dół zeknięte, oparte na księżycu rogami do góry, po bokach rękojeści środkowego miecza gwiazda, w helmie pawie pióra. — **Równia.**
- Miecze** trzy końcami przesywają jabłko, na helmie trzy pióra. **Herbut.**
- Miecze** trzy na krzyż rękojeściami od siebie, nad tarczą 1898. **Mogila m.**
- Miecze** trzy ostrzem stykają się w jabłku, u góry krzyż kawalerski, na helmie strusie pióra. **Pawęża.**
- Mnicha** pół w kornej postawie. — **Wągrowiec m.**
- Mogila** kwadratowa, na niej po prawej i lewej stronie krzyże leżące, w środku trzeci stojący, nad hełmem pięć piór strusich. **Mogila.**
- Mogila**, na niej strzała z krzyżem, żelazcem do góry, po bokach

- dwa proporce. **Sleporód, Snicporód.**
- Mur** mурowany na czterech słupach, od prawej ku lewej stronie od góry do dołu przechodzi skośnie przez dwie tarcze; nad hełmem dwa orle skrzydła z takiemiż mostami. **Grothus.**
- Mur**, a nim cztery piramidalne wieżyczki, na hełmie trzy pióra strusie. **Gołombiowski.**
- Mur** ciosowy w siedm linij z trzema blankami, w hełmie chorągiew' nachylona w prawo. **Od-waga.**
- Mur** czterorzędowy z trzema blankami, nad hełmem chorągiew' z drzewcem. **Mur.**
- Mur** kamienny o trzech basztach, na wierzchu środkowej ręka zbrojna z mieczem w prawo, u góry trzy gwiazdy sześciograniaste, nad hełmem trzy strusie pióra. Na środkowem waż głową na dół około łaski obwinięty. **Gubena Szwenkiego, 1342.**
- Mur** na ukos od góry wałący się, nad hełmem rogi bawole, przy każdym z nich po cztery jastrzębie dzwonki. **Kozłowski.**
- Mur** o dwóch basztach mających u góry po dwie baszty. **Gniewkowo m.**
- Mur** o dwóch wieżach, na nim na tarczy orzeł jednogłowy, w prawo skrzydła rozpostarte, między wieżami księżyc niepełny barkiem do góry rogami do dołu, gwiazda sześciopromienna i łódź do góry dnem wywrócona. — **Sroda m.**
- Mur** o dwóch wieżach spiczasto zakończonych, nad bramą kula, u góry gwiazda sześciopromienna. **Puniec m.**
- Mur** o trzech basztach, środkowa najwyższa, boczne o ostrych dachach. **Gestyń m.**
- Mur** o trzech basztach, u dołu brama rozwarta. **Kurnik m.**
- Mur** o trzech basztach, u dołu brama rozwarta, obok tarczy na wstędze: 1553. — **Chodzie-szyn m.**
- Mur** o trzech basztach, w bramie otwartej dwa klucze na krzyż, nad środkową basztą orzeł jednogłowy ukoronowany w prawo, na prawej św. Paweł, na lewej św. Piotr. **Poznań m.**
- Mur** o trzech basztach zakończony u góry spiczastymi dachami. **Kobylin m.**
- Mur** o trzech blankach, nad średnią gwiazda, nad hełmem cztery pióra pawie. **Ramel.**
- Mur** o trzech małych basztach u góry. **Jutroszyn m.**
- Mur** o trzech wieżach, nad środkową orzeł jednogłowy w prawo, skrzydła rozpięte, przed murem stopnie. **Dupin m.**
- Mur** o trzech wieżach, u góry z bramą do połowy otwartą, pod tarczą na wstędze: 1346. — **Bydgoszcz m.**
- Mur** we dwa rzędy, nad nim trzy blanki, nad temi trzy gwiazdy. **Gissa II.**
- Mur** we trzy rzędy, na wierzchu blanki o trzech oknach, w środku ręka zbrojna z niemieckim mieczem, na hełmie rogi bawole. **Glausnaf.**
- Mur** w siedm linij ułożony, na nim trzy blanki, w hełmie chorągiew' w prawo. **Konopacki.**
- Mur**, w środku brama, w niej dwa klucze na krzyż trzymane w dziobie, przez stojącego na murze u góry orła. **Babimost m.**
- Mur** z blankami, z trzema oknami (2 i 1) do dział, pod nim pół meża zbrojnego, prawa ręka z mieczem podniesiona do góry, w koronie takiż meż. — **Waxman.**
- Mur** z bramą otwartą o trzech małych basztach, z chorągiewkami

u góry, obok głoski M. S. B. R. pod murem 1444: **Raszków m.**
Murów dwa wierzchołki, równoległe jeden nad drugim, nad hełmem pół człowieka między skrzydłami orlemi. **Farenbach.**
Murzyn trzymający na ręku wiewiórkę, obrócony na lewo, w hel-

mie murzyna pół trzymającego chorągiew z wiewiórką — **Bażeński.**

Murzyn z rozstawionymi nogami, w prawej ręce łuk, w lewej sajdak ze strzałami, na hełmie pół murzyna bez rąk w kołpaku na głowie. **Machwicz.**

N.

N. głoska połączona z E, na hełmie pięć piór. **Charytonowicz, Charytonów.**

N. głoska, w hełmie trzy strusie pióra. **Świerczek.**

N. głoski dwie razem złączone w kształcie zygzaka, nad tarczą krzyż. **Żędzianowicz 1676.**

Nalewka biała w polu czerwonym, w hełmie trzy pióra strusie. **Hrebnicki.**

Nalewka, w hełmie trzy strusie pióra. **Nalewka.**

Namiot obozowy otwarty, na galecie krzyż złoty, nad koroną trzy wieże ukoronowane. **Kisiel, Świetoldycz.**

Narzędzia tkackie na krzyż ułożone, warsztat, czółenko i cewka, po bokach dwa kłębki nici. **Berdyczów m.**

Niedźwiedź biały w prawo, po za trzema drzewcami. — **Chełmska z.**

Niedźwiedź idący w prawo na murawie, pod tarczą: 1639. — **Rawicz m.**

Niedźwiedź stojący na tylnych nogach w prawo, dwiema strzałami w gardło przesyty, jedna z przodu, druga z tyłu, nad hełmem pół niedźwiedzia takiegoż. **Kruszewski.**

Niedźwiedź w koronie wspięty w prawo, nad hełmem dwa

skrzydła orle, między nimi konstellacye niedźwiedzicy. **Berens 1683.**

Niedźwiedź w lewo idący. **Przemysł m.**

Niedźwiedź w lewo stojący, z podniesioną lewą łapą. — **Kijowskie wdztwo.**

Niedźwiedź w obroży na szyi, na tylnych łapach do góry wspięty, łeb w lewo. — **Żmudzkie stwo.**

***Niedźwiedź** wspięty w lewo, II kleszcze z ukosa w lewo, III jak II, IV jak I, — dwa hełmy: nad prawym pół niedźwiedzia w lewo; nad lewym dwie trąby piórkami ozdobione. **Bernsdorf.**

Niedźwiedzia pół stojącego w prawo, złączonego grzbietem z połową orla w lewo, u niedźwiedzia łapy przednie nieco wzniesione, obie połowy głów w jedną koronę ukoronowane, u orla skrzydło i noga rozpostarte. **Wizka z. (u Papr. Liwska).**

***Noga** orla w kolanie zgięta na prawo, II oszczep myśliwski ostrzem do góry, — na hełmie kapelusz kardynalski. **Greiben.**

Noga orla z pazurami pośrodku, na prawo książycę niepełny, na lewo gwiazda, na hełmie trzy pióra. **Bekesz 1775.**

Noga po kolano w prawo strzala z góry na dół ku lewemu przesyta, nad hełmem orle skrzydło barkiem w prawo. **Borski**.

Nogi ludzkiej połowa, stopą w lewo. **Noga cziecza**.

Nogi dwie orle, aż po uda, na krzyż złożone pazurami do dołu, nad hełmem także pazurami do góry. **Mortęski**.

Nogi trzy zbrojne z ostrogami, spojone po środku, na hełmie trzy pióra. **Drogomir**.

* **Nożyce** do strzyżenia owice końcami w górę, II trzy pasy, — nad hełmem dwa orle skrzydła, na nich po trzy pasy. — **Hagen 1768**.

O.

Ogień w kagańcu palający, nad hełmem to samo. **Borek**.

* **Ogon** orli, II na nim od prawej ku lewej stronie od dołu do góry strzala ostrzem w lewo. **Niemczyk I**.

Okno kwadratowe o jednej szybie, w hełmie pięć piór strusich, na nich także dwa okna obok siebie. **Szweryn, Okno**.

Okuń, ryba pływająca w prawo, nad tarczą u góry lilja. — **Kopaniec m.**

Opatrzność Boska, pod tarczą 1785. **Mielżyn m.**

* **Orla** czarnego dwugłowego pół, na piersiach krzyż, pod krzyżem księżyc rogami w górę, II trzy liście koniczyny (2 i 1), — nad hełmem między dwoma trąbami panna w birecie ze strusiem piorem, w prawej ręce liść koniczyny trzyma, pod tarczą godło: **HONESTE ET PUBLICE**. — **Duninowski Ike 1844**.

* **Orla** czarnego pół, prawa strona, II lew ukoronowany wspięty w lewo, III lew ukoronowany wspięty w prawo, IV pół czarnego orla lewa strona, V skała o trzech wierzchołkach, nad środkowym sierp ostrzem w prawo, — nad hełmem między dwoma skrzydłami orlemi

źniwiarz w czapce, z sierpem w prawej ręce. **Heppen 1768**.

* **Orla** pół bez ogona i łap głową w lewo, skrzydła rozpięte, język wywieszony, II trzy kamienie (2 i 1), pod niemi linja w poprzek tarczy, — nad hełmem pół orla. **Sulima, Półorla**.

* **Orla** pół białego, II róże dwie jedna pod drugą, — nad hełmem trzy strusie pióra. **Mięszaniec**.

Orla pół czarnego pyskiem w prawo, pod nim w miejscu ogona i nóg tarcza z jednym pasem w poprzek, nad hełmem dwie orle szyje w jedną złączone. — **Kromer**.

Orla pół czarnego głową w prawo, złączonego z drugą połową orla białego, skrzydła rozpostarte, na piersiach głoska L. **Lekno m.**

Orla pół czarnego, głową w prawo, złączonego z drugą połową orla białego, skrzydła rozpostarte, na piersiach głoska M. **Miasteczko m.**

Orla pół głową w prawo, skrzydła rozpostarte, od lewej strony w połowie przecina go klucz. **Budzin m.**

Orla pół jednogłowego czarnego w prawo, druga połowa biała,

- na piersiach głoska W., pod tarczą 1429. **Wielichowo m.**
- Orla** pół jednogłowego czarnego w prawo, lewa część biała, u dołu: 1393. **Mroczeń m.**
- * **Orla** pół jednogłowego w prawo, II druga połowa orla, skrzydła rozpostarte, na piersiach: K. — **Kiszkowo m.**
- * **Orla** pół jednogłowego w prawo, II św. Michał archanioł zabijający smoka. **Mieścisko m.**
- * **Orla** pół jednogłowego z koroną, II na polu czterema słupami przeciętym, gwiazda ośmiogromiasta między dwiema rybami, — nad hełmem dwa skrzydła orle, a między niemi gwiazda. **Bacciarelli 1771.**
- * **Orla** pół naturalnego, skrzydła rozpostarte i wieniec wawrzynowy na szyi, głowa w prawo, II pas czerwony w białym polu, — nad hełmem orzeł austriacki bez nóg i ogona. — **Gremer.**
- Orla** pół, prawej części brak, w koronie pół orla. **Pół orla.**
- * **Orla** pół ukoronowanego jednogłowego w prawo, II klucz. — **Rogoźno m.**
- * **Orla** pół w koronie, skrzydło do góry, w szponach sropek, dziób na prawo, II trzy gwiazdy, III trzy rzeki płynące wszcz. przez nie pas rycerski, na nim trzy róże. **Andrault de Buy.**
- * **Orla** pół w koronie, II trzy kopje złożone (jak w her. Jelita), — w koronie ogon pawi, na nim księżyc na nowiu rógami do góry, pod nim gwiazda, nad nim trzy miecze rękojeściami do góry, a końcami wsparte na księżycu, po bokach środkowego miecza gwiazdy, po obu stronach ogona dwie wieże wychodzące z hełmów, prawa z dwoma oknami i drzwiami, lewa bez tych, na obu chorągwie. na
- prawej trzy koły, na lewej trzy kopje jak II. — **Pacholowiecki, Pskowczyk.**
- * **Orla** pół w prawo, II głowa jelenia, — nad hełmem pięć piór strusich. **Borkiewicz 1802.**
- * **Orla** pół w prawo w koronie, II pagórek na nim pies stoi w prawo, głowa w lewo, ogon zadarty. — na hełmie dwa skrzydła orle. **Czeki.**
- Orły** dwa, nad koroną dwa hełmy, na jednym z nich orzeł wylatający, nad drugim maź mający oczy przewiązane. **Ostrorog.**
- Orły** trzy głowami w prawo (2 i 1), skrzydła i nogi rozciągnięte. **Czarnecki.**
- * **Orzech** włoski drzewo, dwa lwy bez korony, po bokach przedniemi łapami wspierają się, na wierzchu drzewa żuraw na jednej nodze w prawo, II orzeł polski zwyciężajny w koronie, — na hełmie takiż żuraw. **Nosadyńi.**
- Orzeł** bez głowy z rozpuszczonymi skrzydłami i nogami, zamiast głowy nad szyją gwiazda, w hełmie pięć piór strusich. — **Orla, Saszor, Odrza.**
- Orzeł** bez korony, z dziobem rozwartym, językiem wywieszonym w prawo, nogi i skrzydła rozpostarte, na piersiach głoska Z. **Zatorska z.**
- Orzeł** bez korony jednogłowy z rozpiętymi skrzydłami i ogonem, obrócony w prawo, z językiem wysuniętym, mający na sobie tarczę, na niej podkowa do góry ocellami, nad nią krzyż kawalerski. **Łukomskich książąt.**
- Orzeł** bez korony, z dziobem rozwartym, językiem wywieszonym w prawo, nogi i skrzydła rozpostarte, na piersiach głoska O. **Oświecińska z.**

- Orzeł biały bez ogona w koronie, na lewo pysk, w nim pierścień, nogi i skrzydła rozszerzone, na hełmie pięć piór. Amadej, Amadejowa.**
- Orzeł biały głową w prawo, z małą tarczą na piersiach, na której rzeka skośnie od prawego ku lewemu płynąca, nad nią krzyż, nad hełmem pięć piór strusich. Kwileckich 1816.**
- * **Orzeł biały jednogłowy w prawo, na piersiach tarcza ze złotą gwiazdą, II sosna o trzech wierzchołkach z czterema korzeniami, — nad hełmem gwiazda. Godziemba II. 1783.**
- * **Orzeł biały, skrzydła do góry wzniesione, II pęk piór związanych wstęgą, między I i II balk trzema różami ozdobiony, — nad hełmem między dwoma skrzydłami ręka z piórem. Pióroślaw 1792.**
- * **Orzeł biały, skrzydła wzniesione, II trzy kule stykające się z sobą w pasy. Porwik 1792.**
- Orzeł biały w koronie, głową na lewo, język wywieszony, skrzydła do góry, nogi rozłożone. — Krakowskie wdztwo.**
- Orzeł biały w koronie, głową w prawo, w pysku otwartym język wywieszony, nogi i skrzydła rozpuszczone, na piersiach kładą herb króla natenczas panującego, nad tarczą królewska korona. Królestwo Polskie.**
- Orzeł biały z dziobem rozwartym, językiem wywieszonym w prawo, skrzydła i nogi rozpostarte. Poznzańskie wdztwo.**
- * **Orzeł czarny dwugłowy moskiewski w połowie, II kolumna szlachecką koroną nakryta, — nad koroną hrabiowską pół lwa w prawo, w łapach bułat, pod tarczą godło: STO RECTITUDINE. Walewskich 1838.**
- * **Orzeł czarny dwugłowy, na piersiach głoska F, II ryba głową w prawo, III trzy kopje w gwiazdę, IV topór ostrzem w prawo, V głowa żubra mieczem skośnie od prawego ku lewemu przebita, — nad koroną pięć hełmów; nad pierwszym kozieł w lewo wyskakujący; nad drugim orzeł czarny dwugłowy, na piersiach głoska F, nad trzecim ręka zbrojna z mieczem w prawo; nad czwartym pięć piór pawich; nad piątym topór ostrzem w prawo. Krukowieckich 1784.**
- * **Orzeł czarny dwugłowy z rozpiętymi nogami, II wodotrysk wyrzucający dwa strumienie wody, obok dwie gwiazdy, III trzy pola z góry na dół podzielone, — nad hełmem pięć piór strusich. Fontana I.**
- Orzeł czarny w prawo, na szyi korona, z pod niej wychodzi ręka zbrojna trzymająca miecz do góry. Chełmińskie wdztwo.**
- Orzeł czarny w prawo, na szyi korona, z szyi prawa ręka zbrojna z mieczem podniesionym, nad tarczą mitra. Sołtyk.**
- Orzeł czarny z koroną na szyi w prawo, z pod korony ręka zbrojna w prawo, z mieczem do góry wzniesionym. — Malborskie wdztwo.**
- Orzeł czarny z rozdartą głową, nad nią korona. Woyeyko.**
- * **Orzeł dwugłowy czarny, II brama kamienna o trzech wieżach, III jak II, IV jak I, V galeria z rozpuszczonymi żaglami Gale-ra 1789.**
- * **Orzeł dwugłowy czarny moskiewski, II pas, na nim wodotrysk w pośród drobnych gwiazd, III czyste pole, — nad hełmem pięć piór strusich. Fontana II**
- Orzeł dwugłowy, nad nim korona,**

- skrzydła i nogi rozpostarte. — **Przemyska z.**
- * **Orzeł** dwugłowy ukoronowany, II miecz z rękojęścią, pod nim dwie strzały wstęgą związane, — nad hełmem pięć piór strusich. **Bastion.**
- * **Orzeł** dwugłowy ukoronowany, skrzydła rozpięte, pysk rozwarły, II orzeł jednogłowy ukoronowany, głową w prawo, na piersiach cyfra, głoski złączone S A, III jeź w prawo idący, IV puste pole, — nad hełmem dwie korony, z prawej pół satyra kosmatego wychodzi, pas na nim, głowa nisko strzyżona w lewo obrócona, w rękę trzyma dębczaka, nad lewą koroną pół gryfa w prawo, w szponach miecz do cięcia trzymającego. **Gwagnin.**
- * **Orzeł** dwugłowy moskiewski ukoronowany, skrzydła rozpostarte, w szponach jabłko i berło, II kozak z lancą w dłoni, III lanca, kosa i sierp, pod ułańskim kiwercem. **Humań m.**
- * **Orzeł** jednogłowy, skrzydła rozpostarte, czarny, II połowa dolna biała. **Łopienno m.**
- Orzeł** jednogłowy czarny ukoronowany, skrzydła rozpięte, w szponach berło i jabłko, na piersiach na małej tarczy takież orzeł biały. **Samoczyn m.**
- Orzeł** jednogłowy ukoronowany, głową w prawo skrzydła rozpostarte, infułę i pastorał w szponach trzymający. **Bledzewo m.**
- Orzeł** jednogłowy ukoronowany, głową w prawo, skrzydła rozpostarte, nad tarczą mąż w koronie. **Gniezno m.**
- Orzeł** jednogłowy ukoronowany, głową w prawo, skrzydła rozpostarte, nad tarczą u góry: 1262. **Kcyńia m.**
- Orzeł** jednogłowy ukoronowany, na tronie pod baldachimem u góry dwie chorągiewki. **Obornik m.**
- Orzeł** jednogłowy czarny, ukoronowany w prawo, w szponach berło i jabłko, na piersiach na tarczy takież orzeł biały. **Nowy-most m.**
- Orzeł** jednogłowy ukoronowany w prawo, skrzydła rozpięte, na piersiach na tarczy lew wspięty w prawo. **Kargów m.**
- * **Orzeł** jednogłowy w lewo, II ręka zbrojna trzymająca pieniąż w prawo, między I i II pas, — nad hełmem trzy pióra strusie. **Burghard.**
- Orzeł** jednogłowy w prawo, skrzydła rozpostarte. **Koźmin m.**
- Orzeł** jednogłowy w prawo, skrzydła rozpostarte, na piersiach głoska K ukoronowana, pod tarczą 1359. **Pakość m.**
- Orzeł** jednogłowy w prawo, skrzydła rozpostarte, na piersiach głoska K ukoronowana pod tarczą 1364. **Powidz m.**
- Orzeł** jednogłowy w prawo, skrzydła rozpostarte, z szyi z prawej strony do góry wzniesiona ręka zbrojna z mieczem podniesionym. **Pruskie księstwo.**
- * **Orzeł** jednogłowy w prawo, skrzydła rozpuszczone, II takież sam orzeł, III taczka nad nią gwiazda sześciopromienna, IV trzy rzeki. **Montelupi, Wilczogórski 1610.**
- Orzeł** moskiewski ukoronowany, w środku orła słońce opronienione, przedstawiony na dwóch polach, dolne czarne, górne białe. **Laskary.**
- * **Orzeł**, obok cztery balki, II orzeł obok lew wspięty przepasany, III jak I, IV jak II, — nad hełmem margrabska korona. **Myszkowski.**
- Orzeł** o dwóch głowach ukoronowanych, z rozpuszczonymi skrzydłami. **Kantakuzen.**

Orzeł jednogłowy ukoronowany, głowa w prawo. **Sandomierz m.**

Orzeł polski bez korony, głowa w prawo, język wywalony, na piersiach trzy trąby munsztukami związane. **Radziwiłł.**

Orzeł polski bez korony, na piersiach głoska R. **Rawskie wdztwo.**

Orzeł polski bez korony, na piersiach podkowa z ufalami, barkiem do dołu, w środku krzyż kawalerski. **Połubiński.**

* **Orzeł** polski bez korony, na piersiach tarcza, w niej jedna kolumna w koronie, II winna latorośl z trzema gronami, III jak II, IV jak I, — w hełmie kolumna z koroną. **Prowana.**

Orzeł polski bez korony w prawo. **Mazowieckie wdztwo.**

Orzeł polski bez korony w prawo, na piersiach głoska P. — **Płockie wdztwo.**

Orzeł polski bez korony, w środku na piersiach na tarczy: I trzy trąby munsztukami złączone, II podkowa z ufalami barkiem do góry, rogami do dołu, III dwie ryby, IV księżyc niepełny rogami do góry, nad nim gwiazda, — nad tarczą herbową trzy hełmy i tyleż koron, nad pierwszą z prawej pół lwa w lewo, nad środkową orzeł zwyczajny, skrzydła rozpuszczone, głowa w prawo w koronie, nad lewą pół gryfa w prawo. **Trąby.**

Orzeł polski w bramie fortecznej rozwartej, nad nią trzy wieże. **Brześć m.**

Orzeł polski w bramie fortecznej rozwartej, nad nią trzy wieże. **Kraków m.**

Orzeł polski w prawo bez korony. **Podlaskie wdztwo I.**

Orzeł w prawo, lew paszcza rozwarta, język wywieszony w prawo, bruk, brama murowana z dwiema wieżami, nad brama

ręka zbrojna z mieczem, **Czernecki II.**

Orzeł z dwiema głowami, nad nimi korona jedna, skrzydła i nogi rozszerzone. **Czernichowskie wdztwo.**

* **Orzeł** złoty w koronie, II głowa lwia w prawo z paszczy pięć promieni, III jak II, IV jak I. **Lanckoroński.**

Orzeł z rozpiętymi skrzydłami i nogami, na głowie korona, w tej chorągiew, na piersiach tarcza, w niej miecz do góry końcem, na niej księżyc rogami do góry. **Stankar.**

Oseka na prawo przez tarczę, nad hełmem trzy pióra strusie. **Brońkowski.**

Oseki trzy, z tych jedna na dół, drugie dwie w prawo i lewo hakami obrócone, drzewca złączone w jednym punkcie, nad hełmem trzy pióra strusie, na nich także oseki. **Nowicki.**

Osoy ludzkiej połowa w prawo, z nosem orlim, na hełmie bawole rogi. **Elżanowski.**

Oszczepy trzy o jednym toporzysku, na hełmie ręka zbrojna. **Geszynski.**

Oszczepy trzy, ostrzem do góry, toporzyska ich u dołu z sobą się schodzą, nad hełmem to samo. **Dębicz.**

* **Owca** w prawo zwrócona, II głowa żubra skośnie od prawego ku lewemu mieczem przebita, III rycerz zbrojny na koniu, z mieczem, chorągwią i tarczą z herbem dwa krzyże, IV na wstędze od prawego ku lewemu trzy róże, nad wstęgą i pod nią jeleni skośnie w górę biegnący, V jak II, — nad koroną ręka zbrojna z mieczem w prawo. **Łubieńskich 1798.**

Owce dwie od siebie odwrócone, nad hełmem trzy pióra strusie. **Głusków 1830.**

P.

Palmy dwie, między niemi dwa pałasze na krzyż rękojeściami do dołu, nad niemi jelen w biegu w prawo, nad jeleniem korona królewska. **Piaski m.**

Palmy trzy. **Guldenbalk von Helt I.**

***Palmy** trzy, II lew stojący w koronie, ogon zadarty, w przedniej prawej łapie miecz podniesiony w prawo, III jak II, tylko w lewo, IV jak I, pośrodku tarcza o sześciu równoległych strefach, — nad hełmem jak II. **Guldenbalk von Helt II.**

Pałasze dwa na krzyż ostrzem od siebie odwrócone, a w środku tychże krzyż, którego dolna część rozdzielona na kształt kowicy. **Winnicki pwt.**

***Pancerz** bez rękawów nieco ku lewemu zwrócony, II trzy rzeki równolegle jedna nad drugą, III trzy gwoździe głowami w prawo końcami się stykające, — nad hełmem między dwoma trąbami pancerz. — **Hening Michaelisa 1847.**

Panna Najświętsza, na prawej ręce trzyma P. Jezusa, obliczami do siebie, ręce P. Jezusa naklonione jakby do uścisku. **Płocka kptla.**

Panna Najświętsza w koronie, na prawej ręce trzyma P. Jezusa małego, w lewej berło, stoi na księżycu niepełnym, którego rogi są w górę. **Kujawskich biskupów.**

Panna Najświętsza z P. Jezusem małym na prawej ręce, w lewej berło, na głowie korona, stoi na księżycu rogami do góry, pod tym lew przygnieciony w lewo, z językiem wywieszonym i ogonem zadartym. **Lwowskich arcybiskupów.**

Panna rozczesana w koronie, ręce rozłożone po ramiona gołe, siedzi na niedźwiedziu w prawo idącym, nad koroną dwa jelenie rogi, między niemi pół niedźwiedzia w lewo, obok róża. **Rawicz, Rawa.**

Panna z warkoczem rozczesanym w koronie, dwie w dwie trąby, na hełmie bawole rogi, między niemi także panna. **Dąbrowski.**

Pas lub rzeka, nad nim dwie róże, pod niemi trzcicia, w hełmie róża, po bokach dwa listki, **Plemięcki.**

Pas od prawej ku lewej stronie od góry do dołu, na nim trzy głowy niedźwiedzie z obróżami w prawo, nad hełmem pół niedźwiedzia w prawo. **Brunn Linsenbartha 1848.**

Pas rycerski bez ozdób, od lewej ku prawej stronie od góry do dołu, nad nim wspięty w lewo jednorożec, pod pasem delfin skośnie w prawo zwrócony, pod tarczą godło: BEATUS QUI UTILIS. **Jarosław Christiani. 1840.**

Pas rycerski bez ozdób, od prawej ku lewej, od góry do dołu, nad hełmem trzy pióra strusie. — **d' Hauterive.**

Pas rycerski, na nim dwa listki wianej łatorosli, nad hełmem trzy pióra strusie. — **Dangel I, 1792.**

Pas rycerski od góry do dołu, na nim pieniek o pięciu sękach, nad pasem i pod nim po jednej trąbie myśliwskiej, nad koroną prosto stojący pieniek, między dwoma rozwiniętymi chorągwiemi. **Kojen 1577.**

Pas rycerski od góry do dołu, od prawej ku lewej stronie, na nim cztery gwiazdy, nad koroną

- człowiek z odkrytą głową, z krogulcem w lewej ręce. **Fogelveder 1598.**
- Pas rycerski** od góry do dołu, od lewej ku prawej stronie, na nim trzy kamienie w oprawie, na helmie trzy pióra. — **Drya, Mutyna.**
- Pas rycerski** od lewej ku prawej stronie, od góry do dołu, szeregiem trzy trąby. **Trąby III.**
- Pas rycerski** środkiem tarczy, od góry do dołu, od lewej ku prawej stronie, nad nim trzy róże czterolistne, na helmie bawole rogi, między nimi trzy róże, jedna nad drugą. **Doliwa.**
- Pas rycerski** z ukosa, z dołu od prawej w górę ku lewej stronie tarczy, nad nim trzy lilje jedna pod drugą, nad pasem dwie buławy, pod nim jedna. **Trzy buławy.**
- Pas rycerski** z trzema gwiazdami, od prawej ku lewej stronie, od góry do dołu, nad pasem pół lwa czarnego, pod pasem czapka Merkurego (petasus), nad helmem trzy pióra strusie, pod tarczą godło: SAPIENTER ET AUDACTER. **Fraenkel Fraenkla 1839.**
- Pas szachowany** z góry od prawej strony do lewej ku dołowi. **Wesoła.**
- Pas** z ukosa od lewej z góry do dołu prawej strony, nad nim w takimże kierunku strzała żelazcem na lewo, na helmie trzy strusie pióra. — **Wedelse, Wedelszteda.**
- * **Pasy** dwa w lewo, II pałacy się granat, — nad helmem trzy pióra strusie. — **Gromiec Lepigé 1843.**
- Pasy** trzy idące od dołu z prawej do góry z lewej strony tarczy, nad helmem trzy pióra strusie. **Kos.**
- * **Pasy** trzy na ukos, od prawej ku lewej stronie, II ręka zbroj-

- na w lewo trzymająca jelce, — nad koroną ręka zbrojna między dwoma skrzydłami. **Ridger.**
- Pasy** trzy równoległe, od prawej ku lewej stronie, w poprzek nad najwyższym gwiazdą, nad helmem strusie pióra. **Trzy rzeki.**
- Pasy** trzy w poprzek tarczy, czwarty z ukosa od prawej z góry do lewej ku dołowi, w helmie trzy strusie pióra. **Plater.**
- Pelikan** karmiący swe małe. **Grabowo m.**
- Pelikan** karmiący swe małe. **Żydowo m.**
- Pelikan** karmiący swe małe, nad nim u góry binda u dołu związana, końcami na dół. — **Szubin m.**
- Pelikan** stojący w lewo, troje piśklat karmiący, w koronie trzy strusie pióra. **Pelikan.**
- * **Pień** dzewa ściętego z korzeniem, na nim wspiera się pies morski w koronie na prawo, II pod tymi ryba głową w prawo, — w koronie trzy strusie pióra. **Weselini Ferens.**
- * **Pień** na wzgórk u trzech sękach po obu stronach, obok skrzydło rozpuszczone, II jak I, — nad helmem także skrzydło bez pieńka. **Pfelsdorff.**
- Pień** obcięty na wierzchu, miecz otłuczony, przy pieńku sęki, w helmie także pieńki, między dwoma skrzydłami. — **Nieczuja.**
- Pień** o pięciu sękach skośnie od góry do dołu, od prawej ku lewej stronie, przecięty mieczem rękojeścią do góry. **Rakwice m.**
- Pień** o trzech konarach liśćmi pokrytych, u dołu opasany łańkiem kotwicy od prawego ku lewemu, po za pniem skierowanej, nad helmem ręka zbrojna z mieczem w prawo, między dwoma skrzydłami orlemi. **Genderich 1540.**

- Pień** stojący, obcięty, mający z prawej strony dwa sęki a z lewej trzy, nad hełmem pięć strusich piór. **Ostrzew, Pień.**
- Pień** stojący o trzech korzeniach, na nim trzy listki wszczepione, nad hełmem panna z rozczesanemi włosami, trzymająca w lewej ręce trzy listki, a w prawej dwa jelenie rogi. **Luziński.**
- Pieniek** dębowy, ze środka dwa jelenie rogi wychodzą, na hełmie pięć piór. **Dęboróg.**
- Pieniek** o dwóch kłęczach, spoczywa na dwóch kluczach położonych na krzyż. **Pniewy m.**
- Pierścienia** pół do góry końcami, w środku krzyż, na hełmie trzy pióra. **Ratuld.**
- Pierścienia** pół grzbietem do góry, nad nim głoska **T. Dulicz.**
- Pierścienia** pół końcami do dołu, nad nim u góry krzyż. **Korybut.**
- Pierścienia** pół końcami do dołu, nad nim u góry oddzielnie równoramienne krzyż. **Deszpot.**
- Pierścienia** pół końcami do góry, w środku krzyż, nad hełmem pióra strusie. **Dulicz II.**
- Pierścienia** pół końcami do góry, nad nim krzyż, nad hełmem ślepowron w prawo, w dziobie pierścień. **Zienowicz.**
- Pierścienia** pół, końce do dołu, nad nim krzyż, nad krzyżem hełm, nad hełmem kruk w lewo z pierścieniem w dziobie, nad hełmem trzy pióra strusie. **Deszpot II.**
- Pierścienia** pół, nad nim strzała ostrzem do góry, na hełmie pięć piór. **Drogosław.**
- Pies** w prawo, głowa zwrócona w lewo, z pochodnią zapaloną w pysku, nad nim w prawo gałązka dzwonek (campanula) o pięciu kwiatkach, w lewo palma męczeńska, nad niemi gwiazda, wszystko w węgielnicy. **OO. Dominikanie.**
- Pióra** trzy gęsie, obok siebie pionowo, nad hełmem trzy pióra strusie. — **Jasion Jasińskiego, 1848.**
- Pióra** trzy kitami do góry. **Pióra.**
- Piotr św.** stojący, w prawej ręce trzyma dwa klucze zębami do góry, w lewej trzyma książkę. **Poznańska kptła.**
- * **Piotr św.** z kluczami na dół spuszczeni, w prawej ręce po za sobą, **II Paweł św.** w prawo twarzą podpierający się mieczem gołym. **Kamieniecka kptła.**
- Pnie** trzy z ukosa z prawa na lewo, jeden pod drugim, także w hełmie. **Zakrzewski von Felden.**
- Pochodnia** gorejąca w prawo nachylona, na hełmie trzy pióra. **Brant.**
- Podkowa** barkiem do dołu, ocelami do góry, w środku krzyż kawalerski, nad hełmem także krzyż, nad nim jastrząb' w prawo z podkową herbową w szponach. **Jastrzębiec II.**
- Podkowa** barkiem do dołu, ocelami do góry, w środku jej krzyż kawalerski, nad krzyżem gwiazda sześciograniasta, nad hełmem jastrząb' w prawo z podkową, z krzyżem w szponach. **Jastrzębiec III.**
- Podkowa** barkiem do dołu, ocelami do góry, w środku jej krzyż kawalerski, u góry dwa dzwonki obok siebie, nad hełmem jastrząb' w prawo, z podkową z krzyżem w szponach. **Jastrzębiec IV.**
- Podkowa** barkiem do dołu, ocelami do góry, w środku niej dwa kawalerskie krzyże, nad hełmem jastrząb' w prawo z taką podkową w szponach. — **Jastrzębiec V.**
- Podkowa** barkiem do góry, ocelami do dołu, nad barkiem krzyż kawalerski, u ocelów dwie strzały, prawa ostrzem na dół, lewa

ostrzem w górę, w lewo skosnie skierowane, nad hełmem jastrząb' w prawo z podkową w dzióbku. **Jastrzębiec VI.**

Podkowa barkiem do dołu, ocelami do góry, w środku jej strzała ostrzem do góry, nad hełmem jastrząb' z taką podkową w szponach. **Jastrzębiec VIII.**

Podkowa barkiem do dołu, ocelami do góry, w środku jej dwie strzały ostrzem do góry na krzyż, nad hełmem jastrząb' w prawo, z taką podkową w szponach. **Jastrzębiec IX.**

Podkowa barkiem do dołu, ocelami do góry, w środku jej krzyż, nad koroną jastrząb' w prawo, z taką podkową w szponach. **Jastrzębiec X, 1788.**

Podkowa barkiem do dołu, ocelami do góry, w środku jej krzyż kawalerski, nad hełmem jastrząb' w prawo, z pierścieniem w dzióbku. **Jastrzębiec XI.**

* **Podkowa** barkiem do dołu, ocelami do góry, w jej środku krzyż kawalerski, II pęk liktorski (fascēs) z zarzuconym wieńcem, nad pękiem gwiazda sześciograniasta, — nad hełmem jastrząb' w prawo, pęk liktorski z wieńcem w szponach trzymający. — **Jastrzębczyk Zielińskiego 1841.**

Podkowa barkiem do góry, na barku i na ocelach trzy krzyże, na trzech ramionach przekrzyżowane, nad hełmem pół lwa w lewo, z pękiem liktorskim w łapach. — **Dąbrówka Morawskiego 1839.**

Podkowa barkiem do góry, na barku i w podkowie krzyż kawalerski, nad hełmem korona. **Bożawola II, 1765.**

Podkowa barkiem do góry, na barku krzyż kawalerski, nad krzyżem kruk w prawo z pierścieniem w dzióbku, pod podkową biał, nad hełmem pięć piór

strusich. **Czarnowron Fijałkowskiego 1840.**

* **Podkowa** barkiem do góry, nad nią miecz końcem do góry, II kąty dwa ze sobą związane tworzą pięć rogów, nad wierzchnim lilją, III lilje dwie, jedna do dołu druga do góry ze sobą związane, IV trzy wręby jeden pod drugim. **Koziński.**

Podkowa barkiem do góry, nad nią strzała ostrzem do góry, pod ostrzem krzyż, po rogach dwa krzyżyki. **Montowt.**

Podkowa barkiem do góry, nad nią u góry krzyż i takież dwa krzyże przy ocelach, nad hełmem pięć piór strusich. **Dąbrowa II.**

Podkowa barkiem do góry, na niej półtrzecia krzyża, z lewej brak ramienia, na hełmie trzy strusie pióra. **Puchała.**

Podkowa barkiem do góry, na jej wierzchu krzyż, w podkowie orla noga, nad hełmem trzy pióra. **Białoskurski.**

Podkowa barkiem do góry, w środku jej gwiazda, nad nią trzy strusie pióra, obok dwie gwiazdy, nad hełmem trzy pióra strusie. **Gutakowski.**

Podkowa barkiem do góry, w środku jej krzyż kawalerski, nad barkiem krzyż półtoraczny, prawego dolnego ramienia brak, nad krzyżem noga zbrojna w kolanie zgięta, stopą ku górnemu kątowi tarczy skierowana, nad hełmem jastrząb' w prawo, z podkową z krzyżem w szponach. **Jastrzębiec VII.**

Podkowa z ufnalami, barkiem do dołu, w środku jej krzyż, nad nim strzała, nad hełmem pięć piór. **Białynia.**

Podkowa z ufnalami barkiem do dołu, w jej środku krzyż kawalerski, nad hełmem strzała dwoma poprzecznymi liściami ozdobiona. **Beza 1591.**

Podkowa z ufnalami barkiem do dołu, w jej środku krzyż kawalerski, nad koroną jastrzęb' w prawo, w szponach także podkowa. **Jastrzębiec**, **Boleszyczyc**, **Bolesty**, **Łazanki**, **Kudbrzyn**, **Kaniowo**.

Podkowa z ufnalami barkiem do dołu, w środku i nad nią krzyżyki, pod podkową księżyc niepełny, na helmie trzy pióra. — **Boża-wola I**

Podkowa z ufnalami barkiem do dołu, w środku księżyc niepełny. **Domaradzki II**.

Podkowa z ufnalami barkiem do dołu, w środku jej księżyc niepełny rogami do góry, nad helmem orle skrzydło, a przez nie strzała. **Zatajony miesiąc**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, końcami do dołu, w środku krzyż. — **Skoki m**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, nad nią kawalerski krzyż, po bokach strzały żelazcami na dół, u góry nieco rozdarte, w helmie lew w prawo w koronie podniosiony z mieczem. — **Łada**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, nad nią krzyż kawalerski. **Filipowicz**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, nad nią krzyż kawalerski, obok z prawej strony przez podkową przechodzi strzała ostrzem do dołu. **Nestorowicz**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry stojąca, nad nią krzyż kawalerski, w helmie chart do połowy wyskakujący, (u Paproc. w lewo) w obróży i smyczy, z końcem zakreślonym w prawo. **Pobóg**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, nad nią krzyż kawalerski, w środku jej gwiazda. — **Hara-burda**.

Podkowa z ufnalami barkiem do

góry, nad nią krzyż kawalerski z lewej strony nad końcem, strzała przechodzi przez podkową, ostrzem do góry, od lewej ku prawej stronie. **Tołoczko**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, nad nią krzyż, obok strzała ostrzem do góry, i strzała także tylko zamiast ostrza rozdarta na koronie, pół lwa w koronie w lewo, ogon zadarty, w łapie miecz. **Łada**.

Podkowa bez ufnali barkiem do dołu, nad nią krzyż, także dwa pizy ocelach na dole, na helmie skrzydło orle, przestrelone strzałą od lewej na prawo. **Dąbrowa**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, nad nią miecz końcem do góry. — **Koileński**, **Koileńczyk**, **Zdan**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, nad nią strzała ostrzem do góry **Petelezyce**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, nad nią strzała ostrzem do góry, pod ostrzem dwa krzyże. **Medeksza**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, na niej kruk w prawo, z pierścieniem w dzióbko, obok z prawej strony strzała ostrzem do dołu z lewej zaś ostrzem do góry, nad helmem kruk. **Rosiniec**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry na niej krzyż, na nim kruk wspięty do lotu w prawo, trzyma pierścień w dzióbko, w helmie także kruk. **Słepowron**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, na niej krzyż, przez prawą część podkowy wyżej ocel przechodzi strzała żelazcem na prawo, w helmie trzy strusie pióra. **Szeptyci**.

Podkowa z ufnalami barkiem do góry, przez jej środek od dołu

- do góry przechodzi strzała o-
strzem do góry. **Szyrna.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, przez którą dwie strzały
złożone w kształcie X żelazca-
mi do góry. **Suszyński.**
- Podkowa** z ufnalami, do góry bar-
kiem, przez który przechodzi
koniec miecza rękojeścią na dół,
w hełmie orle skrzydło prze-
szyte strzałą z lewa na prawo.
Zagłoba, Zagroba.
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, przez nią dwie strzały na
krzyż złożone do góry. — **Du-
bina.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, przez nią klucz w po-
przek zębami w lewo, nad heł-
mem trzy strusie pióra. — **Po-
kora.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, przez środek od góry do
dołu strzała, ostrzem do dołu.
Bernatowicz.
- * **Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, II topór ostrzem w pra-
wo, III krzyż równoramienny,
pod lewym ramieniem W gło-
ska, IV pas rycerski, na nim
strzała ostrzem w prawo. **Czer-
ski n.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, w połowie przecina ją
miecz, przez środek przechodzi
strzała ostrzem do góry, po jej
bokach z podkowy wychodzą
dwie palmy. **Bratkowski.**
- * **Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, w środku jej gwiazda
szczęciograniasta, nad podkową
półtora krzyża, prawego ramie-
nia dolnego brak. **Nagody, Prus
III z gwiazdą.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, w środku jej krzyż ka-
walerski, nad nią z prawej i
lewej strony obok rogów trzy
gwiazdy, z lewej strony obok
- gwiazdy strzała ostrzem do gó-
ry w lewo pochylona. **Żabka.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, w środku jej strzała o-
strzem do góry, u dołu rozdar-
ta i półtora krzyża. **Jacyna.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, w środku i nad nią krzyż
kawalerski, nad hełmem trzy
strusie pióra. **Lubiez.**
- * **Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, w środku krzyż kawaler-
ski, II bróg wywrócony zupeł-
nie do góry, III róża o pięciu
listkach, IV binda, w koło koń-
ce na krzyż u góry. **Wierzcha-
czewski m. n.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, w środku krzyż kawaler-
ski, nad podkową takież bez pra-
wego ramienia, nad hełmem
pięć piór. **Krzywda.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, w środku niej krzyż ka-
walerski, w hełmie skrzydło or-
le. **Tępa podkowa.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, w środku niej strzała o-
strzem na dół, przez środek pod-
kowy od prawej strony miecz
przechodzi, na hełmie ogon pa-
wi (na Litwie zamiast ogona
skrzydło). **Nieżgoda.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, w środku strzała żelaz-
cem do góry, na hełmie trzy
strusie pióra. — **Rudnica albo
Następ.**
- Podkowa** z ufnalami barkiem do
góry, ze środka wychodzi strza-
ła ostrzem do dołu, nad pod-
kową krzyż, na hełmie skrzy-
dło sepie przestrelone — **Do-
łęga.**
- Podkowy** trzy białe, grzbietem
do siebie, nad nimi miecz z rę-
kojeścią u góry, nad hełmem
ręka z mieczem. **Belina.**
- Podkowy** trzy w trójkąt barkami,
do środka na środkowej miecz

- ostrzem na dół, nad nim sowa w prawo, nad hełmem ręka zbrojna w prawo. **Belina III.**
- Podkowy** trzy w trójkąt barkami do środka, na środkowej miecz ostrzem na dół, nad hełmem w prawo kruk z wniesionymi skrzydłami i pierścieniem w dzióbku. **Belina II.**
- ***Pól** siedm równoległych, białe i czarne i t. d., II pół siedm równoległych czarne i białe. — **Kleinfeld.**
- Pola** cztery na kształt kraty, nad hełmem trzy pióra. — **Karęga.**
- ***Pola** dwa ukosem od prawego boku na lewy nachlonione, w równi od siebie odległe, II dwie kule działowe, III jedna kula działowa, — nad hełmem panna w wieńcu, w prawej ręce wieńiec trzymająca. **Almanni.**
- ***Pola** trzy czarne i białe od góry do dołu, II na przeciw tychże po trzy gwiazdy. — **Sąddecka z.**
- ***Pola** trzy czarne i białe od góry do dołu, II naprzeciw tych po trzy gwiazdy. **Sandomierskie wdztwo.**
- Pola** trzy czarne, trzy białe wzdłuż tarczy, środkiem pas rycerski,

- nad hełmem trzy pióra strusie. **Nabram, Waldorf, Wręby.**
- ***Pole** błękitne, II czerwone, III białe. **Breza.**
- ***Pole** czerwone, II białe, III czerwone, — nad koroną kółpak z rysemi wyłogami. **Giersztorf.**
- ***Pole** czyste, II ogon orli przszyty strzałą, nakłania się w lewo. **Niemczyk II.**
- Pole** na kształt rzeki w połowie tarczy, na hełmie ręka zbrojna z mieczem. — **Kotwicz, Pochner, Strzałyn.**
- ***Pole** próżne, II mur o siedmiu rzędach, na wierzchu dwa stopnie próżne, — nad hełmem chorągiew'. **Miw.**
- ***Ptak** z podniesionymi skrzydłami w prawo, stoi na pieńku, II trzy kule w trójkąt złożone (2 i 1), III jak II, IV jak I, — nad koroną bawole rogi szachowane, między nimi takież ptak. **Fichauser.**
- Ptaki** dwa bez skrzydeł i nóg, odwrócone od siebie głowami, między nimi trzy pasy jeden pod drugim, nad hełmem murzyn, w prawej ręce oszczep trzymający żelazcem na dół. — **Meidzynski.**

R.

- Radła** trzy końcami do góry (2 i 1), w hełmie trzy strusie pióra. — **Wilczewski v. Trzy radła, Pszaradł.**
- Radwan** czyli chorągiew' kościelna, w miejsce poły średniej strzała żelazcem na dół, u góry rozdarta, nad hełmem ptak w prawo stojący, w pysku pierścien. **Krzyczewski.**
- Rak** nogami do góry, takież w hełmie. **Warnia.**

- Ramię** prawe w prawo obrócone, w rękę koronka, nad hełmem pół człowieka z brodą bez czapki, ręce złożone, a na nich koronka. **Kremer.**
- Ramię** prawe w prawo obrócone, w stal okute, w rękę koronka, nad hełmem pół człowieka z włosami, brodą, bez czapki, ręce złożone, na nich koronka. **Betman.**
- Ramię** zbrojne z mieczem w pra-

- wo wychodzące z obłoku, nad hełmem także w lewo bez obłoku. **Pogonia.**
- Ramię** z mieczem w ręku wychodzi z korony obrócone na prawo, toż samo nad hełmem. — **Brandys.**
- Ratusz** miejski z wieżą zegarową u góry. **Mosina m.**
- Ratusz** z bramą rozwartą i dwoma balustradami po bokach. — **Znin m.**
- Ręce** dwie ludzkie do góry trzymające jabłko, w hełmie trzy strusie pióra. **Piestnik.**
- Ręce** dwie zbrojne w ramionach złączone, z pałaszami ku sobie zwrócone, między ramionami półtora krzyża, lewego dolnego ramienia brak u góry, księżyc a nad nim gwiazda, nad hełmem korona. **Bronisław 1812.**
- Ręka** ludzka rozłożona dłonią obrócona. **Łabiszyn m.**
- Ręka** od ramienia z góry do dołu uzbrojona niemal po łokieć, trzyma dwa gwoździe czyli trąbki, przez nią w poprzek tarczy linija, w hełmie cztery strusie pióra. **Szarliński.**
- Ręka** w lewo trzymająca strzałę ostrzem w górę, nad łokciem krzyż kawalerski, pod łokciem księżyc rogami w prawo, nad hełmem pięć piór strusich. **Bontani 1785.**
- Ręka** w prawo, trzymająca dwie strzały na krzyż, ostrzem do dołu, między strzałami u góry pięć gwiazd sześciograniastych (3 i 2), nad tarczą trzy pióra strusie. **Brzechowiecki.**
- Ręka** zbrojna a w niej kita, nad hełmem to samo. **Kita.**
- Ręka** zbrojna kitę trzymająca w prawo, to samo nad hełmem. **Krzycki.**
- Ręka** zbrojna trzymająca krzyż. — **Ręka III.**
- Ręka** zbrojna trzymająca trzy strzały do dołu. **Ręka II.**
- Ręka** zbrojna w łokciu, przesyta od góry do dołu strzałą ostrzem. **Ręka I.**
- Ręka** zbrojna w prawo z mieczem do góry, na końcu tego głowa człowieka, w hełmie trzy pióra strusie. **Terebesz.**
- Ręka** zbrojna w prawo z pierścieniem, nad hełmem panna w koronie, trzymająca w prawej ręce pierścień. **Lewalt.**
- Ręka** zbrojna w prawo, trzymająca miecz podniesiony. — **Ręka IV.**
- Ręka** zbrojna w prawo zwrócona, gałąź oliwną o siedmiu liściach i pięciu jagodach trzymająca, nad hełmem trzy pióra strusie, pod tarczą godło: NESCIA FAL-
LERE VITA. **Gorawin Garszyńskie-
go 1841.**
- Ręka** zbrojna z mieczem do cięcia w prawo, nad nią i pod nią dwa pieńki, o czterech sękach. **Rysiewicz 1779.**
- Ręka** zbrojna z pałaszem do cięcia w prawo, pod nią pół szachownicy, nad hełmem skośnie w prawo chorągiew' a na niej głoska L. **Bukowczyk 1794.**
- Ręka** z pochodnią gorejącą w lewo, niedaleko od kostki strzałą przesyta, w hełmie dwie wieże z dwoma oknami, po bokach z okien chorągwie. — **Połota.**
- * **Róg** bawoli w prawo nachylony, II jeleni róg w lewo. — **Kosiński.**
- Róg** jeleni do góry stojący, obok skrzydło sępie, nad hełmem trzy pióra strusie. **Działosza.**
- Róg** jeleni między trzema trąbami myśliwskimi, u góry nad tarczą: 1683. **Obrzycko m.**
- Róg** jeleni, obok bawoli, między niemi miecz ostrzem do dołu, u

- którego w miejscu rękojści dwa że. **Turski**.
- Róg** jeleni o czterech sękach, na helmie takż róg. **Bibersztejn**.
- * **Róg** jeleni w prawo nachylony, II róg bawoli w lewo nachylony, — nad koroną takież dwa rogi odwrotnie. **Rogala**.
- Rogi** jelenie dwa, do góry końcami, nad hełmem takież rogi, między nimi panna w koronie a **Donau**.
- * **Rogi** jeleni i bawoli, II bogini sprawiedliwości z mieczem i wagą, nad hełmem dwa rogi. **Bo-dziec Rogalskiego 1843**.
- * **Rogi** jeleni i bawoli, II i III po trzy wstęgi w lewo, IV rogi jeleni i bawoli, nad hełmem takież dwa rogi. — **Hasselquist 1807**.
- Rogi** jelenie trzy, dwa po bokach trzeci u góry, nad hełmem trzy pióra strusie. **Schlichting**.
- Rohatyna** ostrzami do góry z jedwabną strefą, na niej w poziomie dwie strzały na krzyż, ostrzami do góry, nad koroną dwa orle skrzydła jedno na drugim. **Rembowski**.
- Róż** pięć (2 i 1, 2) na helmie pawi ogon. **Ramult**.
- Róża** o pięciu listkach, takaż w helmie. **Poraj**.
- Róża** sześciolistna. **Września m**.
- Róża** w środku, koło niej trzy sierpy, w helmie pięć piór strusich. **Rola**
- Róża** zwyczajna, nad tarczą główka aniolka ze skrzydłami, obok: 1424. **Fordon m**.
- Róże** dwie. — **Dwie Róże**.
- Róże** dwie, między nimi czysty pas rycerski. **Radomski**.
- * **Róże** trzy (1 i 2), II czyste pole, przez środek dwóch tarcz ryba w prawo, nad hełmem trzy gałązki róży z kwiatami. **Jazgarek 1791**.
- Róże** trzy, dwie na spodzie jedna na górze, pod temi w poprzek rzeka płynąca, pod nią dwa kawalerskie krzyże obok siebie, w helmie trzy strusie pióra. — **Prątnicki**.
- Róże** trzy jedna obok drugiej wszcz tarczy, pod niemi po trzy haki w dwóch belkach jedna pod drugą, w helmie trzy strusie pióra. **Wejcher**.
- Róże** trzy na gałązkach jednego krzaku, nad hełmem trzy pióra. **Koziczkowski**.
- Róże** trzy podle siebie rzędem, na pasie ukośnie na tarczy położonym, nad tarczą pół aniola ze skrzydłami, obok tarczy na wstędze A. P. — **Murowana Goślina m**.
- Róże** trzy w pasie, z prawa do góry na lewo, pod pasem kozy w biegu w prawo, w helmie pół kozy stojącej w prawo, po bokach skrzydła. **Szempek**.
- Róże** trzy w trójką (2 i 1), nad hełmem dwa orle skrzydła, między nimi róże. — **Brincken 1818**.
- Ruszt** żelazny wywrócony. **Jaraczewo m**.
- Ruty** trzy krzaki obok siebie, to samo w helmie **Przewoski**.
- Ryba** głową w prawo, nad nią korona szlachecka. **Koropów m**.
- Ryba** od lewej ku prawej stronie pyskiem w prawo, nad nią głoski B, S. **Sabinus 1556, m n**.
- * **Ryba** stojąca do góry od prawej ku lewej stronie, nad nią i pod nią dwie róże, II trzy róże z jednej gałązki wychodzące, — nad koroną trzy róże oddzielnie. **Mars albo Noga**.
- * **Ryba** z lewa na prawo do góry pyskiem, II kotwica na niej krzyż. **Rottermundt m. n**.
- Ryba** żółta do karasia podobna w lewo, na helmie pięć piór. **Glaubicz**.

Ryby dwie głowami do góry, między niemi linja od góry tarczy do dołu, na helmie pięć strusich piór. **Wadwicz.**

Ryby jedna nad drugą, górna głowa w prawo, dolna głowa w lewo, nad helmem pół ryby głową do góry. **Fischen.**

***Ryby** pół od głowy w górę, II łabędź w prawo idący, III Słepowron, pas od prawej ku lewej od dołu do góry, na nim trzy róże. — **Balcerowicz 1690 m. n.**

Ryś bieżący w prawo, głowa na lewo w koronie, nad helmem trzy lilje, na środkowej gwiazda. **Bąkowski, Ryś.**

Rzeka do której trzy gołębie zlatują pić wodę. **Radomyśl m.**

Rzeka od góry do dołu, od prawej ku lewej stronie, po obu jej stronach po jednej róży, na helmie trzy pióra kogucie. **Zetynian.**

Rzeka od góry do dołu w kształcie głoski S, nad nią krzyż kawalerski, na helmie psia głowa w koronie między dwoma trąbami myśliwskimi, u których po cztery dzwonki. **Śreniawa.**

Rzeka od góry do dołu płynąca, w kształcie głoski S, w helmie pół niedźwiedzia między dwoma trąbami myśliwskimi, u których po cztery dzwonki. — **Śreniawa II, Drużyna.**

Rzeka od góry do dołu, od prawej ku lewej stronie w kształcie odwrotnej głoski S, u góry krzyż kawalerski, nad helmem

dwie trąby myśliwskie, obok po cztery dzwonki. **Kmita.**

Rzeka przechodząca w śród piasków. **Olhopolski pwt.**

Rzeka wygięta w kształcie głoski S odwrotnej, nad nią u góry krzyż równoramienny. **Rynarzewo m.**

Rzeki dwie białe z góry na dół płynące, między niemi miecz otluczony rękojeścią do góry, na helmie trzy pióra strusie. **Kopasina.**

Rzeki dwie, nad niemi księżyc rogami do góry, drugi na dół rogami styka się z pierwszym, w środku nich krzyż bez prawego ramienia, na helmie pięć strusich piór. — **Wukry, Uchry, Chale, Edele, Mokogi.**

***Rzeki** trzy na ukos w górę idące, II klucz, — nad helmem dwa klucze na krzyż złożone, obok dwa orle skrzydła. — **Osten.**

Rzeki trzy, pod niemi księżyc niepełny, barkiem do dołu rogami do góry, na helmie psia głowa w koronie **Koryteński.**

Rzeki trzy równoległe w szerz tarczy, nad niemi sześciopromienna gwiazda, nad helmem strusie pióra. **Trzy rzeki, Konarzewski.**

Rzeki trzy w szerz idące równoległe, na najwyższej lew wyskakujący w lewo, ogon zadarty, pysk rozwarty, język wywieszony, w koronie lew stojący w prawo. **Gissa I.**

S.

S. głoska, przechodząca przez dwa pola poprzecznie równo podzielone, w górnym polu dwie róże, w dolnym jedna ogonem

głoski S zamknięta, nad helmem głoska S. — **Alexwange 1525.**

Salamandra w lewo, w ogniu

w hełmie pawi ogon. — **Salamandra.**

Samson rozdzierający lwu paszczę, lew w prawo, lewą nogą Samsona przygnieciony, w hełmie trzy pióra. **Samson Watta.**

* **Schody** o czterech stopniach, II i III dwa trójkąty na krzyż, zębami w górę, IV okrągłe zwierciadło, V orzeł w prawo z małą tarczą na piersiach, na której dzban z obręczami i uchchem w lewo (Guten), — nad tarczą trzy hełmy, nad pierwszym pół psa z głową w lewo bez nóg o dwóch skrzydłach, w obroży z okrągłym zwierciadłem na piersiach, nad drugim hełmem róg myśliwski zawieszony na kolumnie, na dwóch schodach stojący i trzema strusiami piórami uwieczony, nad trzecim dwa skrzydła orle. **Butler II.**

Serca dwa, jedno obok drugiego na postumencie stojące, strzała od prawej ku lewej stronie, oba na wskroś przeszyte, żelazce widoczne z lewej, a pióra strusie z prawej, nad hełmem pióro strusie. **Sawur.**

Serca dwa obok siebie na misie, strzała od prawej strony przeszyte, na hełmie trzy pióra. — **Przyjaciół I.**

Serce ludzkie, nad hełmem trzy gałązki. **Trzeciak 1671.**

Serce ludzkie na misie, z góry lewego boku na dół przeszyte strzała, na hełmie pięć piór. — **Przyjaciół II.**

Serce ludzkie strzała przeszyte z góry do dołu, od lewej ku prawej stronie, pole czerwone, nad koroną trzy pióra strusie. **Akszak, Kara, Obrona.**

Serce, na niem gwiazda sześciopromienista otoczona gałązkami oliwnymi, nad hełmem pięć piór

strusich, na nich gwiazda. **Mitydar.**

Serce, na niem w środku krzyż kawalerski, obok z prawej strony gwiazda, z lewej księżyc niepełny barkiem w lewo, nad sercem chorągiew'. — **Baturyn m. 1692.**

Serce szachowane. **Twardost.**

* **Sierpy** trzy, dwa końcami w górę, a trzeci na dół, złączone w róży, II krzyż kawalerski w środku podkowy, barkiem do dołu a rogami do góry, III binda w koło związana końcami w dół, IV róg bawoli i róg jeleni sękami w lewo, — nad koroną cztery hełmy, nad pierwszym między rogami jeleniami panna z przepaską, na głowie rękami trzyma rogi, nad drugim pięć piór strusich, nad trzecim jastrzab' w prawo trzymający w szponach prawej nogi podkową z krzyżem, nad czwartym róg bawoli i jeleni. **Lubienieckich 1783.**

Sierpy trzy jeden obok drugiego, wszystkie ostrzem w lewo, do góry końcami, ręka z obłoku wystająca trzyma je. **Sierpy.**

Sierpy trzy toporzyskami złączone w jednym miejscu, na hełmie trzy pióra. **Kroje.**

Skrzydła dwa obok siebie rozpięte, jedno na lewo, drugie na prawo. **Dantyszek I.**

* **Skrzydła** dwa obok siebie rozpięte, jedno na lewo drugie na prawa, pola czarne i białe, II miecz ostrzem do góry, obok maczuga, III jak II, IV jak I. **Dantyszek II.**

Skrzydła dwa stulone, barkami oba na lewo, przez nie balka równo z niemi, nad hełmem osoba w koronie po kolana, opasana, bez rąk, rękawy jednak są widoczne, suknia szachowana. **Polencz.**

Skrzydła sępie barkiem w lewo, przy niem noga ptasia, w hełmie trzy pióra. **Topacz.**

* **Skrzydło** do góry wyciągnięte, krzyż kawalerski bez prawego ramienia, II pól księżycy, — nad koroną trzy pióra **Gieysz.**

* **Skrzydło** orle czarne, II białe, obadwa od barku na dole do góry rozciągnięte; — w hełmie skrzydło jedno białe. — **Kryger.**

* **Skrzydło** orle do góry wzniesione, II trzy piramidy, — nad hełmem trzy pióra. **Hajdensztejn.**

* **Skrzydło** orle podniesione, II gwiazda, pod nią krzyż, na hełmie orle skrzydło. **Isiora.**

Skrzydło orle w prawo barkiem na polu. **Hajszyński pwt.**

* **Słodzi** dwa główkami na krzyż położone, u góry i u dołu gwiazda, II korab' na morzu, — nad hełmem trzy pióra strusie. **Wodanowski 1791.**

Słoń stojący w lewo, z trąbą podniesioną. **Słoń.**

Słońce. Słońce.

Słońce, nad niem u góry krzyż. **Kamieniecki pwt. 1801.**

Słońce, na niem u góry krzyż, na którego ramionach przy końcu wręby. **Iwanicki.**

Słońce, w hełmie trzy pióra strusie. **Maszkowski.**

Słońce w promieniach. **Ostrowski m. n. 1610.**

Słońce w promieniach. **Podolskie wdztwo.**

Stup kamienny, nad nim wierzch baszty, nad hełmem pięć piór strusich. **Roch II.**

Stup kamienny, u góry korona, nad hełmem to samo. **Kolumna. Roch I, Pierzchała.**

Stup prosty równo stojący, w okóło napis: ЗНАК БОЙЦКА ЕГО ЦРК В ЗАПОРОКОГО. **Zaporozże 1657.**

Stup wzdłuż tarczy, w hełmie trzy pióra strusie. **Kotwic II.**

Stupy trzy prostopadle stojące, u góry złączone balkiem, nad średnim strzala ostrzem do góry. **Sołokoj, Paszkiewicz.**

* **Smok** w górę łbem, II trzy baliki z ukosa z prawej ku lewej stronie na dół, — w hełmie trzy strusie pióra **Trach.**

Snop pszenicy stojący na ścierni. **Taraszcza m. 1801.**

Snop w około którego wijący się wąż, nad hełmem trzy pióra strusie. — **Bieniewicz Brunweja 1845.**

Snop zboża dwa razy związany, u góry kilka kłosów. — **Snop Wazów.**

Snopek jęczmienia opasany wstęgą, trzy liście. **Janusowicz.**

Sosna o trzech wierzchach, nad hełmem mąż zbrojny z takąż sosną w prawej ręce, (pięć korzeni u Paprockiego). **Godziemba, Trzy sośnie.**

Sosny trzy na jednym pniju z pięciu korzeniami, nad hełmem bandy rozpuszczone. — **Baby 1487.**

Sowa dziobem na prawo, skrzydła podniesione, stoi na pieńku o dwóch sękach. **Bartliński.**

Sowa siedząca na murze, nad sową gwiazda sześciograniasta, nad hełmem w wieńcu dwie gałazki palmowe na krzyż. **Helenniec Woelke 1844.**

Sowa stojąca w lewo. **Sowa.**

Sowa stojąca w prawo. — **Brzezina.**

Sowa w prawo na pieńku stoi, skrzydła podniesione, na hełmie pięć piór strusich. **Czarliński.**

Sroka w prawo na gałazce siedzi. **Rochcicki, Srocznik.**

Stopnie trzy ze skały, na nich głoska T, na rogach bochenki chleba utkwione, nad hełmem

- pięć piór strusich. **Kornic, Błochosław Hospody, Bies.**
- Strażnica** mająca u dołu bramę otwartą, a nad nią na tarczy orzeł jednogłowy w prawo obrócony. **Witkowo m.**
- Strzela** od góry do dołu, od lewej ku prawej stronie, na niej strzała ostrzem od góry, nad koroną głowa ogara. **Beit.**
- Strusich piór siedm, nad hełmem to samo.** — **Mniszech, Kończyc, Siempior.**
- Strzał** pęk ostrzami do góry w połowie związany wstęgą, nad hełmem ogon pawi. **Tuzin strzał.**
- Strzała** bez ostrza złamana, u góry nakrzywiona na prawy bok, a u dołu na lewy, przez połowę przechodzi linja. **Odyniec III, Burba.**
- Strzała** na dwoje rozdarta ułożona na kształt głoski X, druga przez środek od dołu, na hełmie trzy pióra. **Komonliaka.**
- Strzała** od końca rozdarta, od żelaza szpic złamany i zakrzywiony z lewej strony, przez strzałę krzyż środkiem, między rozdartemi końcami ośm, na hełmie pięć piór. **Baworowski.**
- Strzała** ostrzem do dołu bez piór, u dołu jelec, w środku krzyż, w hełmie trzy strusie pióra. — **Siekierz.**
- Strzała** ostrzem do dołu między dwiema liljami, przez hełm druga strzała. — **Blacha, Budwicz.**
- Strzała** ostrzem do dołu na dwóch trójkątach, na niej dwa krzyże, w koronie pawi ogon. **Stołobot.**
- Strzała** piórami do góry, ostrzem rozciętym do dołu, od prawej ku lewej stronie. **Kozubek.**
- Strzała** ostrzem do dołu oparta na boku, w hełmie trzy strusie pióra. **Sielawa.**
- Strzała** ostrzem do dołu stojąca między dwoma blankami, w hełmie ręka w zbroi do góry wzniesiona, a w niej dzida ostrzem w lewo. **Natarcz.**
- Strzała** ostrzem do dołu, u góry rozdarta nad skałą o trzech wierzchołkach, nad koroną rogami do góry. **Achmat 1751.**
- * **Strzała** ostrzem do góry, drzewce u dołu rozplątane na dwa kawałki, w połowie przecięte linją, II gryf wspięty w prawo, z mieczem podniesionym, w prawej łapie, — na hełmie pół gryfa z mieczem. **Chodkiewicz.**
- Strzała** ostrzem do góry, koło której waż okręcony głową do dołu, obok trzy grzyby. — **Bajbuza.**
- Strzała** ostrzem do góry, koniec rozdarte i zagięte w kształcie głoski S, na około waż ogon swój w pysku trzymający. **Szydłowiecki.**
- Strzała** ostrzem do góry, koniec rozczepiony i na dwie strony wygięty tworząc kotwicę, na końcach dwie gwiazdy. — **Birkut.**
- Strzała** ostrzem do góry, koniec rozczepiony, po bokach dwie gwiazdy. **Doliński.**
- Strzała** ostrzem do góry, koniec rozczepiony, pod ostrzem dwa krzyże. **Wańkowicz.**
- Strzała** ostrzem do góry, koniec rozczepiony, pod ostrzem krzyż, obok z prawej strony gwiazda, z lewej księżyc niepełny barkiem w lewo. **Dzedzel.**
- Strzała** ostrzem do góry, koniec rozczepiony, pod ostrzem krzyż, po bokach dwie gwiazdy. **Wotkowicz.**
- Strzała** ostrzem do góry, koniec rozczepiony, pod ostrzem pół krzyża z lewej strony. **Dolski.**
- Strzała** ostrzem do góry, koniec

- rozdarty, w nim pałka, pod ostrzem dwa krzyże. **Puksza.**
- Strzała** ostrzem do góry, nad hełmem ręka zbrojna z mieczem do cięcia w prawo. **Azulewicz 1768.**
- Strzała** ostrzem do góry, nad nią gwiazda, w połowie krzyż u dołu złamany, nad hełmem pięć piór strusich. **Odyniec II.**
- Strzała** ostrzem do góry, na hełmie skrzydło orle, na niem także strzała. **Troska.**
- Strzała** ostrzem do góry, na lewo księżyc niepełny, na prawo gwiazda ośmiograniasta. — **An-cuta.**
- Strzała** ostrzem do góry, na niej dwa balki, opiera się z prawej strony na trójkącie, z lewej na równoramiennym krzyżu. **Sebastianowicz 1646.**
- Strzała** ostrzem do góry, na niej dwa krzyże, obok z lewej strony pochyła szabla jalcem do góry. **Samsonowski.**
- Strzała** ostrzem do góry, na niej trzy krzyże. **Makarowicz, Makarowskich**
- Strzała** ostrzem do góry, obok tej dwie gwiazdy złote w polu błękitnem, w hełmie zaś kruk, w dziobie pierścien brylantowy trzymający. **Weron.**
- Strzała** ostrzem do góry, opiera się na kuli ziemskiej, przez strzałę przechodzą dwa krzyże, nad koroną trzy pióra. **Okun.**
- Strzała** ostrzem do go góry, opiera się na podkowie barkiem do góry, nad koroną dwie ręce zbrojne w ramionach złączone, trzymające podkowę. — **Zboński 1798.**
- Strzała** ostrzem do góry, opiera się na pół pierścieniu, nad koroną dwie ręce panieńskie do góry wyciągnięte. **Ogończyk, Ugończyk, Pogończyk, Powala.**
- Strzała** ostrzem do góry, opiera się na pół pierścieniu, pod ostrzem dwa krzyże. — **Jakimowicz.**
- Strzała** ostrzem do góry, opiera się na pół pierścieniu, pod ostrzem krzyż. **Kończa.**
- Strzała** ostrzem do góry, piórami na dół, na końcach ostrza dwa krzyże, u dołu dwa krzyże, nad koroną mitra. — **Rozeński II.**
- Strzała** ostrzem do góry, pod nią pół pierścienia a niżej jeszcze róża, nad hełmem pięć piór pawich strzałą w prawo przeszytych. **Gnieszawa.**
- Strzała** o dwóch żelźcach ostrzem do góry, pod nią trzy wręby, nad koroną trzy pióra. — **Rubiesz.**
- Strzała** ostrzem do góry, pod ostrzem dwa krzyże. **Świrski.**
- Strzała** ostrzem do góry, pod ostrzem krzyż. **Tymiński.**
- Strzała** ostrzem do góry, pod ostrzem pół krzyża z lewej strony **Kosmowski.**
- Strzała** ostrzem do góry, pod ostrzem trzy krzyże. **Makarewicz, Wasienowicz.**
- Strzała** ostrzem do góry, pod żelźcem dwa jelca jeden pod drugim, nad hełmem lis wyskakujący w lewo. — **Lis, Bzura, Mzura, Murza.**
- Strzała** ostrzem do góry, przecina w środku jabłko podtrzymywane przez dwie niedźwiedzie łapy, nad hełmem skrzydło sępie przeszyte strzałą. **Pnieynia.**
- Strzała** ostrzem do góry, przez drzewce dwa wręby, II kotwica bez ucha, obok dwie gwiazdy, III półtora krzyża, z lewej brak ramienia dolnego. **Cyro m. n.**

Strzała ostrzem do góry, przez dwa pasy równoległe przechodzi, na hełmie trzy pióra. **Blankenstein.**

Strzała stojąca ostrzem do góry, przez środek jej krzyż, po bokach gwiazdy ośmiopromienne, nad hełmem orle skrzydło, na prawo strzałą przesyte. **Newlin.**

* **Strzała** ostrzem do góry, u dołu na II zakończona ogonem orlim, III baran w prawo na murawie, IV trzy miecze w jabłku utkwione, V rzeka skośnie ku lewemu płynąca, na początku której krzyż kawalerski, VI binda w koło związana końcami na dół, VII rzeka skośnie ku lewemu płynąca, VIII W głoska, IX róża, X trzy podkowy barkami do środka, na dolnej utkwiony miecz, XI krzyż podwójny u góry strzałą zakończony, XII topór ostrzem w prawo, XIII krzyż półtoraczny, lewego dolnego ramienia brak, — nad koroną trzy hełmy, nad pierwszym i trzecim po trzy pióra strusie, nad drugim pania z głową opasaną między dwoma jeleniami rogami. **Małachowskich 1804.**

Strzała ostrzem do góry, u dołu rozcięta, w połowie przechodzi drzewce. **Maszkowicz.**

Strzała ostrzem do góry, u dołu rozdarta, nad rozdarcie wręb (krzyż), nad koroną dwie palny, po bokach dwa krzyże, a koło nich po cztery małe. **Kościusza II, Miłoszewski.**

Strzała ostrzem do góry, w połowie dwa balki pod kątem, końcami do dołu, pod strzałą trzy wręby. **Alabis.**

Strzała ostrzem do góry, w połowie drzewca rozdarta a koń-

ce na obie strony zakrzywione, nad hełmem ogon pawi z taką strzałą, po bokach z dwóch koron dwie ręce wychodzą, w prawej krzyż ruski, w lewej miecz. **Pieniążek.**

Strzała ostrzem do góry, w połowie drzewce rozdarte, a koniec na obie strony zakrzywione, nad hełmem ogon pawi przesyty taką strzałą. — **Odrowąż.**

Strzała ostrzem do góry, w połowie drzewce rozdarte, a koniec na obie strony zakrzywione, nad tarczą dwa hełmy, nad pierwszym skrzydło orle w lewo z taką strzałą jak w herbie, nad drugim pięć piór strusich. **Milżeckich 1733.**

Strzała ostrzem do góry, w połowie krzyż, u dołu na prawy bok złamana, nad hełmem pięć piór strusich. **Odynec I.**

Strzała ostrzem do góry, w połowie pierścień opiera się na głosce W, na hełmie trzy pióra strusie. **Okmiński.**

* **Strzała** ostrzem do góry, w połowie przecięta, koniec rozplątany pod kątem ostrym, części zagięte, II gryf wspięty w prawo, w łapie miecz podniesiony, III labędź w prawo stojąca, IV pogoń zwyczajna, V trzy trzy wręby, — nad tarczą trzy hełmy, nad pierwszym sześć piór pawich, nad drugim pół gryfa w prawo z mieczem podniesionym w łapie, nad trzecim labędź z podniesionymi skrzydłami w prawo **Chodkiewicz III.**

Strzała ostrzem do góry, w połowie przecięta wrębem, przez połowę którego od dołu do góry, od lewej ku prawej stronie przecinając, ostrze prawe strzały przechodzi wręb. **Zaczki m. n.**

Strzała ostrzem do góry, żelzece rozdarte, końce nagięte, przy każdym z nich gwiazda, nad hełmem trzy pióra a przez nie też strzała. **Kalinowa.**

Strzała u dołu rozdarta, końce do góry żelzeccem, w poprzek niej miecz rękojeścią w lewo. **Sietrzeńcowiec, Bogusz.**

Strzała w połowie rozdarta, żelzeccem do góry, nad nią krzyż, nad hełmem trzy pióra strusie. **Kościesz, Szregonia.**

Strzała wywrócona, żelzece odkrzywione, po prawej stronie gwiazda, po lewej księżyc niepełny barkiem w bok, nad hełmem trzy pióra strusie. **Kurcz.**

Strzały dwie jedna pod drugą żelzeccami w prawo, pod nimi księżyc niepełny rogami na dół, pod nim gwiazda, w hełmie trzy strusie pióra. **Rudecki.**

Strzały dwie na krzyż ostrzem w prawą stronę obrócone, nad koroną pięć piór strusich. — **Górski.**

Strzały dwie na krzyż złożone, ostrzem do dołu, piórami do góry, nad nimi u góry księżyc niepełny rogami do góry, z jego środka wychodzi krzyż równoramienny, po bokach strzał dwa księżycy niepełne rogami do góry, nad nimi dwie gwiazdy sześciograniaste. — **Macenko 1670.**

Strzały dwie złączone, ostrza do góry i do dołu, na końcach cztery krzyże, nad koroną mitra. **Rozeński I.**

Strzały pół ostrzem do dołu, brak lewego końca, u góry krzyż formuje wręb przecinając strzały, przy krzyżu z lewej strony kółko, między krzyżem i ostrzem, na drzewie głoska S.— **Tamberk m. n.**

Strzały pół ostrzem do góry, pod nią wstęga związana końcami do dołu. **Nowosiel.**

Strzały pół prosto ostrzem do góry obróconej, pod nią ogon orli, na hełmie trzy pióra strusie. **Niesobia, Krzywosąd.**

Strzały rozdartej dwie połowy, ostrzem w górę z sobą skośnie przekrzyżowane, po bokach gwiazda sześciograniasta, nad hełmem trzy pióra strusie. — **Giejsztor.**

Strzały, spodkiem trzy listki konikowe, na hełmie trzy strzały. **Podjaski.**

Strzały trzy na krzyż idące. **Płoskirowski pwt. 1801.**

Strzały trzy ostrzem w lewo obrócone równoległe od prawej ku lewej stronie, od dołu do góry idące, przecięte w połowie na krzyż gałązką bukową z liśćmi u góry, a nad tarczą łozia **Czempin m.**

Strzemię, przez środek przechodzi miecz ostrzem do góry, rękojeścią do dołu, na hełmie strusie pióra. **Strzemiecz.**

Strzemię, w hełmie pięć piór strusich. **Strzemię.**

Strzemiona trójkątne dwa u góry sznurem złączone, na koronie pawie ogon. **Drangwicz.**

Szabla ostrzem do góry, rękojeścią do dołu, nad hełmem strusie pióra. **Szabla.**

Szable dwie gołe na krzyż, rękojeściami do góry, na końcach po krzyżu. **Mohyla I.**

Szable dwie na krzyż, do góry końcami, jedna ordynka, druga pałaszowata, między nimi u góry krzyż kawalerski, obok na prawo gwiazda, na lewo pół księżyc. **Dołszkiewicz.**

* **Szable** dwie ostrzem do góry na

- krzyż, na jelicach krzyże, II krzyż równoramienny, na końcach balki, III serce dwoma strzałami przeszyte, IV półtrzcica krzyża, brak lewego dolnego ramienia, V w środku bawola głowa z pierscieniem w pysku, nad nią gwiazda, — nad tarczą mitra. **Mohyla II.**
- Szable** dwie rękojeściami do góry, ostrzami do siebie, w połowie z sobą związane, nad hełmem pięć piór, a na nich z ukosa szabla. **Kaluszowski.**
- Szachownica**, nad hełmem murzynka w koronie z bindą na głowie, trzymająca takąż szachownicę na piersiach. **Wezele.**
- Szachownica**, na jej środku na małej tarczy orzeł pruski, nad koroną murzyn w koronie trzymający szachownicę. **Gurowskich 1787.**
- * **Szachownica**, II pół jelenia wyskakującego z rogami do góry w lewo, — na hełmie pięć pawich piór. **Pudwels.**
- * **Szachownica** w lewej połowie tarczy od góry do dołu, II prawa połowa tarczy czysta, — w koronie pięć piór. — **Zabawa.**
- Szarfa** związana wkoło, końce do dołu na krzyż, nad nią strzała żelazcem do góry. — **Nowosieleccy.**
- Szarfa** związana wkoło, końce do góry, w środku gwiazda, u góry między końcami krzyż,
- w hełmie trzy strusie pióra. — **Zditowiecki.**
- Szczęki** dwie szczupakowe stojące, zębami do siebie, na hełmie dwa sępie skrzydła razem złożone, na których także szczęki. **Luzyński.**
- Szpada** rękojeścią w prawo, przez jej środek przechodzi pas, nad hełmem pięć piór strusich. **Dotrzyma 1827.**
- * **Szpady** dwie na krzyż między trzema liljami w trójkąt, pod szpadami głoska W, II lew wspięty w prawo w koronie, z tarczą w lewej a z mieczem w prawej lapie, — nad hełmem sępie skrzydło barkiem w prawo strzałą przestrzelone. **Bożydar Gautier 1847**
- Szpady** trzy rękojeściami w lewo, ostrzami się stykają, u dołu nad hełmem trzy strusie pióra. — **Gierszt.**
- Szpak** czarny na dębowym pieńku o pięciu korzeniach, nad hełmem pawie ogon. **Nieczuła.**
- * **Szubienica** ramieniem w prawo, pod nim wisi krzyż, II miecze dwa na krzyż złożone, lewy rękojeścią do góry, u prawego brak rękojeści, III szarfa związana w koło, końce do dołu na krzyż, IV kłamra końcami do dołu, w prawej koniec do góry, nad barkiem krzyż. — **Sienitow.**
- Szyszki** brzożowe dwie. **Jampolski pwt. 1801.**

T.

- T.** głoska, odwrotnie, nad nią gwiazda pięciopromienna. **Tarnopol m. ratusz 1650.**
- T.** głoska, w hełmie trzy pióra. **Hołownia.**
- T.** głoska, w podstawie i na koń-

cach trójkąty, nad koroną trzy pióra. **Kotwica, Kołataj.**

Tarcza gładka brunatna, nad koroną pawi ogon. **Janina, Pole** w polu. (Papr.)

Tarcza goła, na hełmie pięć piór. **Gzerwnia.**

Tarcza na ukos szachowana, nad hełmem sześć piór. **Kizinek II.**

Tarcza przez nią pas, na nim dwa listki winne, na hełmie trzy pióra. **Dangel.**

Tarcza rycerska, nieco w lewo zwrócona, nad hełmem pięć piór pawich. **Janina II.**

Tarcza szachowana, z jej środka orzeł pruski w koronie, pod tarczą order św. Stanisława i krzyż maltański, tarczę trzymają dwa lwy w koronach, nad koroną murzynka, trzymająca w ręku szachowaną tarczę. **Gurowski.**

Tarcza wojenna goła. **Zgraja.**

Tarcza wypukła, nad hełmem trzy tarcze. **Kreutzen.**

Tarcze trzy, dwie w górze, jedna u dołu. **Stretkowski.**

Tarcze trzy. **Trzy tarcze.**

Topór ostrzem w lewo, nad hełmem takież topór nachylony. — **Starza.**

Topór ostrzem w prawo, nad koroną takież topór pochylony. — **Oksza.**

* **Topór** ostrzem w prawo, II orzeł austriacki w koronie, bez środkowej tarczy i herbów na skrzydłach, III jak II, IV jak I, w środku na tarczy lew wspięty w prawo, ogon zadarty, bez korony, — nad koroną pół lwa w koronie w prawo, w łapie topór trzyma podniesiony. **Topór Tęczyńskich.**

Topór ostrzem w prawo, takież w koronie, z ukosa drzewcem w prawo. **Topór.**

Topór w prawo ostrzem, nad nim krzyżyk, nad hełmem pięć piór. **Bokij.**

Topór z oprawą, ostrzem w prawo, na toporze gofąb' z podniesionemi skrzydłami w prawo, po za gofąbiem gwiazda sześciopromienna, nad hełmem trzy pióra strusie. **Jakubowski 1764.**

Topory dwa obuchami do góry, ostrzami odwrócone od siebie, nad hełmem trzy pióra. **Bradacice, Bratczyce.**

Trąb myśliwskich siedm, środkowa tylko prosta reszta zaś krzywe w konchę ułożone, munsztukami z sobą się schodzą, nad niemi księżyc niepełny, rogami do góry, z których wychodzą gwiazdy. **Reźnie.**

Trąba myśliwska munsztukiem w prawo, obwiązana sznurami do góry, na nich krzyż, w hełmie trzy strusie pióra. **Suchekomnaty.**

Trąba myśliwska ze sznurkiem, nad dwóch ptasich nogach stojąca, nad hełmem dwie ręce zbrojne. **Krokowski.**

Trąba, na jej grzbiecie trzy lilje, nad koroną dwa rogi bawole, a na nich po trzy lilje. — **Kizinek I.**

Trąby dwie myśliwskie, munsztukami do góry, w środku miecz rękojeścią do góry, w hełmie trzy strusie pióra. **Rustejko.**

Trąby myśliwskie dwie na krzyż, nad koroną trąba. — **Doregowski.**

Trąby trzy munsztukami do siebie zbliżone, nad koroną dwie trąby stojące. **Jordan.**

Trąby trzy munsztukami związane, nad górną dwa skrzydła orle. **Trąby II.**

Trąby trzy myśliwskie z nawią-

zaniem. munsztukami w jedną stronę, nad hełmem pięć piór strusich. **Trąby.**

Trójkąt końcem do góry, jednego boku brak, nad nim dwie lilje, w środku jedna (jak w Gozdawie), nad hełmem panna z uciętymi rękami, nad głową trzy wrzeciona, tarczę trzyma dwóch rycerzy. **Gulcz.**

Trójkąt, na którego kątach trzy głowy, obok cztery pióra strusie, niżej głowa ludzka w koronie. **Glasesnap.**

Trójkąt podstawą do góry, przy każdym wierzchołku kąta gwiazda sześciopromienna, nad nim pszczoła, w środku tegoż gwiazda, nad hełmem łabędź w lewo, pod nim dwie gałązki warzyny, nad nim cyrkiel rozarty. **Gięzosił 1816.**

Trójkąt, z jego środka wychodzi głoska T. **Skreczyna.**

Trójkąty dwa jeden pod drugim, końcami stykające się, w środku

wierzchniego kawalerski krzyż, na hełmie trzy strusie pióra. **Oszczewski, Oszewski.**

Trójkąty dwa obok siebie złączone, nad nimi krzyż — **Brzaska.**

Trójkąty dwa ze sobą związane, tak, że tworzą pięć kątów, nad wierzchołem lilja biała, w koronie trzy pióra strusie. — **Pietyróg.**

Trójkąty dwa złączone, nad nimi ze środka krzyż, nad koroną pawi ogon. **Rozmiar.**

Trójkąty trzy jeden nad drugim bez podstawy dolnej, nad koroną trzy pióra strusie. **Rappe.**

Trójkąty trzy złączone z sobą, tworzą pięciopromienną gwiazdę, u góry nad temi lilja. — **Piatyr.**

Twarz ludzka z rogami, w koronie na głowie i pod brodą. **Do-brzyńska z.**

U.

Ucho od kotła końcami do góry, w połowie ku górze od lewej ku prawej stronie przeszyte cięciwą, przecinającą także miecz poszczerbiony rekojeścią do góry. **Zołotarenko 1660.**

Ucho od kotła końcami do góry, w środku gwiazda. — **Puchalski.**

Ucho od kotła końcami do góry,

w środku miecz poszczerbiony rekojeścią do góry, nad koroną noga zbrojna z ostrogą. **Nowina, Złotogoleńczyk** (Paprocki **Woy-na**).

Ucho od kółka, w środku strzała końcem do góry, na niej krzyż, na hełmie trzy strusie pióra. — **Mądrostki.**

W.

- W** dwie głoski jedna nad drugą, trzecia takąż nad niemi odwrotnie, przez środek linja łącząca je z góry do dołu, w hełmie trzy strusie pióra. **Ostrożęcki**.
- W**. głoska, nad hełmem korona, w niej takąż głoska, pod tarczą godło: DEO REGI PATRIAE. **Abdank, Skuba, Skarbek**.
- W**. głoska, nad hełmem lew. **Ma-chowski**.
- W**. głoska, nad korona pół lwa w lewo, ogon zadarty, w łapach głoska W. — **Abdank III, Małachowski**.
- W**. głoska, nad nią dwa krzyże złączone w jeden, nad końcem wierzchniego gwiazda. — **Sultan**.
- W**. głoska, nad nią strzała ostrzem do góry, pod ostrzem dwa krzyże, nad hełmem trzy pióra strusie. **Andronowski**.
- W**. głoska, nad nią strzała ostrzem do góry, w której połowie pierścień, nad hełmem trzy pióra. — **Hgowski (Paprocki Hgowski)**.
- W**. głoska, nad nią u góry trzy wręby. **Dermund**.
- W**. głoska, na niej krzyż, to samo w hełmie. **Syrokomla**.
- W**. głoska, na niej u góry T głoska. **Wyhowski**.
- W**. głoska, na środku strzała złamana żelazcem do góry, nad hełmem skrzydło sępie przesyte strzałą. **Chalecki, Schalec**.
- W**. głoska, u góry zakryta balkiem, pod nią trzy wręby, nad balkiem słup, na nim księżyc niepełny barkiem do góry, nad nim dwa wręby. **Pocij**.
- W**. głoska, z jej środka do dołu strzała ostrzem. — **Wojniłowicz**.
- W**. głoska, z jej środka strzała ostrzem do góry, lewego końca brak. **Krokwy**.
- * **Wal**, (vallum locatorum) przechodzi środkiem zoranej ziemi, II pole czyste, step. — **Bałcki pwt**.
- Wąsy** do dołu zakręcone, nad niemi krzyż kawalerski. **Kostrowiec**.
- Wąsy** do dołu zakręcone, nad niemi krzyż kawalerski, pod nim trzy wręby. **Morachowski**.
- Wąsy** do dołu zakręcone, nad niemi strzała ostrzem do góry, a na niej dwa krzyże. **Żaba**.
- Wąsy** na dół zakręcone, nad niemi strzała ostrzem do góry, a na niej krzyż. **Łuski**.
- Wąsy** zakręcone do dołu, nad niemi strzała ostrzem do góry, na niej z lewej strony ramię. **Jeleński**.
- Wąsy** zakręcone do dołu, nad niemi u góry strzała ostrzem do góry. **Kapusta**.
- Wąż** łbem do góry w koronie polykający dziecię. **Wąż** (herb Sforzia królowej Bony).
- * **Wąż** około sztaby owinięty, II skrzydło sępie prawe, — nad hełmem trzy pióra strusie. **Działosza II, 1834**.
- Wąż** pyskiem w prawo cały wygięty. **Herburz m. n.**
- Wąż** skrecony w koronie, głowa w prawo, z pyska wywalony język. **Wąż I**.
- Wąż** w koronie prosto w górę, w pysku jabłko na prawo, od

- szy skręcony, w hełmie pięć piór. **Wąż III, Wężyk.**
- * **Wąż** w koronie, pyszczek w prawo polykający dziecię, II lew wspięty w koronie w prawo, III jak II, IV jak I, V ciołek zwrócony w prawo. — **Ciołek Torelli.**
- Wąż** zwinięty, łeb do góry, przed tym jabłko z listkami, a na niem krzyż. **Wąż II.**
- Węda** dwoista, na końcu u góry dwa krzyże, nad hełmem pięć piór strusich. **Tończyk.**
- Wędy** trzy równoległe sobie. **Bielikojez.**
- Węże** dwa skręcone w kształcie 8, łbami do siebie, w środku krzyż. **Złota wolność.**
- Węże** dwa w koronie skręcone, jeden głową w prawo, drugi głową w lewo, dotykają się językami. **Wąż IV.**
- Węże** trzy wijące się jeden nad drugim, głowami w prawo. — **Dziuli.**
- Widół** dwoje żelaznych po bokach ostrzami do góry, trzecie zaś wprost na dół, wszystkie na jeden kij niby wbite, nad hełmem dwoje widół pobocznych. **Widły.**
- Widły** o trzech zębach pod prostymi kątami, stojące na podstawie. **Kroszyński.**
- Widły** żelazne potrójne do góry, nad hełmem dwa skrzydła. **Gabelentz.**
- Wielbłąd** stojący w prawo z podniesioną nieco prawą nogą, nad hełmem dwie łabędzie szyje, u góry stykające się. — **Michorowski.**
- Wieniec** wawrzynowy, w jego środku na krzyż od prawej ku lewej miecz, od lewej ku prawej klucz zębem na dół, nad koroną trzy strusie pióra. **Barzta 1820.**
- Wieniec** z róż, pod nim księżyc niepełny, obok ośm gwiazd, nad koroną takiż księżyc, nad nim wieniec. **Falkenhan.**
- Wieża** wyskakujący z muru w lewo, trzymający w pysku dwa kłosa pszenicy. **Łukocki.**
- Wieża** pół dzikiego z muru wyskakującego w prawo, w pysku trzymający dwa kłosa pszenicy, nad hełmem trzy pióra. — **Łukocz.**
- Wiersza** między dwoma toporami. **Złota wiersza.**
- Wiersza**, w hełmie trzy strusie pióra. **Wiersza.**
- Wiewiórka** na lewo, przednie łapki do góry, nad hełmem to samo. **Bartsch.**
- Wiewiórka** w prawo bieży, ogon zadarty, nad hełmem także między rogami. — **Achinger, Achinger.**
- Wieża** dwupiętrowa z chorągiewką u góry, u dołu nad bramą głowa ludzka z brodą w hełmie, na pierwszym piętrze otwór kolisty, na drugim dwa okna, obok pierwszego piętra napis: 1572. **Odolanowo m.**
- Wieża** murowana, brama otwarta, w jej środku stoi mąż zbrojny z mieczem podniesionym do cięcia w prawo. **Nakło m.**
- Wieża** o dwóch oknach i bramie, nad nią u góry orzeł jednogłowy w prawo, skrzydła rozpostarte, na piersiach głoska C **Kościan m.**
- Wieża** o dwóch oknach i bramie otwartej, między dwoma dębami gałęziami z liśćmi i żołędziami, pod tarczą: 1556. **Smigiel m.**
- Wieża** o trzech basztach małych u góry, brama otwarta. **Sulmierzyce m.**
- Wieża** z otwartą bramą, — **Nowe miasto m.**

- Wieża** piętrowa, ma dwa okna u góry i bramę u dołu. **Wysoka m.**
- Wieża** pusta na wyspie wśród jeziora, obok tarczy: 1422. **Kruszwica m.**
- Wieża** z bramą otwartą, nad nią na tarczy: I, ostrze strzały przecięte helkiem, II sześć podwójnych lilij w dwa rzędy, III sześć podwójnych lilij w trzy rzędy, IV jak I, — pod wieżą: 1422. **Rydzyna m.**
- Wieża** z dachem spiczastym, o pięciu oknach, u dołu brama rozwarta. **Czerniejowo m.**
- Wieża** z dwoma oknami i szkarpą, z poza niej wygląda lew idący w prawo. **Pogorzele m.**
- Wieża** z oknami i bramą, stoi na czterech kulach. — **Pleszew' m.**
- Wieża** z oknem u góry a bramą otwartą u dołu, dach ostry, obok tarczy: 1641. **Jarocin m.**
- Wieże** dwie kwadratowe obok siebie, ze spiczastymi dachami, w każdej trzy okna, w hełmie trzy strusie pióra. **Wieże.**
- Wieże** dwie, we środku między niemi słup turecki. **Braclawski pwt. 1801.**
- Wieże** dwie wystające z muru, między niemi święty Jerzy na koniu, zabijający smoka w prawo, na murze: 1659. **Trzciele m.**
- Wieże** dwie z choągiewkami u góry, między niemi podkowa z ocelami, barkiem do góry, nad nią krzyż, pod podkową dwie lilje złączone, pod niemi łozia, w około tarczy binda związana, końcami na doł. **Borek m.**
- Wieże** trzy na murze w sześć rzędów, nad hełmem pięć piór, na nich trzy wieże. — **Grzymała III.**
- Wieże** trzy, pod niemi brama otwarta z kratą, nad hełmem pięć piór, na nich trzy wieże. **Grzymała I.**
- Wieże** trzy, pod niemi brama otwarta, a w niej mąż zbrojny z mieczem w rękę, nad hełmem ogon pawi, a na nim trzy wieże. **Grzymała II.**
- Wieże** trzy, pod niemi brama otwarta, z tej wychodzi mąż zbrojny, nad hełmem pięć piór strusich. **Grzymała IV.**
- Wieże** trzy, pod niemi mur, nad hełmem skrzydło orle strzałą w lewo przestrzelone. **Grzymała V.**
- Wieże** trzy, pod niemi mur, nad hełmem pięć piór strusich, na nich trzy wieże. — **Grzymała VI.**
- Wieże** trzy w środkowej bramie, w niej dwa klucze na krzyż. **Brojec m.**
- Wilk** stojący w koronie, w przednich łapach trzyma kamień. — **Fleming.**
- Wręby** trzy jedna nad drugą, nad hełmem w czarze pół wyżła, na lewo wspiętego na łapach. **Korczak** (podług Papr. **Korczak II** tak samo, tylko co w hełmie to w tarczy, a co w tarczy to w hełmie).
- Wręby** trzy, jedna nad drugą, nad tarczą pół lilii. — **Wasilkowski.**
- * **Wręby** trzy, jedna pod drugą, II dwa zydle o trzech nogach jeden nad drugim, po nad niemi krzyżyki, III księżyc do góry rogami, w środku gwiazda, IV strzała żelazcem do góry, a dolna część rozdarta w kształcie podkowy, — nad hełmem pół psa w prawo wygląda z kapelusza. **Kmita.**
- Wręby** trzy, jedna pod drugą,

nad niemi strzała z dwoma żelzami jeden pod drugim. — **Wręby.**
* **Wręby** trzy, II strzała ostrzem do góry, przez nią dwa jelle, III półksiężyc rogami do góry,

w środku gwiazda, IV centaur korpusem w prawo, głowa w lewo, z łuku strzała, -- w środku między tarczami na tarczy lilja podwójna. **Trizna m. n.**

Y.

Y. głoska, ułożona z łańcucha. — **Skidziński 1616 m. n.**
Y. głoska, z podstawką u dołu. **Dederkało.**
Y. głoska, z podstawką u dołu, w połowie przecina ją belk, o-

bok z prawej strony księżyc niepełny barkiem w prawo, rogami w lewo, z lewej strony sześciograniasta gwiazda, nad głoską u góry pancerz bez rękawów. **Mazepa.**

Z.

Z. głoska. **Znin.**
Z. głoska z ogonkami, w połowie przecięta drugą głoską Z bez ogonków. **Borejko.**
Zając biegnący w prawo na murawie. **Taraszcza m. 1791.**
Zając z podniesionymi skokami w lewo, nad hełmem trzy strusie pióra. **Kuniglis, Kinsglis.**
Zamek o czterech basztach, u góry dwie chorągiewki, po środku na tarczy orzeł jednogłowy ukoronowany, głowa w prawo, skrzydła rozpostarte. — **Międzyrzecz m.**
Zamek o trzech wieżach. **Mieszko-wo m**
Żelęca dwa strzałowe, jedno do dołu drugie do góry nad sobą, nad hełmem paw' z rozpuszczonym ogonem (u Papr. w dziobie trzyma żelęce). **Bogoria.**
Żelęca od strzał dwa na krzyż złożone, na ich końcach u dołu dwie gwiazdy sześciopromienne, między niemi sześciopromienna gwiazda. **Umaniec 1672.**

Żębów' rybich ośm, nad hełmem sępie pióra, a na nich rybia szczęka. **Rożański.**
Żęby trzy wilcze z góry do dołu, na prawo obrócone. — **Wilcze zęby.**
Ziółka trzy o trzech listkach z korzonkami (2 i 1), nad koroną trzy kłosa. **Rubach.**
Zofja św. z trzema córkami między końcami płaszcza. **Kijowska kptła.**
Żołędzie trzy z dwoma listkami związane, nad hełmem też samo. **Dąb**
Żubra głowa, od góry z prawej ku lewej miecz rękojeścią do góry, nad koroną ręka zbrojna z mieczem **Pomian.**
Żubra głowa w koronie na tarczy szachowanej, przez nozdrza ma pierścień przewleczony. **Kaliskie wdztwo.**
Żubra głowa z gołym mieczem, nad hełmem ręka zbrojna z włócznią. **Bugnerowicz 1595.**
* **Żuraw'** na jednej nodze stojący, w drugiej kamień trzymając, skrzy-

dła podniesione w lewo, II ręka z mieczem w prawo, III jak II, IV jak I, tylko odwrotnie obydwaj, — nad hełmem skrzydła dwa, między niemi kufel, z którego wygląda głowa żurawia. **Geschau.**

Żuraw' na prawo, tarcza rozdzie-

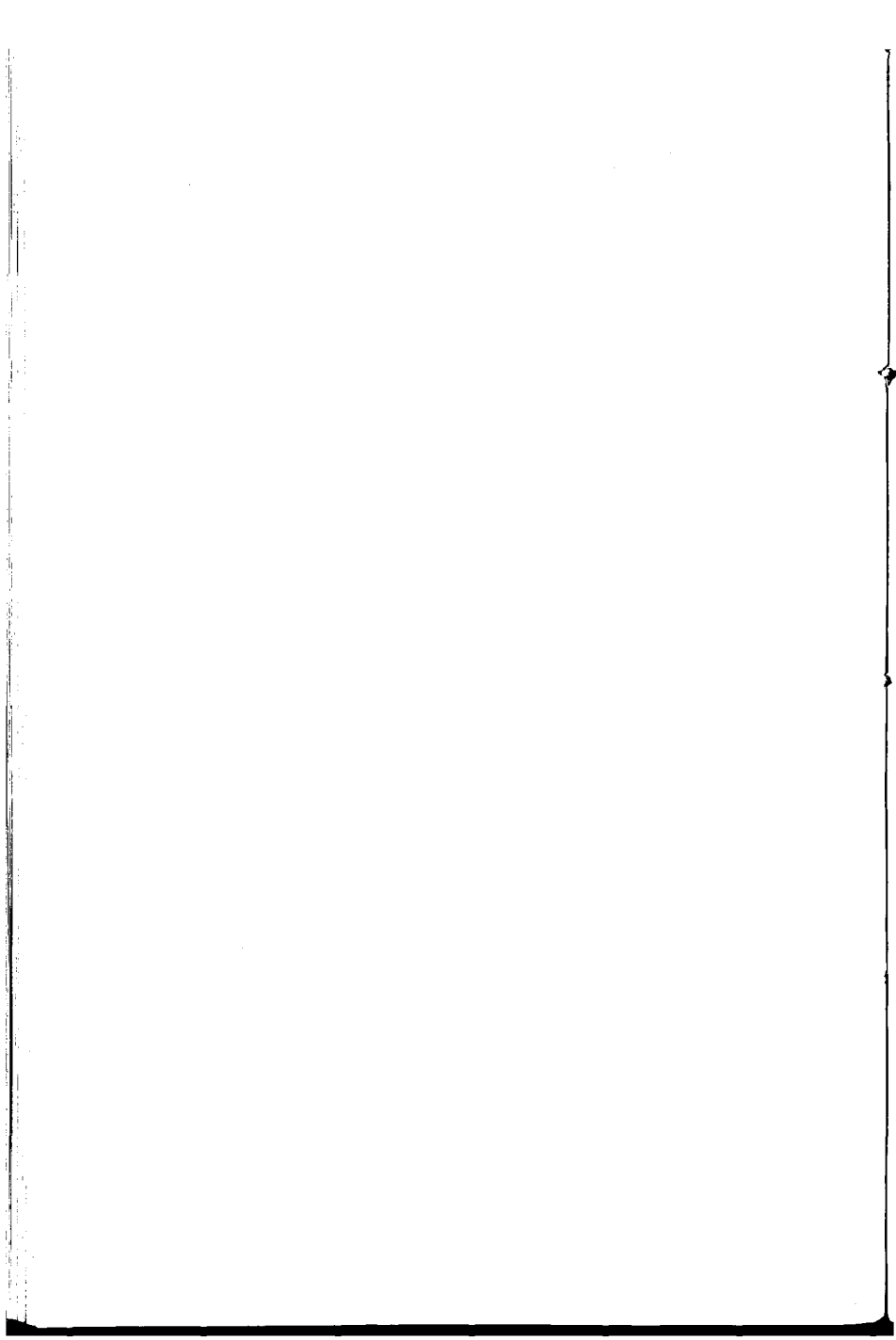
lona w szerz na dwa pola, u góry czarne u dołu białe, na niem dwie gwiazdy po bokach.

Taczała

Zydel o trzech nogach, średnia krótsza ma podłożoną gałkę, w hełmie trzy strusie pióra. —

Tomkowicz.

SPIS HERBÓW *).

A.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1. Abdank	54	14. Aleksandrowicz	15
2. Abdank II	16	15. Alemanni	42
3. Abdank III	54	16. Alexwange	45
4. Abrache de Kijow	19	17. Allabanda	20
5. Abstagen	24	18. Amadej	33
6. Achinger	56	Amadejowa a. Amadej	—
7. Achinger II	2	19. Amandi	25
8. Achmat	48	20. Ańcuta	49
Ajchinger a. Achinger	—	21. Andrault de Buy	32
9. Ajchler	5	22. Andronowski	54
10. Akszrak	46	23. Andrzejowski	18
11. Alabis	50	24. Anzelieri	8
12. Alantse	10	25. Araż	14
13. Alba Luna	6	26. Arcemberski	11
Aleksander Pan, a Skan- derbek	—	27. Aurszwald	22
		28. Azulewicz	49

B.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
29. Baby	47	32. Bakałowicz	19
30. Bacciarelli	32	33. Balcerowicz	10
31. Bajbuza	48	34. Balcerowicz	45

*) Cyfra pierwsza oznacza liczbę herbów, cyfra druga stronicę słownika, bez cyfry odmienne nazwisko herbu.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
35. Bartliński	47	81. Bóbr I Bobrowskiego	3
36. Bartoloni	2	82. Bóbr II Bobrowskiego	3
37. Bartsch	56	83. Bodek	17
38. Baryczko	18	84. Boduła	23
39. Barzta	56	85. Bodziec Rogalskiego	44
40. Bastion	3	86. Bogoria	58
41. Bastion	34	Bogusz a. Sistrzeńciewicz	—
42. Bawół Wołowskiego	2	87. Bojanowicz	2
43. Baworowski	48	88. Bojca	18
44. Bażeński	30	89. Bojomir	19
45. Bąkowski	45	90. Bokij	53
46. Beczka	2	Bolesty a. Jastrzębiec	—
47. Bekaw'	21	Boleszyc a. Jastrzębiec	—
48. Bekesz	30	91. Bonarowa	23
49. Belina	41	92. Bończa	11
50. Belina II	42	93. Bończa II	11
51. Belina III	42	94. Bończa III	11
52. Bełty	2	95. Bończa IV	11
53. Bełza	39	96. Boner	5
54. Bem	1	97. Bontani	43
55. Bembek	21	98. Borch I	16
56. Berens	30	99. Borch II	9
57. Bernatowicz	41	100. Borejko	58
58. Bernsdorf	30	101. Borek	31
59. Bersin Berskiego	2	102. Borkiewicz	32
60. Berszten I	13	103. Bormann	22
61. Berszten II	13	104. Borski	31
62. Berżewicz	15	105. Bosak	22
63. Besier	9	106. Bożawola I	39
64. Betman	42	107. Bożawola II	39
65. Bezpali	4	108. Bożezdarz	17
66. Beztrwogi Lipińskiego	28	109. Bożydar Gautier	52
67. Biała	19	110. Bradacie	53
68. Białogłowski	8	111. Brandys	43
69. Białokurówicz	18	112. Brant	38
70. Białokurski	39	113. Brant II	4
71. Białynia	39	114. Brant III	5
Białynia a. Biała	—	Bratczyc a. Bradacie	—
72. Bibersztejn	44	115. Bratkowski	41
73. Bielak	13	116. Breza	42
74. Belikojcz	56	117. Brincken	44
75. Bieniewicz Brunweja	47	118. Brochwicz I	11
Bies a. Kornic	—	119. Brochwicz II	11
76. Birkut	48	120. Brochwicz III	11
77. Biskupiec Goldmanow	17	121. Brochwicz IV	11
78. Blacha	48	122. Brodziec	18
79. Blankenstein	50	Bróg a. Leszczyc	—
80. Blumberg	20	123. Bronic	11
Błohosław Hospody a. Kornic	—	124. Bronikowski	35

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
125. Bronisław	43	135. Bukowczyk	43
126. Bruun Linsenbartha	36	136. Bułat	28
127. Brunszwicki	22	Burba a. Odynieć III	—
128. Brzezicki	23	137. Burghard	34
129. Brzezina	47	138. Buttler	15
130. Brzeźnicki	2	139. Buttler II	46
131. Brzuchowiecki	43	140. Bydant	8
132. Brzaska	54	Bykowski a. Łopot	—
Budwicz a. Blacha	—	141. Bystrzycki	25
133. Budziszław Budziszewskiego	3	142. Bzachman	24
Budzisz a. Papatona	—	Bzura a. Lis	—
134. Bugnerowicz	58		

C.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
143. Campioni	9	162. Cieżosił	54
144. Carosi	24	163. Ciołek	4
145. Casafranca	17	164. Ciołek Torelli	56
Chale a. Wukry	—	165. Cios Bötchera	9
146. Chalecki	55	166. Cromer	32
Charytonów a. Charytono- wicz	—	167. Cyremberg	11
147. Charytonowicz	30	168. Cyro	49
148. Chaudoir	14	169. Czapla	4
149. Chocimirski	8	170. Czara Hińcza	4
150. Chodkiewicz	48	171. Czarliński	47
151. Chodkiewicz II	9	172. Czarnecki	32
152. Chodkiewicz III	50	173. Czarnecki II	35
153. Cholewa	10	174. Czarnkowski	2
154. Cholewa	13	175. Czarnowron Fijałkow- skiego	39
155. Cholewa II	28	176. Czeki	32
156. Cholewiec Tykla	5	177. Czerski	41
157. Chomańo	4	178. Czerwnia	53
158. Chorągwie	4	179. Czeszewski	15
159. Chrynicki	17	180. Czetwertyński I	26
160. Cielątkowa	19	181. Czetwertyński II	18
161. Cietrzew'	4	182. Czochron	16

D.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
183. Dangel I	36	186. Dantyszek I	46
184. Dangel II	53	187. Dantyszek II	46
185. Daniel Danielskiego	5	188. Dargelewski	28

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
189. Dab	58	221. Dosługa Majewskiego	15
190. Dąbrowa	40	222. Dostojewski	4
191. Dąbrowa II	39	223. Dotrzyna	52
192. Dąbrówka Morawskiego	39	224. Drangwicz	51
193. Dąbrowo-korab'	14	225. Drobyisz	10
194. Dąbrowki	36	226. Drogodar Fonroberta	16
195. Deboli	25	227. Drogomir	31
196. Dederkało	58	228. Drogosław	38
197. De la Grange	11	239. Drogosław II	19
198. Denhof	6	230. Druk	21
299. Denis	18	Drużyna a. Śreniawa	—
200. Dermund	54	231. Drya	37
201. Deszpot	38	232. Drzewica	19
202. Deszpot II	38	233. Dubenitz	23
203. Dębicz	35	234. Dubina	41
204. Dębnik Ejchlera	6	235. Dulicz	38
205. Dębno	17	236. Dulicz II	38
206. Dębóróg	38	237. Duńczyk	12
207. Dobenek	12	Dunin a. Łabędź	—
208. Dobrorad Woydego	14	238. Duninowski Ike	31
219. Doliński	47	239. Duszek Duszyński	11
210. Doliwa	37	240. Dwie róże	44
211. Dolski	48	241. Dwój-gryf Brzezińskiego	9
212. Dołabędź Głuszyńskiego	25	242. Dworecki	20
213. Dołęga	41	243. Dybowski	3
214. Dołozkiewicz	51	244. Dzedzel	48
215. Domaradzki	10	245. Działosza	43
216. Domaradzki II	40	246. Działosza II	55
217. Dominikanie	38	247. Działott de Castelati	3
218. à Donau	44	248. Dziuli	56
219. Dopomian Bogatki	7	249. Dzwonki	5
220. Doregowski	53		

E.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
Edele a. Wukry	—	253. Emberg	24
250. Ejlenberg	24	254. Engelke	11
251. Elsnitz	1	255. Epinger	17
252. Elżanowski	35	256. Estken	9

F.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
257. Falk	13	259. Farensbach	30
258. Falkenhan	56	260. Ferber	8

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
261. Fichausen	42	268. Fraenkel Fraenkla	37
262. Filipowicz	40	269. Frentzel	9
263. Fischen	45	270. Freyberg Freyberga	9
264. Fleming	57	271. Fritsch	16
265. Fogelveder	37	272. Fryze	22
266. Fontana I	33	273. Fuengirola Mtokosiewi-	
267. Fontana II	33	cza	2

G.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
274. Gablentz	56	308. Gordon	22
275. Galera	33	309. Górski	2
276. Garczyński	19	310. Górski	51
277. Genderich	37	311. Goszyński	35
278. Geometer	14	312. Gozdawa	23
279. Geppert	15	313. Gozdawa II	23
280. Gerald	17	314. Gozdawa III	23
281. Geschau	59	315. Gozdawa IV	23
282. Giejsztor	51	316. Grabie	8
283. Gierszt	52	317. Grabie II	8
284. Giersztorf	42	318. Grabowiec Henke	6
285. Gieysz	47	319. Greben	30
286. Ginwił	11	320. Gretz	7
287. Ginwił II	4	321. Grodecki	8
288. Gissa I	45	322. Gromiec Lepigé	37
289. Gissa II	29	323. Groth	2
290. Glarnocki	15	324. Grothus	29
291. Glasenap	54	325. Groty	8
292. Glaubicz	44	326. Gryf I	9
293. Glausnaf	29	327. Gryf II	8
294. Gliński	12	328. Gryf III	9
295. Glowet	16	329. Gryforóż	8
296. Głosków	35	330. Gryzima	24
297. Głowa bawola	6	331. Gryzyna	24
298. Głowa trupia	7	332. Grzybowski	17
299. Gniazdowa Gniazdow-		333. Grzymała I	57
skiego	14	334. Grzymała II	57
300. Gnieszawa	49	335. Grzymała III	57
301. Godziemba	47	336. Grzymała IV	57
302. Godziemba II	33	337. Grzymała V	57
303. Godzistaw	8	338. Grzymała VI	57
304. Gołembowski	29	339. Gubena Szwenckiego	29
305. Gołocki	28	340. Gulcz	54
Gończy a. Leski	—	341. Guldenbalk von Helt I	36
306. Gorowin Gorszyńskiego	43	342. Guldenbalk von Helt II	36
307. Góra złoto-skalista	12	343. Guldenstern	9

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
344. Gurowski	53	347. Gwagnin	34
345. Gurowskich	52	348. Gwiazdy	9
346. Gutakowski	39	349. Gwiazdziej	19

H.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
350. Habich	13	366. Hibryda	14
351. Hagen	31	367. Higersberger	22
352. Hajdensztein	47	368. Hipocentaurus	4
353. Haraburda	40	369. Hipolit	17
354. Hasselquist	44	370. Helnicki Szultzów	9
355. Haubicki	10	371. Holszański	4
356. d' Hauterive	37	372. Hołobok	25
357. Heleniec Woelke	47	373. Hołowiński	17
358. Helm	10	374. Hołownia	52
359. Helt	48	375. Horochów	17
360. Hening Michaelisa	36	376. Hosius	4
361. Heppen	31	Hospody Błogosławy a.	
362. Herburt	28	Kornic	—
363. Herburt II	10	377. Hrebniński	30
364. Herburz	55	378. Hurko	10
365. Heymer Heymera	23	379. Hutor	13
Hibrant a. Brant	—		

J.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
380. Jabłonowskich książąt	18	396. Jastrzębiec II	38
381. Jacyna	41	397. Jastrzębiec III	38
382. Jakimowicz	49	398. Jastrzębiec IV	38
383. Jakubowicz	1	499. Jastrzębiec V	38
384. Jakubowski	53	400. Jastrzębiec VI	39
385. Jakuszowski	13	401. Jastrzębiec VII	39
386. Jałowicki	3	402. Jastrzębiec VIII	39
387. Janina	53	403. Jastrzębiec IX	39
388. Janina II	53	404. Jastrzębiec X	39
389. Jankowski	25	405. Jastrzębiec XI	39
390. Janusowicz	47	406. Jastrzębczyk Zielińskiego	39
391. Jarosław Christiani	36	407. Jazgarek	44
Jasieńczyk a. Klucz	—	408. Jedlina	24
392. Jasieniecki I	15	Jednoróżec a. Bończa	—
393. Jasieniecki II	10	409. Jeleński	55
394. Jasion Jasińskiego	38	410. Jelita	14
395. Jastrzębiec	40	411. Jelita Dzyryt	14

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
412. Jelita Frankus	14	420. Hgowski	54
413. Jelita Łapczyński	14	421. Jordan	53
414. Jelita Serny	14	422. Judycki	1
415. Jelita Szydłowski	14	423. Juczynski	13
416. Jelita Wielkołucki	14	424. Juńczyk	10
417. Jeż	11	425. Junosza	1
418. Jezierza	16	426. Juraha	15
419. Ileswiański	21	427. Iwanicki	47
Hgowski a. Hgowski	—	428. Iwanowicz	10

K.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
429. Kalinowa	50	Kołątaj a. Kotwica	—
430. Kałuszowski	52	457. Kołodyn	1
431. Kampenhausen	2	Kołodyski a. Kołodyn	—
432. Kamiński	25	458. Komar	18
433. Kania	4	459. Komoniaka	48
Kaniowa a. Jastrzębiec	—	Konarzewski a. Trzy rzeki	—
434. Kantakuzen	34	460. Kończa	49
435. Kapusta	55	Kończyc a. Mniszech	—
Kura a. Akszak	—	461. Konopacki	29
436. Karega	42	462. Kopasina	45
437. Karp	9	463. Kopycki	5
438. Kierdeja	23	464. Korab'	14
439. Kietlicz I	25	465. Korczak	57
440. Kietlicz II	2	466. Korczak II	9
441. Kieystucz	12	467. Korejwa	21
Kinsglis a. Kuniglis	—	468. Korn	13
442. Kirkor	25	469. Korniakt	12
443. Kisiel	30	470. Kornic	48
444. Kita	43	471. Korsak	11
445. Kizinek I	53	472. Korsak	23
446. Kizinek II	53	473. Korwin	16
447. Klamry	13	474. Korybut	38
448. Klejnfeld	42	475. Koryteński	45
449. Kliński	21	476. Koryzna	17
450. Klucz	13	477. Korzborg	12
451. Klucz	13	478. Kos	37
Kmicic a. Radzic	—	479. Kościeszka	50
452. Kmita	45	480. Kościeszka	51
453. Kmita	57	481. Kosiński	43
Kmita a. chorągwie	—	482. Kosmowski	49
454. Koileński	40	483. Kostrowiec	55
Koileńczyk a. Koileński	—	484. Kosy	15
455. Kojen	36	485. Koszyr	12
456. Kolumna	47	486. Kot	15

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
487. Kotwic II	47	Krukberg a. Gozdawa III	—
Kotwica a. Stojęński	—	510. Krukowieckich	33
488. Kotwica	15	511. Kruniewicz	21
489. Kotwica	53	512. Krupka	23
490. Kotwice związane	15	513. Krupski	22
491. Kotwicz	42	514. Kruszewski	30
492. Kownia	28	515. Kruzer	16
493. Koziczkowski	44	516. Kryger	47
494. Kozieł I	16	517. Krynicki	14
495. Kozieł II	20	518. Kryszpin	8
Kozika a. Zkrzyżług	—	519. Krzycki	43
496. Koziański	39	520. Krzyzewski	42
Kozlerogi a. Jelita	—	521. Krzywda	41
497. Kozłowski	29	Krzywosąd a. Niesobia	—
498. Kozubek	48	Krzyż a. Krucyni.	—
499. Krasieńskich	28	Kudbrzyn a. Jastrzębiec	—
500. Kremer	42	Kulwiec a. Ginwiłł	—
501. Kreutzen	53	522. Kułakowski	19
502. Krocki	15	523. Kuniglis	58
503. Kroje	46	524. Kur	13
504. Krokowski	53	525. Kur	21
505. Krokwy	55	526. Kurecz	51
506. Kromer	31	527. Kusza	21
507. Kroszyński	56	Kuszaba a. Kusza	—
508. Krucyni	17	528. Kwileckich	33
509. Kruczyna	16		

L.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
529. Lacki	9	544. Liment	28
530. Lada	40	545. Linda	8
531. Lanckoroński	35	546. Liniewski	25
532. Larissa	21	547. Linkiewicz	18
533. Laskary	34	548. Lis	49
534. Lelewel	21	549. Lubart książę włodzimier-	
535. Leliwa	19	ski	27
536. Leski	4	550. Lubicz	41
537. Leszczyc	4	551. Lubienieckich	46
538. Lettaw	21	Lubiewa a. Biała	—
539. Lewalt	43	552. Lubocki	24
540. Lewanidów	20	553. Luziński	38
541. Lewart	21	554. Luzyański	52
542. Lichtfus	7	555. Lwy Różycki	25
543. Lichtyan	13		

Ł.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
556. Łabędź II	25	562. Łuk	26
557. Łada	40	563. Łukocki	56
Łagoda a. Wierzynkowo	—	564. Łukocz	5
Łazanki a. Jastrzębiec	—	565. Łukocz	56
558. Łódzia	25	566. Łukomskich książąt	32
559. Łopot	11	567. Łuskina	55
560. Łosiatyński	13	568. Łysienko	28
561. Łubińskich	35	569. Łzawa	27

M.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
570. Maceńko	51	Miłoszewski a. Kościeszka	—
571. Machowski	54	592. Miłydar	46
572. Machwicz	30	593. Miw	42
573. Makarewicz	49	594. Mniszech	48
Makarowskich a. Makarowicz	—	595. Mocarski	5
Małachowski a. Abdank III	—	Modzela a. Bojczya	—
574. Małachowskich	50	596. Mogiła	28
575. Mars	44	597. Mohyła	6
576. Masalski	26	598. Mohyła I	51
577. Maszkiewicz	26	599. Mohyła II	52
578. Maszkowiec	50	Mokogi a. Wukry	—
579. Maszkowski	47	600. Montelupi	34
580. Mazepa	58	601. Montowt	39
581. Mądrostki	54	602. Mora	7
582. Medeksza	40	603. Morachowski	55
583. Melicyan	7	604. Morenda	7
584. Mełdzyński	42	605. Mortęski	31
585. Męk	27	606. Morykoni	6
586. Michorowski	56	607. Mściszewski	19
587. Mier	9	608. Mur	29
588. Mięszaniec	31	609. Murdelio	20
589. Mikulicz	19	Murza a. Lis	—
590. Mikuliński	26	610. Muskata	23
591. Milżeckich	50	Mutyna a. Drya	—
		611. Myszkowski	34
		Mzura a. Lis	—

N.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
612. Nabram	42	613. Nagody	41

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
	—	624. Niemczyk I	31
Nagody a. Prus III	30	625. Niemczyk II	11
614. Nałęczka	2	626. Niemczyk III	42
615. Nałęcz	3	627. Niesobia	51
616. Nałęcz II	3	628. Niezgoda	41
617. Nałęcz III	—	Noga a. Mars	—
Nałonie a. Czarnkowski	6	629. Noga człeczka	31
618. Napiwon	—	630. Nornicki	10
Następ a. Rudnica	48	631. Nosadyni	32
619. Natarcz	—	632. Nowicki	35
Nawrotnik a. Szaława	—	633. Nowicz	16
Naza a. Krocki	40	Nowina a. Złotogoleńczyk	—
620. Nestorowicz	50	634. Nowosiel	51
621. Newlin	37	635. Nowosieleccy	52
622. Nieczuja	52	636. Nowosielski	3
623. Nieczuła			

O.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
Obrona a. Akszak	—	650. Orla	32
637. Obuchowicz	13	Ośmioróg a. Gerald	—
638. Odrowąż	50	651. Ossorja	13
Odrza a. Oria	—	652. Osten	45
639. Odwaga	29	653. Ostoja	20
640. Odyniec I	50	654. Ostrogski	12
641. Odyniec II	49	655. Ostrogski	20
642. Odyniec III	48	656. Ostroróg	32
643. Ogiński	3	657. Ostrowski	47
644. Ogończyk	49	658. Ostrożecki	54
645. Okmiński	50	659. Ostrzew'	38
Okno a. Szweryn	—	660. Oszczewski	54
646. Oksza	53	Oszczewski a. Oszczewski	—
647. Okuń	49	661. Ottenhausen	12
648. Oliwa	23	662. Owada	3
649. Olszewski	10	663. Ozius	21

P.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
664. Pachołowiecki	32	668. Pawłowski	9
665. Paparona	6	669. Pelikan	37
666. Paprzyca	12	670. Pełnia	20
Parta Roma a. Paparona	—	671. Peretyatkowicz	14
Paszkwiewicz a. Sołokoj	—	672. Pernus	1
667. Pawęża	28	Pernus a. Spyrn	—

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
673. Petelczyc	40	705. Połota	43
574. Pfelsdorff	37	706. Połubiński	35
675. Piatyr	54	707. Pomian	58
676. Pielesz	28	708. Poraj	44
677. Pielgrzym	24	709. Poronia	23
Pień a. Ostrzew'	—	710. Porwik	33
678. Pieniażek	50	Poświst a. Ossorja	—
679. Pierzcha	6	Powała a. Ogończyk	—
Pierzchała a. Kolumna	—	711. Poźniak	26
680. Piestnik	43	712. Prawdzic	22
681. Pietyróg	54	713. Prątnicki	44
682. Pilawa	18	714. Prejten	18
683. Pióra	38	715. Prowana	35
684. Piórosław	33	716. Pruński	5
685. Piotrkowczyk	18	717. Prus I	18
686. Piotrowicz	19	718. Prus II	14
687. Piskarzewski	26	719. Prus III	15
688. Plater	37	Prus III z gwiazdą a. Na-	
689. Plemiecki	36	gody	—
690. Pleśnik	10	Prus IV a. Głarnocki	—
Płomińczyk a. Zadora	—	720. Pruskich książąt	18
691. Puieinia	25	721. Przebendowski	21
692. Pnieynia	49	722. Przegonia	20
693. Pobóg	40	723. Przerowa	14
Pochner a. Kotwicz	—	724. Przestrzał	27
Pocisk a. Białokurowicz	—	725. Przewoski	44
694. Podjaski	51	726. Przosna	21
695. Podstolski	22	727. Przyjacieli I	45
696. Podstolski	23	728. Przyjacieli II	46
Pogończyk a. Ogończyk	—	Pskowczyk a. Pacholo-	
697. Pogonia	33	wiecki	—
698. Pogonia II	27	Pszaradł a. Wilczewski	—
699. Pogonia III	11	729. Puchacz	13
700. Pokora	41	730. Puchalski	54
701. Polencz	46	731. Puchała	39
702. Pół konia	14	732. Puciata	1
703. Półkozic	7	733. Pudwejs	52
Pótorla a. Sulima	—	734. Puksza	49
704. Pół orła	32	735. Pypka	23

R.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
736. Radomski	23	740. Radwan	4
737. Radomski	44	741. Radzie	15
738. Radoszyński I	1	742. Radziwiłł	35
739. Radoszyński II	1	743. Raes	16

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
744. Ramel	29	762. Rohr	4
745. Ramult	44	763. Rola	44
746. Rappe	54	764. Romathowski	2
Rarowski a. Rohr	—	765. Rosiniec	40
747. Ratuld	38	766. Rottermundt	44
Rawa a. Rawicz	—	767. Równia	28
748. Rawicz	36	768. Rożański	58
749. Rejtan	27	769. Rożeński I	51
750. Rembowski	44	770. Rożeński II	49
751. Renard	24	771. Róźmiar	54
752. Reźnic	53	· Rozpół a. Pawłowski	—
753. Ręka I	43	772. Rożyński	18
754. Ręka II	43	773. Rubach	58
755. Ręka III	43	774. Rubiesz	49
756. Ręka IV	43	775. Rudecki	51
757. Rüdger	37	776. Rudnica	41
Roch I a. Kolumna	—	777. Rustejko	53
758. Roch II	47	778. Rychłowski	18
759. Roch III	22	Rys a. Bąkowski	—
760. Rochceicki	47	779. Rysiewicz	43
761. Rogala	44		

S.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
780. Sabinus	44	Sędziński a. Pielgrzym	—
781. Salamandra	46	799. Siekierz	38
782. Salamon	25	800. Sielawa	48
783. Samson Watta	46	Siemaszko a. Łabedź II	—
784. Samsonowski	49	801. Siemionowicz	12
785. Sartawski	23	Siempior a. Mniszech	—
786. Sas	20	802. Sieniuta	4
Saszor a. Orla	—	803. Sieniutów	52
787. Satawa	18	804. Sierpy	46
788. Sawur	46	805. Siestrzeńcowiec	50
789. Sąd generalny kozacki	4	806. Siewierski	19
790. Sceptra	2	Skarbak a. Abdank	—
Schalec a. Chalecki	—	807. Skanderbek	7
791. Szampach	22	808. Skidziński	58
792. Schiling	13	809. Skreczyna	54
793. Schlichting	44	Skuba a. Abdank	—
794. Schmerling	16	810. Slepóród	29
795. Scipion	21	811. Slepowron	40
796. Sebastjanowicz	49	812. Slizień	21
797. Seling	24	813. Stoń	47
Sendowojna a. Dębno	—	814. Stońce	47
798. Sędziński	22	815. Stowieński	14

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
	—	840. Sułowski	27
Snieporód a. Śleporód	47	841. Sułtan	55
816. Snop Wazów	5	842. Suszyński	41
817. Sokola	5	843. Świeńczyc	18
818. Sokola	47	844. Świerczek	30
819. Sołokoj	33	845. Święczyzyc	17
820. Sołtyk	47	Świętoldycz a. Kisiel	—
821. Sowa	8	846. Swinka	7
822. Spyrn	45	847. Swiszewski	13
823. Śreniawa	45	848. Swirski	49
824. Śreniawa II	—	Swoboda a. Gryf I	—
Śrocznik a. Rochcicki	35	849. Szabła	51
825. Stankar	14	850. Szaława	13
826. Stary koń	53	851. Szarliński	43
827. Starża	9	852. Szaszkiewicz	26
828. Sternberg	21	Szaszko a. Masalski	—
829. Stetner	27	Szedziński a. Prawdzic	—
830. Stojeński	48	853. Szeliga	20
831. Stołobot	53	854. Szembek	44
832. Stretkowski	—	855. Szemberg	22
Strocki a. Krocki	15	856. Szeptycki	40
833. Strumberg	10	857. Szober	5
834. Strupiński	—	858. Szteyn	20
Strzałyn a. Kotwicz	51	859. Szwarewald	7
Strzegonia a. Kościeszka	52	860. Szwarzcz	18
835. Strzemiecz	53	861. Szweryn	31
836. Strzemię	12	862. Szydłowiecki	48
837. Suchekomnaty	31	863. Szynweski	26
838. Sulima		864. Szyrma	41
839. Sulima			

T.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
865. Taczała	59	879. Trąby II	53
866. Tamberk	54	880. Trąby III	37
867. Tarnawa	17	881. Trąby IV	28
868. Terebesz	43	882. Trestka	1
869. Tępa podkowa	41	883. Triumf	17
870. Tołoczko	40	Tryumf a. Hipolit	—
871. Tomkowicz	59	884. Trizna	58
872. Tończyk	56	885. Troska	49
873. Topacz	47	Trzaska a. Biała	—
874. Topór	53	886. Trzeciak	46
875. Topór Tęczynskich	53	887. Trzy buławy	37
876. Trach	47	888. Trzy gwiazdy	20
877. Trąby	35	889. Trzy kawki	12
878. Trąby	54	890. Trzy korowy	15

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
891. Trzy krety	16	896. Turski	44
Trzy radła a. Wilczewski	—	897. Turza	24
892. Trzy rzeki	37	Turzym a. Prus I	—
893. Trzy rzeki	45	898. Tuzin strzał	48
Trzy sośnie a. Godziemba	—	899. Twardost	46
894. Trzy tarcze	53	900. Tymiński	49
895. Trzywdar	18		

U.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
Uchry a. Wukry	—	901. Ulanicki	5
Ugończyk a. Ogończyk	—	902. Umaniec	58

W.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
903. Wadwicz	45	926. Wesoła	37
904. Waga	16	Węzyk a. Wąż	—
905. Walbach	15	927. Widły	56
Waldorff a. Nabram	—	928. Wielhorski	23
906. Walewskich	33	929. Wieniawa	7
Walny a. Lewart	—	930. Wiersza	56
907. Wan	26	931. Wieruszowa	16
908. Wańkowicz	48	932. Wierzbna	23
909. Warnia	42	933. Wierzchaczewski	41
910. Wasdrott	7	934. Wierzynkowa	23
Wasiencowicz a. Makarewicz	—	935. Wieże	57
911. Wasilkowski	57	936. Wilcze kosy	15
912. Waśkiewicz	17	937. Wilcze zęby	58
913. Waselrod	7	938. Wilczewski	42
914. Waxman	29	Wilczogurski a. Monte-lupi	—
915. Wąż (królowej Bony)	55	Wirbów a Radwan	—
916. Wąż I.	55	939. Wiśniowiecki	19
917. Wąż II	56	940. Wiszniowiecki	12
918. Wąż III	56	941. Wizemberg	24
919. Wąż IV	56	942. Władysławski	15
920. Wczele	52	943. Włoszek	28
921. Wedelse	37	944. Wodanowski	47
Wedelszteda a. Wedelse	—	945. Wodzickich	20
922. Wejcher	44	946. Wojniłowicz	55
923. Wenda	15	947. Wolff	12
924. Werona	49	948. Wołkowicz	48
925. Weselini Ferens	37	949. Wołowiczów	10

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
	—	953. Wukry	45
950. Woronowicz a. Chorągwie	33	954. Wyhowski	55
Woyeyko	—	955. Wysocki	26
Woyna a. Złotogoleńczyk	—	956. Wyszogota	23
Wręby a. Nabram	58	957. Wyszopolski	13
951. Wręby	26		
952. Wujachiewicz			

Z.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
958. Żaba	55	974. Zdzitowiecki II	15
959. Zabawa	52	975. Zegar	13
960. Żabka	41	976. Zeibersdorf	23
961. Zaczki	50	977. Zerwikaptur	8
962. Zadora	7	978. Zetynian	45
963. Zagłoba	41	979. Zędzianowicz	30
Zagroba a. Zagłoba	—	980. Zgraja	53
964. Zakrzewski von Felden	38	981. Zienowicz	58
965. Zamojskich	22	982. Zkrzyżług	26
966. Zapendowski	28	983. Złotogoleńczyk	8
967. Zaporozże	47	984. Złotogoleńczyk	54
Zaprzaniec a. Stary koń	—	985. Złota wiersza	56
968. Zaremba	24	986. Złota wolność	56
969. Zatajony miesiąc	40	987. Żmudzki	21
970. Zawisza	25	988. Znin	58
971. Zbicświcz	20	989. Zołotarenko	54
972. Zboiński	49	990. Żukowski	20
Zdan a. Koileński	—	991. Żurowicz	15
973. Zdzitowiecki	52	992. Żyżemski	22

HERBY

MIAST, WOJEWÓDZTW itd.

B.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
993. Babimost m.	29	996. Barcin m.	9
994. Bałcki pwt	55	997. Baturyn m.	46
995. Baranowo m.	6	998. Beż m.	3

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
999. Bełzkie wdztwo	8	1008. Brojec m.	57
1000. Berdyczów' m.	29	1009. Brześć m.	35
1001. Bledzewo m.	34	1010. Brześciańskie wdztwo	26
1002. Bnin m.	25	1011. Brzeście m.	26
1003. Bojanowo m.	2	1012. Brzeskie wdztwo	24
1004. Borek m.	57	1013. Budzin m.	31
1005. Braclaw' m.	26	1014. Buk m.	6
1006. Braclawski pwt	57	1015. Bydgoszcz m.	29
1007. Braclawskie wdztwo	16		

C.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1016. Chelmińska kptla	16	1022. Czehryn m.	14
1017. Chelmińskie wdztwo	33	1023. Czempin m.	51
1018. Chelmska kptla	1	1024. Czernihów m. ratusz	27
1019. Chelmska z.	30	1025. Czernihowskie wdztwo	35
1020. Chodzieszyn m.	29	1026. Czerniejowo m.	57
1021. Czarnków m.	2		

D.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1027. Dobczyce m.	18	1030. Dolsk m.	1
1028. Dobrzyńska z.	24	1031. Dubno ratusz	19
1029. Dobrzyńska z.	54	1032. Dupin m.	29

F.

1033. Fordon m. 44

G.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1034. Gązawa m.	3	1039. Gołańcza m.	2
1035. Gdańsk m.	18	1040. Gostyń m.	29
1036. Gębica m.	7	1041. Grabowo m.	37
1037. Gniewkowo m.	29	1042. Grodzisk m.	16
1038. Gniezno m.	34	1043. Grzymałowa m.	25

H.

1044. Hajsiniński pwt	Str. 47	1046. Humań m.	Str. 34
1045. Halicka z.	12		

J.

1047. Jampolski pwt	Str. 52	1052. Inflandzkie wdztwo	Str. 8
1048. Janowiec m.	5	1053. Inowrocław m.	2
1049. Jaraczewo m.	44	1054. Inowrocławskie wdztwo	7
1050. Jaraszewo m.	44	1055. Jutroszyn m.	29
1051. Jarocin m.	57		

K.

1056. Kaliskie wdztwo	Str. 58	1073. Koronowo m.	Str. 15
1057. Kalisz m.	3	1074. Koropów m.	44
1058. Kamieniec m.	12	1075. Kościan m.	56
1059. Kamieniecka kptła	38	1076. Kostrzyn m.	28
1060. Kamieniecki pwt	47	1077. Koźmian m.	34
1061. Kamionna m.	3	1078. Kraków m.	35
1062. Kargów m.	34	1079. Krakowscy biskupi	15
1063. Kcynia m.	34	1080. Krakowskie wdztwo	33
1064. Kęblów m.	26	1081. Krobia m.	1
1065. Kępa m.	25	1082. Królestwo polskie	33
1066. Kijowska kptła	58	1083. Krotoszyn m.	13
1067. Kijowskie wdztwo	1	1084. Kruszwica m.	57
1068. Kijowskie wdztwo	30	1085. Krzywim m.	7
1069. Kiszkowo m.	32	1086. Książ m.	5
1070. Klecko m.	15	1087. Kujawskich biskupów	36
1071. Kobylin m.	29	1088. Kurnik m.	29
1072. Kopanice m.	31	1089. Kwieciszewo m.	6

L.

1090. Latyczowski pwt	Str. 23	1093. Lignicy książęta	Str. 22
1091. Lekno m.	31	1094. Lipowiec m.	4
1092. Leszno m.	7	1095. Lityński pwt	4

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1096. Lubelskie wdztwo	11	1099. Lwówek m.	22
1097. Lublin m.	16	1100. Lwowskich arcybisku- pów	36
1098. Lwów m.	21		

Ł.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1101. Łabiszyn m.	43	1104. Łobzenica m.	5
1102. Łęczyca m.	4	1105. Łopienno m.	34
1103. Łęczyckie wdztwo	24	1106. Łucka kptła	3

M.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1107. Malborskie wdztwo	33	1117. Miłostaw m.	25
1108. Margonin m.	26	1118. Mińskie wdztwo	27
1109. Mazowieckie wdztwo	35	1119. Mixtadt m.	22
1110. Miasteczko m.	31	1120. Mogilno m.	28
1111. Miejsko-górki m.	25	1121. Mohylowski pwt	8
1112. Mielżyn m.	31	1122. Mosina m.	43
1113. Mieścisko m.	32	1123. Mroceń m.	32
1114. Mieszkowo m.	58	1124. Mściśławskie wdztwo	27
1115. Międzychód m.	5	1125. Murowana Goślina m.	44
1116. Międzyrzecz m.	58		

N.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1126. Nakło m.	56	1129. Nowogrodzkie wdztwo	27
1127. Nowemiasto	56	1130. Nowymost	34
1128. Nowogrodzkie wdztwo	1		

O.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1131. Obornik	34	1136. Osieczna m.	6
1132. Obrzycko m.	43	1137. Ostroróg m.	2
1133. Odolanowo m.	56	1138. Ostrowo m.	21
1134. Olhopolski pwt	45	1139. Ostrzeszów m.	7
1135. Opalenica m.	16	1140. Oświęcimska z.	32

P.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1141. Pakość m.	34	1155. Połockie wdztwo	27
1142. Piaski m.	36	1156. Pomorskie wdztwo	8
1143. Piła m.	11	1157. Powidz m.	34
1144. Pleszew' m.	57	1158. Poznań m.	13
1145. Płock m.	3	1159. Poznań m.	29
1146. Płocka kptła	36	1160. Poznańska kptła	38
1147. Płockie wdztwo	35	1161. Poznańskie wdztwo	33
1148. Płoskirowski pwt	51	1162. Pruskie księstwo	34
1149. Pniewy m.	38	1163. Przemyśl m.	30
1150. Pobiedzysko m.	25	1164. Przemyślska z.	34
1151. Podlaskie wdztwo I	35	1165. Przemyślska kptła	10
1152. Podlaskie wdztwo II	27	1166. Przyłuka m.	6
1153. Podolskie wdztwo	47	1167. Pszczewo m.	13
1154. Pogorzele m.	57	1168. Puniec m.	29

R.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1169. Radolin m.	4	1177. Rogowo m.	25
1170. Radomyśl m.	45	1178. Rogoźno m.	32
1171. Radzyń m. ratusz	13	1179. Rostarzewo m.	9
1172. Radzyna m.	57	1180. Ruskie książęta	11
1173. Rakwice m.	37	1181. Ruskie wdztwo	22
1174. Raszków m.	30	1182. Ryczywoń m.	7
1175. Rawicz m.	30	1183. Rynarzewo m.	45
1176. Rawskie wdztwo	35		

S.

	<i>Str.</i>		<i>Str.</i>
1184. Samoczyn m.	34	1195. Skwiercyna m.	22
1185. Sandomierz m.	16	1196. Słupskie księstwo	8
1186. Sandomierz m.	35	1197. Smigiel m.	56
1187. Sandomierskie wdztwo	42	1198. Smoleńsk m.	11
1188. Sanok m.	1	1199. Smoleńska kptła	15
1189. Sarnowo m.	11	1200. Smoleńskie wdztwo	4
1190. Sadecka z.	42	1201. Solec m.	24
1191. Sieradz m.	3	1202. Srem m.	3
1192. Sieradzkie wdztwo	24	1203. Sroda m.	29
1193. Sierakowo m.	6	1204. Staniszewo m.	17
1194. Skoki m.	40	1205. Strzelno m.	14

1206. Sulmierzyce m.	Str. 56	1209. Szląskie kstwo	Str. 8
1207. Swieciochowa m.	26	1210. Szubin m.	37
1208. Szamotuly m.	7		

T.

1211. Taraszcza m.	Str. 58	1215. Trzciel m.	Str. 57
1212. Taraszcza m.	47	1216. Trzcionka m.	4
1213. Tarnopol m.	52	1217. Trzemeszno m.	3
1214. Trockie wdztwo	27		

U.

1218. Ujście m.	Str. 6	1219. Uszycki pwt	Str. 17
-----------------	--------	-------------------	---------

W.

1220. Warmińska kptła	Str. 3	1231. Wirszyce m.	Str. 11
1221. Wągrowiec m.	28	1232. Witebskie wdztwo	27
1222. Wielichowo m	32	1233. Witkowo m.	48
1222. Wiel. Księstwo Litewskie	27	1234. Wizka z.	30
1224. Wieluń m.	11	1235. Wolsztyn m.	26
1225. Wieluńska z.	2	1236. Wołoskie wdztwo	7
1226. Wilatowo m.	26	1237. Wołyńskie wdztwo	16
1227. Wileńska kptła	15	1238. Wronki m.	16
1228. Wileńskie wdztwo	27	1239. Września m.	44
1229. Wilno m.	26	1240. Wschowa m.	17
1230. Winnicki pwt	36	1241. Wysoka m.	57

Z.

1242. Zaniemyśl m.	Str. 22	1248. Żmujdzka kptła	Str. 15
1243. Zatorska z.	32	1249. Żmujdzkie stwo I	26
1244. Zbąszyn m.	25	1250. Żmujdzkie stwo	30
1245. Zduny m.	6	1251. Znin m.	43
1246. Zerków m.	25	1252. Zwinogródka m.	8
1247. Zerniki m.	12	1253. Zydowo m.	37

